

สภาพและความต้องการกิจกรรมนันทนาการของนักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 4
ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1

ปริญญานิพนธ์
ของ
ต่อสกุล สกกุลศิริชาติ

12 ม.ค. 2550

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการนันทนาการ
ธันวาคม 2549

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

12 ม.ค. 2550

สภาพและความต้องการกิจกรรมนันทนาการของนักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 4
ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1

บทคัดย่อ
ของ
ต่อสกุล สกุลศิริชาติ

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการนันทนาการ
ธันวาคม 2549

ต่อสกุล สกุลสิริชาติ. (2549). สภาพและความต้องการกิจกรรมนันทนาการของนักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 4 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1. ปรินท์งานพิมพ์ วท.ม. (การจัดการนันทนาการ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. คณะกรรมการควบคุม: ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชัยโรจน์ สายพันธุ์, รองศาสตราจารย์เทเวศร์ พิริยะพูนท์.

การวิจัยครั้งนี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาเปรียบเทียบสภาพและความต้องการกิจกรรมนันทนาการของนักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 4 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 4 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 ประจำปีการศึกษา 2549 จำนวน 364 คน โดยใช้วิธีการสุ่มหลายแบบขั้นตอน (Multi-Stage Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น การวิเคราะห์ด้วยการหาค่าร้อยละ (%) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ทดสอบค่าที (t-test) และทดสอบค่าเอฟ (F-test) และเมื่อผลทดสอบสมมติฐานพบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทำการทดสอบเป็นรายคู่โดยวิธี LSD. (Least Significant Difference's Method)

ผลการวิจัย สรุปได้ดังนี้

1. สภาพการจัดกิจกรรมนันทนาการของโรงเรียนให้กับนักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 4 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 ทั้งในเขตเมืองกับนอกเขตเมืองโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก
2. นักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 4 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการกิจกรรมนันทนาการโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก
3. นักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 4 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 ที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการกิจกรรมนันทนาการ โดยรวมและรายด้าน ทั้ง 4 ด้าน ไม่แตกต่างกัน
4. นักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 4 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 ที่ระดับชั้นต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการกิจกรรมนันทนาการโดยรวมและรายด้าน ทั้ง 4 ด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
5. นักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 4 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 ที่มีพื้นที่ต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการกิจกรรมนันทนาการโดยรวมและรายด้าน ทั้ง 4 ด้าน ไม่แตกต่างกัน

STATE AND NEEDS FOR RECREATION ACTIVITIES OF LEVEL 4
STUDENTS IN SCHOOL UNDER OF THE OFFICE
OF CHONBURI EDUCATIONAL AREA 1

AN ABSTRACT
BY
TORSAKUL SAKULSIRICHART

Presented in Partial Fulfillment of the Requirements for the
Master of Science Degree in Recreation Management
at Srinakharinwirot University
December 2006

Torsakul Sakulsirichart. (2006). *State and Needs for Recreation Activities of Level 4 Students in School Under of The Office of Chonburi Educational Area 1*. Master thesis, M.S. (Recreation Management). Bangkok: Graduate School, Srinakharinwirot University. Advisor Committee: Asst. Prof. Chairaje Saiphant, Assoc. Prof. Tawate Piriyaipoen.

The purposes of this research were to study the state and needs for recreation activities of level 4 students in school under of the office of Chonburi Educational Area 1. The sample used in this research were 364 level 4 students in school under of the office of Chonburi Educational Area 1, in Academic Year 2006, derived through the Multi-Stage Random Sampling. The statistics used in analyzing the data were percentage (%), mean ($\bar{X}$), standard deviation (S.D.), t-test, F-test and LSD. (Least Significant Difference's Method).

The research findings were summarized as follows:

1. The recreational activities management condition for level 4 students in school under of the office of Chonburi Educational Area 1 both in rural areas and in urban areas as a whole and in individual aspects was at the high level.
2. level 4 students in school under of the office of Chonburi Educational Area 1 has opinions on the need for recreational activities as a whole and in individual aspects was at the high level.
3. The level 4 students in school under of the office of Chonburi Educational Area 1 having different sex had opinions on the needs for recreational activities management were significantly no different.
4. The level 4 students in school under of the office of Chonburi Educational Area 1 different class level had opinions on the needs for recreational activities management were significantly different at .05.
5. The level 4 students in school under of the office of Chonburi Educational Area 1 different area had opinions on the needs for recreational activities management were significantly no different.

ปริญญานิพนธ์
เรื่อง

สภาพและความต้องการกิจกรรมนันทนาการของนักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 4
ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1

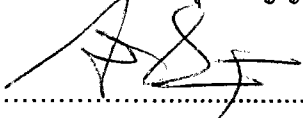
ของ
ต่อสกุล สกุลสิริชาติ

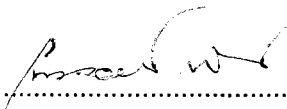
ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการนันทนาการ
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

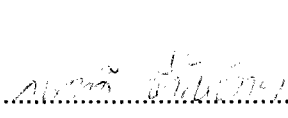
..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เพ็ญสิริ จีระเดชากุล)
วันที่ 22 เดือน ธันวาคม พ.ศ. 2549

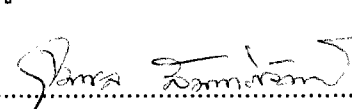
คณะกรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์

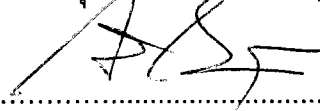

.....ประธาน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชัยโรจน์ สายพันธุ์)

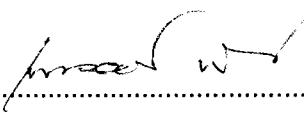

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์เทเวศร์ พิริยะพูนท์)

คณะกรรมการสอบปากเปล่า

.....ประธาน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์กนกวดี พึ่งโพธิ์ทอง)

.....กรรมการ
(อาจารย์จุมพล ลัมพาวิวัฒน์)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชัยโรจน์ สายพันธุ์)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์เทเวศร์ พิริยะพูนท์)

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์นี้ ผู้วิจัยขออุทิศแด่ คุณพ่อแสง - คุณแม่ก้อน โคตรมงคุณ ผู้ที่อบรมสั่งสอนให้ความรัก ความอบอุ่น โดยใช้ปรัชญาชาวบ้านเพื่อเป็นแบบอย่างให้กับผู้วิจัยได้นำมาประยุกต์ใช้กับการดำเนินชีวิตและขอบอบแด่ คุณพ่อ - คุณแม่

ขอขอบคุณคณะกรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชัยโรจน์ สายพันธ์ และ รองศาสตราจารย์เทเวศร์ พิริยะพณท์ ที่ให้ความช่วยเหลือและอนุเคราะห์ตลอดมาพร้อมทั้งชี้แนะสิ่งต่าง ๆ ที่เป็นความรู้แก่ผู้วิจัย พร้อมทั้ง ผู้ช่วยศาสตราจารย์กนกวดี พึ่งโพธิ์ทอง และ อาจารย์จุมพล ลัมพากวิวัฒน์ ที่ได้คอยอบรมพร้อมชี้แนะและตอบปัญหาข้อซักถามของผู้วิจัยอย่างละเอียดและทำให้ผู้วิจัยมีความเข้าใจมากยิ่งขึ้น ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้ปริญญานิพนธ์นี้เสร็จสมบูรณ์ ผู้วิจัยจึงขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอขอบคุณมหาวิทยาลัยศรีปทุม วิทยาเขตชลบุรี ที่เปิดโอกาสให้ผู้วิจัยได้ศึกษาต่อเพื่อพัฒนาศักยภาพของตนเองในการให้ทุนการศึกษา

ขอขอบพระคุณท่านอาจารย์เพ็ญจันทร์ ศรีหัตถกรรม จากสถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตชลบุรี ที่ให้โอกาสผู้วิจัยได้ศึกษา ตลอดจนปรัชญาในการดำเนินชีวิตด้านการศึกษา

ขอขอบคุณอาจารย์อาคม เผือกจันทร์ทีก จากมหาวิทยาลัยศรีปทุม วิทยาเขตชลบุรี ที่ให้คำแนะนำในการใช้โปรแกรมและสถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลแปลผลในการทำการวิจัย

ขอขอบคุณรองศาสตราจารย์กาญจนา มณีแสง ผู้ช่วยศาสตราจารย์กนกวดี พึ่งโพธิ์ทอง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ร.ท.ดร.ไพบูลย์ อ่อนมั่ง (ร.น.) อาจารย์จุมพล ลัมพากวิวัฒน์ ท่านรองธงชัย มั่นคง ผู้เชี่ยวชาญที่ให้ความกรุณาตรวจสอบเครื่องมือพร้อมคำแนะนำต่าง ๆ

ขอขอบคุณคณะผู้บริหาร ครู อาจารย์ และนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 ที่ให้ความอนุเคราะห์อนุญาตให้ผู้วิจัยเข้าไปสำรวจพร้อมให้คำแนะนำต่าง ๆ อีกทั้งให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

ขอขอบพระคุณคณาจารย์ภาควิชาสันตนาการ ที่ประสิทธิ์ประสาทวิชาให้ข้าพเจ้าได้มีความรู้มากขึ้น สามารถปรับเปลี่ยนไปใช้ในหน้าที่การงานและการดำรงชีวิตอย่างมีความสุข และคุณสมภาร ภูมิเขต เจ้าหน้าที่ภาควิชาสันตนาการ คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่อำนวยความสะดวกต่าง ๆ ในการติดต่อประสานงาน

สุดท้ายนี้ ขอขอบพระคุณทุกท่าน ที่ช่วยให้ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จด้วยดี

ต่อสกุล สกุลสิริชาติ

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	3
ความสำคัญของการวิจัย.....	3
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	6
สมมติฐานในการวิจัย.....	6
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	7
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความต้องการ.....	7
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับกิจกรรมนันทนาการ.....	9
ความต้องการนันทนาการในวัยเรียน.....	11
ความสำคัญของกิจกรรมนันทนาการ.....	12
กิจกรรมนันทนาการกับนักเรียน.....	14
แรงจูงใจกับการเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการ.....	15
ประเภทของกิจกรรมนันทนาการ.....	16
ประโยชน์และคุณค่าของกิจกรรมนันทนาการ.....	19
ประวัติและข้อมูลสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1.....	23
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	24
งานวิจัยในต่างประเทศ.....	24
งานวิจัยในประเทศไทย.....	26
3 วิธีการดำเนินการวิจัย.....	28-29
การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง.....	28
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	30
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	31
การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล.....	31

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	33
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	33
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	33
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	35
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	59
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	59
วิธีดำเนินการวิจัย.....	59
สรุปผลการวิจัย.....	62
อภิปรายผล.....	65
ข้อเสนอแนะ.....	70
บรรณานุกรม.....	71
ภาคผนวก.....	75
ประวัติย่อผู้วิจัย.....	89

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 จำนวนนักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 4 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ชลบุรี เขต 1 ที่เป็นประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	29
2 จำนวนร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามโรงเรียน และในเขตเมืองกับนอก เขตเมืองค่าจำนวนและค่าร้อยละด้านบริหารจัดการและดำเนินการ.....	35
3 จำนวนร้อยละของกลุ่มตัวอย่างโดยจำแนกตามโรงเรียนและในเขตเมืองกับนอก เขตเมือง ค่าจำนวนและค่าร้อยละ ด้านบุคลากรเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ.....	36
4 จำนวนร้อยละของกลุ่มตัวอย่างโดยจำแนกตามโรงเรียน และในเขตเมืองกับ นอกเขตเมืองค่าจำนวนและค่าร้อยละ ด้านสถานที่อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก.....	37
5 จำนวนร้อยละของกลุ่มตัวอย่างโดยจำแนกตาม โรงเรียน และในเขตเมืองกับ นอกเขตเมือง ค่าจำนวนและค่าร้อยละด้านกิจกรรมนันทนาการ.....	38
6 จำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตาม เพศ ระดับชั้น โรงเรียนใน เขตเมืองกับนอกเขตเมือง	39
7 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการกิจกรรม นันทนาการของนักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 4 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 โดยรวมและรายด้าน	41
8 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการกิจกรรม นันทนาการของนักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 4 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 ด้านบริหารจัดการและดำเนินการ เป็นรายชื่อ....	42
9 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการกิจกรรม นันทนาการของนักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 4 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 ด้านบุคลากรเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ เป็นรายชื่อ...	43
10 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการ กิจกรรมนันทนาการของนักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 4 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 ด้านสถานที่ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก สะดวก โดยรวมและรายชื่อ.....	45
11 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการกิจกรรม นันทนาการของนักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 4 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาชลบุรี เขต 1 ด้านด้านกิจกรรมนันทนาการเป็นรายชื่อ.....	47

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง		หน้า
12	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการกิจกรรม นันทนาการของนักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 4 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาชลบุรี เขต 1 โดยรวมและรายด้าน	49
13	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการกิจกรรมนันทนาการ ของนักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 4 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ชลบุรี เขต 1 จำแนกตามเพศ โดยรวมและรายด้าน	50
14	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการกิจกรรมนันทนาการ ของนักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 4 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ชลบุรี เขต 1 จำแนกตามระดับชั้นปี โดยรวมและรายด้าน	51
15	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการกิจกรรมนันทนาการ ของนักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 4 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ชลบุรี เขต 1 จำแนกตามระดับชั้นปี โดยรวมและรายด้าน	52
16	ผลการทดสอบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการ กิจกรรมนันทนาการ นักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 4 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 จำแนกตามระดับชั้นปี โดยรวมทั้ง 4 ด้าน	53
17	ผลการทดสอบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการ กิจกรรมนันทนาการ นักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 4 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 จำแนกตามระดับชั้นปี ด้านบริหารจัดการ และดำเนินการ.....	54
18	ผลการทดสอบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการ กิจกรรมนันทนาการ นักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 4 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 จำแนกตามระดับชั้นปี ด้านบุคลากรเจ้าหน้าที่ ผู้ให้บริการ.....	55
19	ผลการทดสอบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการ กิจกรรมนันทนาการ นักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 4 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 จำแนกตามระดับชั้นปี ด้านสถานที่ อุปกรณ์และ สิ่งอำนวยความสะดวก.....	56

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
20 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการกิจกรรมนันทนาการ ของนักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 4 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ชลบุรี เขต 1 จำแนกตามโรงเรียนในเขตเมืองกับนอกเขตเมือง โดยรวมและ รายด้าน.....	57
21 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการกิจกรรมนันทนาการ ของนักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 4 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ชลบุรี เขต 1 จำแนกตามโรงเรียนในเขตเมืองกับนอกเขตเมือง โดยรวมและ รายด้าน.....	58

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

กิจกรรมนันทนาการเป็นการให้การศึกษาแก่เยาวชน ในด้านการช่วยเหลือตนเอง รู้จักสิทธิหน้าที่ ความรับผิดชอบ ระเบียบวินัย และการปรับตัวให้เข้ากับกลุ่มสังคมได้เป็นอย่างดี เป็นการพัฒนาบทบาทของการเป็นพลเมืองดี ดังเช่นกิจกรรมเหล่านี้ กีฬา ค่ายพักแรม อาสาพัฒนา กลุ่มสัมพันธ์ ศิลปะ ดนตรี หัตถกรรม และการแสดงต่างๆ กิจกรรมเหล่านี้จะช่วยส่งเสริมคุณค่า และลักษณะนิสัยของการเป็นพลเมืองดี ไม่เห็นแก่ตัว ช่วยเหลือสังคมส่วนรวมเป็นสำคัญส่งผลให้สังคมอบอุ่นและเพิ่มพูนคุณภาพชีวิต กิจกรรมนันทนาการจะช่วยส่งเสริมพฤติกรรม และพัฒนาความเจริญงอกงาม แก่บุคคลทั้งหลาย ทั้งทางร่างกาย อารมณ์ สังคม สติปัญญา และจิตใจของคนทุกเพศทุกวัย เพื่อให้เกิดความสุขทางกายและจิตใจ ตลอดจนจะช่วยส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตของบุคคลและสังคม เพราะกิจกรรมนันทนาการเป็นการช่วยพัฒนาอารมณ์ ความสุข ความสามารถของบุคคล สุขภาพและสมรรถภาพทางกายและจิต ความสมดุลทางกาย จิตใจ และความสมดุลในการแบ่งเวลาทำงาน นันทนาการเป็นการลดความเครียด ความวิตกกังวล ส่งเสริมการมีส่วนร่วมกับกลุ่มสังคม ส่งเสริมการแสดงออก เพิ่มพูนประสบการณ์ สิ่งเหล่านี้ยังช่วยพัฒนาคุณภาพชีวิตของสังคมทุกระดับวัย และเพศ นอกจากนี้ยังช่วยพัฒนาคุณภาพชีวิตของกลุ่มประชากรทุกกลุ่ม ไม่ว่าจะเป็นชุมชนแออัดยากจน ประชากรพิเศษ คนพิการหรือกลุ่มคนด้อยโอกาส

จรรยาพร ธรณินทร์ (2533 : 370) ได้ให้ความสำคัญในเรื่องคุณภาพชีวิตว่า การกีฬา และนันทนาการ สามารถพัฒนาคุณภาพได้ในด้านสุขภาพ บุคลิกภาพ และลักษณะนิสัยตลอดจนช่วยพัฒนาเยาวชนและเด็กได้ ดังนี้

1. สามารถแก้ไขปัญหาอย่างมีประสิทธิภาพ
2. แรงจูงใจ ใฝ่สัมฤทธิ์
3. มีค่านิยมที่ดี
4. มีเหตุผลเชิงจริยธรรม
5. มีความเข้าใจในพฤติกรรมของมนุษย์
6. มีสมรรถภาพและสุขภาพที่ดี
7. มีความคาดหวังในอนาคต

ความสำคัญของนันทนาการจะเห็นได้จาก “อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก” (Convention on the rights of the child) ซึ่งมีเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับนันทนาการตามอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก คือ ข้อที่ 29 การศึกษาของเด็กจะมุ่งไปสู่การพัฒนา บุคลิกภาพ ข้อที่ 13 เด็กจะต้องได้รับสิทธิของเด็กที่จะมีการพักผ่อน การเข้าร่วมกิจกรรม การเล่นทางนันทนาการที่เหมาะสมตามวัยของเด็ก

และการมีส่วนร่วมอย่างเสรีในทางวัฒนธรรมและศิลปะ (คณะกรรมการด้านสิทธิมนุษยชน องค์การสหประชาชาติ. 2544: 16-17)

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 9 (พ.ศ.2545 - 2549) ได้คำนึงถึงการพัฒนาการให้คนมีความสมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา รวมทั้งการเสริมสร้างสังคมให้เข้มแข็งอย่างยั่งยืน เป็นสังคมที่มีคุณภาพ เพื่อให้คนไทยทั้งปวงได้รับโอกาสเท่าเทียมกันที่จะเรียนรู้และฝึกอบรมได้ตลอดชีวิต โดยยึดหลัก “การศึกษาสร้างชาติ สร้างคนและสร้างงาน” (สำนักนายกรัฐมนตรี. 2545 : 10-15)

การศึกษาเป็นรากฐานที่สำคัญที่สุดประการหนึ่งในการสร้างสรรค์ความเจริญก้าวหน้าและแก้ไขปัญหาต่างๆที่เกิดขึ้นในสังคมได้ เนื่องจากการศึกษาเป็นกระบวนการที่จะช่วยให้คนได้พัฒนาตนเอง ให้เรียนรู้เท่ากับการเปลี่ยนแปลงพัฒนาศักราชภาพ การพัฒนาอาชีพ การพัฒนาสังคม การพัฒนาสิ่งแวดล้อม และขีดความสามารถตลอดช่วงชีวิต จากยุคโลกาภิวัตน์มาสู่ยุค Knowledge-based society สังคมอุดมปัญญา สังคมแห่งการเรียนรู้ พระราชบัญญัติ ระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ.2546 และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 กำหนดให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มีหน้าที่ส่งเสริม สนับสนุน กำกับ ติดตามการจัดการศึกษาและตรวจสอบผลการดำเนินงานข้าราชการบุคลากรสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 ซึ่งมีหน้าที่ในการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพให้กับนักเรียนในเขตพื้นที่รับผิดชอบทั้งสิ้น 3 อำเภอ คือ อำเภอเมือง มีสภาพเป็นเมืองที่มีพื้นที่ติดชายทะเล และเขตนิคมอุตสาหกรรม อำเภอบ้านบึงและอำเภอนองใหญ่ เป็นพื้นที่ด้านเกษตรกรรม สภาพของทั้ง 3 อำเภอ มีความแตกต่างกันด้านเศรษฐกิจ โดยได้แบ่งขนาดของโรงเรียนตามที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด เป็น 7 ขนาด ดังนี้ ขนาดที่ 1 จำนวนนักเรียนไม่เกิน 120 คน ขนาดที่ 2 จำนวนนักเรียน 121-200 คน ขนาดที่ 3 จำนวนนักเรียน 201-300 คน ขนาดที่ 4 จำนวนนักเรียน 301-499 คน ขนาดที่ 5 จำนวนนักเรียน 500-1,400 คน ขนาดที่ 6 จำนวนนักเรียน 1,500-2,499 คน ขนาดที่ 7 จำนวนนักเรียน 2,500 ขึ้นไป

แต่เพื่อเป็นการพัฒนาความรู้ความสามารถของนักเรียนระดับช่วงชั้นต่าง ๆ ให้เท่าเทียมกันโดยเฉพาะช่วงชั้นที่ 4 ในเขตพื้นที่รับผิดชอบของโรงเรียน ให้เป็นตามมาตรฐาน เช่นการจัดเก็บข้อมูลกับนักเรียน ส่งผลให้นักเรียนจะต้องมีการะงานเพิ่มมากขึ้นในทุกช่วงของการศึกษา นอกเหนือจากภารกิจในการเรียนในชั้นเรียน ซึ่งจะต้องจัดทำแฟ้มสะสมผลงานเพื่อเข้าสู่ระบบและกระบวนการ การคัดเลือกเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาตามคณะ สาขาและมหาวิทยาลัยที่ตนเองสนใจและตั้งใจ ซึ่งนักเรียนจะต้องเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ เช่น กิจกรรมทางวิชาการ เป็นต้น เพื่อให้ได้ตามเกณฑ์ของสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (สทศ.) และการทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติขั้นพื้นฐาน และผลการทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติขั้นสูง ส่งผลให้นักเรียนในระดับช่วงชั้นดังกล่าวเกิดภาวะความเครียดทางด้านจิตใจ อารมณ์ เกิดความวิตกกังวลต่อผลการเรียน ทำให้ผลต่อการพัฒนาขีดความสามารถไม่เป็นไปในทิศทางที่กำหนดและควรจะเป็น เพราะ

นักเรียนแต่ละพื้นที่ แต่ละคนมีพื้นฐานการเรียนรู้แตกต่างกัน มาจากครอบครัวที่แตกต่างกันและวิถีการดำเนินชีวิตที่แตกต่างกัน ตลอดจนสภาพแวดล้อมที่โรงเรียนมีลักษณะที่แตกต่างกัน

ดังนั้นจึงเป็นปัญหว่านักเรียนในระดับช่วงชั้นที่ 4 ในโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 มีสภาพอย่างไร และมีความต้องการกิจกรรมนันทนาการประเภทใดมากน้อยเพียงใดและอย่างไรบ้าง จะได้มีการจัดดำเนินการกิจกรรมนันทนาการ ให้อย่างเพียงพอต่อความต้องการ ผู้วิจัยปฏิบัติงานเป็นอาจารย์สอนในระดับมหาวิทยาลัย ซึ่งหน่วยงานได้มีการจัดประชุม สัมมนา อบรม ให้กับนักเรียน บุคลากร ทางการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาในจังหวัดชลบุรีอย่างต่อเนื่อง ผู้วิจัยได้มีโอกาสเป็นวิทยากรบรรยายและจัดกิจกรรมด้านนันทนาการให้กับโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดังกล่าว ทำให้ทราบถึงคุณค่าของกิจกรรมนันทนาการว่าเป็นสื่อสัมพันธ์ที่ดีระหว่างกลุ่มโรงเรียน นักเรียนและระหว่างอาจารย์ผู้สอนกับนักเรียนได้เป็นอย่างดี ตลอดจนกิจกรรมบางกิจกรรมสามารถเป็นสื่อในการพัฒนาภาวะการเป็นผู้นำของนักเรียนได้อีกด้วย

ผู้วิจัยได้เห็นเล็งเห็นความสำคัญและประโยชน์ของกิจกรรมนันทนาการ จึงมีความสนใจที่จะศึกษาสภาพและความต้องการกิจกรรมนันทนาการของนักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 4 ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 อันจะเป็นข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารเขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา อาจารย์แนะแนว อาจารย์ฝ่ายปกครอง และนักเรียนตลอดจนผู้ปกครองนักเรียน เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการวางแผน การบริหารจัดการและ ดำเนินโครงการเกี่ยวกับกิจกรรมนันทนาการ ให้เหมาะสมกับนักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 4 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1

ความมุ่งหมายในการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพ การจัดกิจกรรมนันทนาการของนักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 4 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรีเขต 1
2. เพื่อศึกษาสภาพและความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการของนักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 4 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรีเขต 1
3. เพื่อเปรียบเทียบความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการของนักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 4 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 ตามตัวแปร เพศ ระดับชั้น และโรงเรียน

ความสำคัญของการวิจัย

ผลการวิจัยครั้งนี้ ทำให้ทราบถึงสภาพและความต้องการกิจกรรมนันทนาการของนักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 4 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 เพื่อนำข้อมูลที่ได้ใช้เป็นแนวทางให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ผู้บริหารสถานศึกษา ครู อาจารย์ บุคลากร ได้พิจารณาปรับปรุงพัฒนา การจัดและดำเนินโครงการ กิจกรรมนันทนาการให้เหมาะสม และเกิด

ประโยชน์กับนักเรียน สังคม ประเทศชาติ ตลอดจนเป็นข้อมูลในการศึกษาค้นคว้าสำหรับผู้ทำวิจัย และผู้ที่สนใจต่อไป เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อส่วนรวมสูงสุด

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 4 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 ปีการศึกษา 2549 จำนวน 6,176 คน จาก 12 โรงเรียน (ข้อมูลจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ชลบุรีเขต 1)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 4 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 ประจำปีการศึกษา 2549 จากประชากรจำนวน 6,176 คน โดยเทียบจากตารางการประมาณขนาดของกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan. 1970: 607-610) ที่จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 364 คน ใช้วิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-Stage Random Sampling)

ตัวแปรที่จะศึกษา

1. ตัวแปรอิสระ ได้แก่
 - 1.1 เพศ
 - 1.2 ระดับชั้น
 - 1.3 โรงเรียน
 - 1.3.1 ในเขตเมือง
 - 1.3.2 นอกเขตเมือง
2. ตัวแปรตาม ได้แก่ สภาพและความต้องการกิจกรรมนันทนาการของนักเรียน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. สภาพ หมายถึง ลักษณะที่เป็นจริงในด้านบริหารจัดการและดำเนินการ การจัดกิจกรรมนันทนาการของโรงเรียนให้กับนักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 4 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1
2. ความต้องการ หมายถึง ความรู้สึกเฉพาะตัว ความปรารถนา ความประสงค์ หรือความเป็นไปได้ที่อยากให้เกิดขึ้น ในนักเรียนระดับระดับช่วงชั้นที่ 4 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1

3. การจัดกิจกรรมนันทนาการ หมายถึง การจัดกิจกรรมนันทนาการที่เสริมสร้างทักษะและประสบการณ์ พร้อมทั้งลักษณะนิสัยที่พึงประสงค์ ในรูปแบบต่างๆ เพื่อสนองตอบความต้องการของนักเรียน และได้มีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมทั้งในด้านการฝึกทักษะ การออกกำลังกาย เพื่อความสนุกสนาน นอกเหนือจากการเรียนหรือกิจกรรมพิเศษ เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาทางด้านอารมณ์ สังคม และสติปัญญา จนรู้สึกมีความสุขกลับคืนมาสู่สภาวะปกติ โดยนำกิจกรรมนันทนาการประเภทต่างๆมามีส่วนร่วม ซึ่งประกอบไปด้วย 4 ด้าน ดังนี้

3.1 การบริหารจัดการและดำเนินการ หมายถึง สิ่งที่เกิดขึ้นในการปฏิบัติงานตามแผนการที่กำหนดไว้ มีแนวทาง และวัตถุประสงค์ ที่ชัดเจนในการจัดกิจกรรม ประกอบด้วย ด้านนโยบาย งบประมาณ บุคลากร หน่วยงานที่รับผิดชอบ การประชาสัมพันธ์ ตลอดจนโครงการกิจกรรมต่าง ๆ

3.2 ด้านบุคลากรเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ หมายถึง บุคลากรหรือเจ้าหน้าที่ ที่มีความรู้และความชำนาญในด้านต่างๆ มาไว้ช่วยเหลือดูแลผู้เข้าร่วมกิจกรรม ตลอดจนคอยให้คำปรึกษาแนะนำ ซึ่งประกอบด้วย ผู้นำทางด้านกีฬา เกมส์และนันทนาการในด้านต่างๆ พร้อมทั้งเจ้าหน้าที่พยาบาล เจ้าหน้าที่รักษาความสะอาด และเจ้าหน้าที่ดูแลรักษาอุปกรณ์

3.3 ด้านสถานที่อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก หมายถึง พื้นที่สำหรับใช้จัดกิจกรรมนันทนาการต่าง ๆ พร้อมทั้งอุปกรณ์ต่างๆ ที่ใช้ในการจัดกิจกรรม ซึ่งประกอบด้วย สนามกีฬา อาคารโรงพลศึกษา ห้องโถงสำหรับจัดกิจกรรมในร่ม อุปกรณ์เครื่องกีฬานิตต่าง ๆ เช่น ลูกฟุตบอล ลูกเบดมินตัน พร้อมอุปกรณ์ดนตรี ฯลฯ

3.4 ด้านกิจกรรมนันทนาการ หมายถึง กระบวนการที่จัดกระทำแล้วสนุกสนานเพลิดเพลิน และเปิดโอกาสให้ทุกคนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมนั้นๆ แสดงออกถึงความพึงพอใจ ความต้องการ อันก่อให้เกิดความเจริญงอกงาม การพัฒนาทักษะทางชีวิต ทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา ซึ่งประกอบด้วย กิจกรรมกีฬา เกมส์ เพลง ดนตรี การเสริมสร้างสมรรถภาพ และสุขภาพร่างกาย การพักผ่อนหย่อนใจตามหลักปรัชญาของนันทนาการ

4. นักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 4 หมายถึง นักเรียนชายและนักเรียนหญิงที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมปีที่ 4 ปีที่ 5 และปีที่ 6 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1

5. เพศ หมายถึง นักเรียนชายและนักเรียนหญิงที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับช่วงชั้นที่ 4 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1

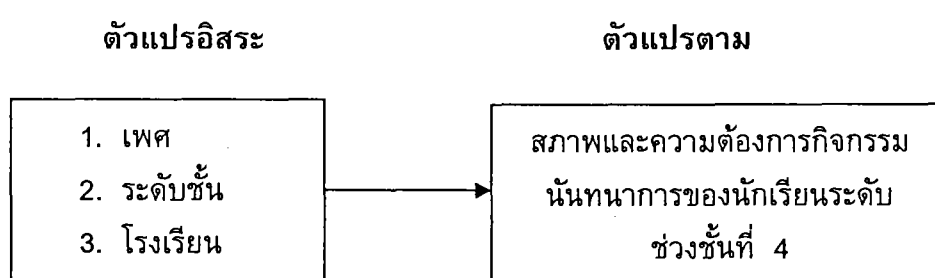
6. ระดับชั้น หมายถึง ระดับชั้นของนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2549 ชั้นมัธยมปีที่ 4 ชั้นมัธยมปีที่ 5 และชั้นมัธยมปีที่ 6 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1

7. โรงเรียนในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรีเขต 1 หมายถึง โรงเรียนรัฐบาลที่มีนักเรียนชาย-หญิง ในระดับช่วงชั้นที่ 4 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ชลบุรี เขต 1 จำนวนทั้งสิ้น 12 โรงเรียน ซึ่งตั้งอยู่ในอำเภอเมือง อำเภอบ้านบึง และอำเภอหนองใหญ่

8. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 หมายถึง หน่วยงานทางการศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ มีหน้าที่ส่งเสริม สนับสนุน กำกับ ติดตามการจัดการศึกษาของสถานศึกษาให้ทั่วถึง เสมอภาค มีคุณภาพ มีมาตรฐานสู่ความเป็นสากลและตรวจสอบผลการดำเนินงานของข้าราชการ บุคลากรในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1

กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมุติฐานในการวิจัย

1. นักเรียนระดับช่วงช่วงชั้นที่ 4 ในโรงเรียนสังกัดสำนักในเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 ที่มีเพศต่างกัน มีความต้องการกิจกรรมนันทนาการแตกต่างกัน
2. นักเรียน ระดับช่วงช่วงชั้นที่ 4 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานในเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 ที่ระดับชั้นต่างกัน มีความต้องการกิจกรรมนันทนาการแตกต่างกัน
3. นักเรียน ระดับช่วงช่วงชั้นที่ 4 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานในเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 ในเขตเมืองและนอกเขตเมือง มีความต้องการกิจกรรมนันทนาการแตกต่างกัน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาสภาพและความต้องการกิจกรรมนันทนาการของนักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 4 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สรุปได้ ดังนี้

1. แนวคิดและทฤษฎี เกี่ยวกับความต้องการ
2. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับกิจกรรมนันทนาการ
3. ความต้องการนันทนาการในวัยเรียน
4. ความสำคัญของกิจกรรมนันทนาการ
5. กิจกรรมนันทนาการกับนักเรียน
6. แรงจูงใจกับการเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการ
7. ประเภทของกิจกรรมนันทนาการ
8. ประโยชน์และคุณค่าของกิจกรรมนันทนาการ
9. ประวัติและข้อมูลสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ชลบุรีเขต 1
10. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 10.1 งานวิจัยในต่างประเทศ
 - 10.2 งานวิจัยในประเทศ

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความต้องการ

ความต้องการอันเป็นปัจจัยที่ทำให้เกิดความพึงพอใจในการทำงานนั้น ได้นำแนวความคิดของท่านที่เกี่ยวกับสิ่งที่ทำให้เกิดความต้องการมากกล่าวไว้ ดังนี้

1. แนวความคิดของมาสโลว์ (Maslow) ตามทฤษฎีของมาสโลว์ เป็นแนวความคิดพื้นฐาน เกี่ยวกับความต้องการของมนุษย์ ซึ่งความต้องการเหล่านี้หากได้รับการตอบสนองจะช่วยให้เกิดความพึงพอใจในการทำงานได้ ลำดับความต้องการพื้นฐานของ Maslow เรียกว่า Hierarchy of Needs มี 5 ลำดับชั้น ดังนี้

1.1 ความต้องการด้านร่างกาย (Physiological Needs) เป็นต้องการปัจจัย 4 เช่น ต้องการอาหารให้อิ่มท้อง เครื่องนุ่งห่มเพื่อป้องกันความร้อน ความหนาว และความอุจาดตา ยา รักษาโรคภัยไข้เจ็บ รวมทั้งที่อยู่อาศัยเพื่อป้องกันแดด ฝน ลม อากาศร้อน หนาว และสัตว์ร้าย ความต้องการเหล่านี้มีความจำเป็นต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์ทุกคน จึงมีความต้องการพื้นฐานขั้นแรกที่มนุษย์ทุกคนต้องการบรรลุให้ได้ก่อน

1.2 ความต้องการความปลอดภัย (Safety Needs) หลังจากที่มนุษย์บรรลุความต้องการด้านร่างกาย ทำให้ชีวิตสามารถดำรงอยู่ในขั้นแรกแล้ว จะมีความต้องการด้านความ

ปลอดภัยของชีวิตและทรัพย์สินของตนเองเพิ่มขึ้นต่อไป เช่น หลังจกามมนุษย์มีอาหารรับประทานจนอิ่มท้องแล้วได้เริ่มหันมาคำนึงถึงความปลอดภัยของอาหาร หรือสุขภาพ โดยหันมาให้ความสำคัญกับเรื่องสารพิษที่ติดมากับอาหาร ซึ่งสารพิษเหล่านี้อาจสร้างความไม่ปลอดภัยให้กับชีวิตของเขา เป็นต้น

1.3 ความต้องการความรักและการเป็นเจ้าของ (Belonging and love Needs) เป็นความต้องการที่เกิดขึ้นหลังจากการที่มีชีวิตอยู่รอด มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินแล้วมนุษย์จะเริ่มมองหาความรักจากผู้อื่น ต้องการที่จะเป็นเจ้าของสิ่งต่างๆ ที่ตนเองครอบครองอยู่ตลอดไป เช่น ต้องการให้พ่อแม่ พี่น้อง คนรักรักเรา และต้องการให้เขาเหล่านั้นรักเราคนเดียว ไม่ต้องการให้เขาเหล่านั้นไปรักคนอื่น โดยการแสดงความเป็นเจ้าของ เป็นต้น

1.4 ความต้องการ การยอมรับนับถือจากผู้อื่น (Esteem Needs) เป็นความต้องการอีกขั้นหนึ่งหลังจากได้รับความต้องการทางร่างกาย ความปลอดภัย ความรักและเป็นเจ้าของ นอกจากนั้นมนุษย์ยังจะต้องการการยอมรับนับถือจากผู้อื่น ต้องการได้รับเกียรติจากผู้อื่น เช่น ต้องการการเรียกขานจากบุคคลทั่วไปอย่างสุภาพ ให้ความเคารพนับถือตามควร ไม่ต้องการการกดขี่ข่มเหงจากผู้อื่น เนื่องจากทุกคนมีเกียรติและศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์เท่าเทียมกัน

1.5 ความต้องการความเป็นตัวตนอันแท้จริงของตนเอง (Self-actualization Needs) เป็นความต้องการขั้นสุดท้าย หลังจากที่ผ่านมาความต้องการความเป็นส่วนตัว เป็นตัวตนที่แท้จริงของตนเอง ลดความต้องการภายนอกลง หันมาต้องการสิ่งที่ตนเองมีและเป็นอยู่ ซึ่งเป็นความต้องการขั้นสูงสุดของมนุษย์เช่นกัน แต่ความต้องการในขั้นนี้มักเกิดขึ้นได้ยากเพราะต้องผ่านความต้องการในขั้นอื่นๆ มาก่อนและต้องมีความเข้าใจในชีวิตเป็นอย่างดีด้วย

2. ทฤษฎีความต้องการของอัลเดอร์เฟอร์ (Alderfer Modified Hierachy Theory) เป็นทฤษฎีที่สนับสนุนทฤษฎีความต้องการตามลำดับขั้นของมาสโลว์ เขาปรับเปลี่ยนให้เข้าใจง่ายขึ้นจาก 5 ขั้น เป็นทฤษฎีอี อาร์ จี ของอัลเดอร์เฟอร์ (ERG Theory Alderfer) ได้เสนอแนะรายละเอียดของทฤษฎี ดังนี้

2.1 ความต้องการอยู่รอด (Existence Needs) คือ ความต้องการขั้นพื้นฐานเพื่อประทังชีวิตคน เพื่อการได้หรือเพื่อการอยู่รอด ความต้องการของเขาในข้อนี้ได้รวมเอาความต้องการขั้นที่ 1 และ 2 ของมาสโลว์เข้าไว้ นั่นคือ ความต้องการด้านร่างกายและความต้องการความปลอดภัยนั่นเอง

2.2 ความต้องการมีสัมพันธภาพ (Relatednees Needs) คือ ความต้องการเกี่ยวกับความสัมพันธ์กับบุคคลรอบๆ ตัวและบุคคลในสังคม ความต้องการตรงกับขั้นที่ 3 ของมาสโลว์ ซึ่งเรียกว่า ความต้องการทางสังคมของอัลเดอร์เฟอร์ (Social Need Alderfer) ได้ให้ความสำคัญความต้องการข้อนี้มาก เพราะมนุษย์จะอยู่ได้มิใช่ความต้องการขั้นพื้นฐานเท่านั้น แต่การรวมตัวอยู่ด้วยกันเป็นกลุ่มหรือเป็นหมู่นั้นมีความจำเป็น

2.3 ความต้องการได้รับความมั่นคงปลอดภัย (The Needs for Security) เป็นที่ยอมรับกันมานานแล้ว สัตว์โลกมีสัญชาตญาณสำหรับการป้องกันตัว ความต้องการทางด้านความ

ปลอดภัยทางร่างกาย ถ้าหากความต้องการความมั่นคงไม่ได้รับการตอบสนอง จะเกิดอาการทางพฤติกรรมตามมาด้วย คือ เกิดความรู้สึกไม่มั่นคงโดยการถอนตัวออกจากการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทั้งหลาย

2.4 ความต้องการได้รับประสบการณ์ใหม่ (The Needs for New Experience) เมื่อคนแสวงหาความมั่นคง เขาต้องเผชิญภัยและเสี่ยง คนเราจึงอาจจะเบื่อหน่ายต่องานประจำที่ซ้ำซาก ดังนั้นความต้องการทางด้านนี้เกิดการสับสนขึ้น บุคคลจะเกิดความว้าวุ่นใจจนเกิดอาการทางพฤติกรรม เหนื่อยอ่อน ทำให้มีความต้องการได้รับประสบการณ์ใหม่ๆ

2.5 ความต้องการทางด้านความรัก (The Needs for Affection) คนทุกคนต้องได้รับความรัก รวมทั้งการได้รับความสำเร็จ ซึ่งในบางครั้งก็เป็นสาเหตุของความต้องการในด้านนี้อาจจะเรียกได้ว่าเป็นความต้องการทางด้านสังคม คือ ต้องการมีการร่วมกันแสดงความคิดเห็น ประสพการณ์ ความร่าเริง ความเศร้าโศก ถ้าหากความต้องการด้านนี้ไม่ได้รับการตอบสนองก็จะเกิดอาการ 2 ด้าน คือ การถอนตัวออกจากกลุ่มหรือมีลักษณะก้าวร้าว แสดงอาการเป็นศัตรู

2.6 ความต้องการได้รับการยอมรับ (The Needs for Recognition) มนุษย์ส่วนมากต้องการได้รับความรู้สึกตัวเองมีค่า ได้รับยกย่องนับถือจากคนอื่น ๆ ในบางด้านของเขา ความต้องการทางด้านนี้ทำให้เขามีการรวมกลุ่มทางสังคมเป็นชุมชน สถาบันต่างๆ ทำให้เขาสามารถแสวงหาสถานภาพและความสนใจจากสมาชิกในกลุ่มด้วย

จากแนวคิดเกี่ยวกับความต้องการของมาสโลว์ (Maslow) และอัลเดอร์เฟอร์ (Alderfer) พอสรุปได้ว่า เป็นทฤษฎีที่คล้ายคลึงกันในหลายๆด้าน โดยมีความเชื่อว่ามนุษย์มีความต้องการในด้านการดำรงชีวิต ความต้องการด้านความปลอดภัย ความต้องการด้านสัมพันธภาพทางสังคม ตลอดจน ความต้องการที่จะเจริญก้าวหน้าของตนเองในอนาคต โดยความต้องการดังกล่าว ถือได้ว่าเป็นความต้องการขั้นพื้นฐาน เป็นลักษณะความต้องการทางด้านวัตถุที่เป็นรูปธรรม ไปสู่ความต้องการในรูปนามธรรมของจิตใจ

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับกิจกรรมนันทนาการ

ความหมายของนันทนาการ

ผู้ทรงคุณวุฒิทางวิชาการหลายท่าน ได้ให้ความสำคัญเกี่ยวกับกิจกรรมนันทนาการที่เป็นประโยชน์ต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์ กล่าวถึงความหมายของนันทนาการไว้ ดังนี้

พระยาอนุนานราชชนหรือนามปากกา “เสฐียรโกเศศ” ได้บัญญัติศัพท์ “นันทนาการ” ในปี พ.ศ. 2507 ซึ่งเป็นคำสนธิระหว่าง “นันทน” กับ “อาการ” เรียกว่า นันทนาการ หมายถึง อาการที่สนุกสนาน ร่าเริง ซึ่งหมายถึง พฤติกรรมของคนเมื่อเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ แล้วเกิดความสุข สนุกสนาน ร่าเริง แทนคำว่า “สันทนาการ” ซึ่งมีนานแล้ว (สมบัติ กาญจนกิจ. 2533: 13)

“นันทนาการ” ซึ่งเป็นคำที่ได้รับการยอมรับจากผู้ทรงคุณวุฒิทางภาษาศาสตร์ว่ามีความหมายตรงตามลักษณะวิชา ลักษณะกิจกรรมมากกว่า “สันทนาการ” ซึ่งเป็นคำเดิม

นันทนาการ ตรงกับภาษาอังกฤษว่า Recreation ซึ่งมาจากศัพท์ คือ Re และ Create แปลว่า สร้างขึ้นมาใหม่ หมายถึง การทำให้สดชื่น เสริมพลังงานขึ้นมาใหม่ อีกนัยหนึ่ง นันทนาการ ซึ่งในภาษาอังกฤษ คือ Recreation มีรากศัพท์จากภาษากรีก คือ Re-Cre-Are ซึ่งหมายถึง กิจกรรมของเยาวชนและผู้ใหญ่ (สมบัติ กาญจนกิจ. 2533 : 10-12)

อย่างไรก็ตาม คำว่า “นันทนาการ” นั้น ยังไม่นิยมใช้แต่ประการใด คงใช้คำว่า “สันทนาการ” กันอย่างกว้างขวางจนกระทั่งกระทรวงศึกษาธิการได้ปรับปรุงหลักสูตรชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายปี พ.ศ. 2518 ในหลักสูตรมีการบังคับเนื้อหาวิชา “นันทนาการ” ให้มีเรียนด้วย คำนี้จึงเริ่มใช้อย่างเป็นทางการครั้งแรก (คณิต เขียววิชัย. 2529 : 13)

นันทนาการหรือสันทนาการ คือคำที่มีความหมายเดียวกัน ในปัจจุบันคำทั้งสองคำยังคงใช้ในทางวิชาการ ทางราชการ และสังคมทั่วไป

จรินทร์ ธานีรัตน์ (2528 : 17) กล่าวถึง นันทนาการว่า ความหมาย “นันทนาการ” ตามคำศัพท์ (Terminology) เน้นเรื่องกิจกรรมที่กระทำในเวลาว่าง โดยให้ความสนใจเป็นหลัก ไม่มีการบังคับและได้รับความพึงพอใจ และความเพลิดเพลินใจจากกิจกรรมนั้น เป็นหลักสำคัญในการพิจารณาว่ากิจกรรมนั้นเป็นกิจกรรมนันทนาการหรือไม่

ชูชีพ เยาวพัฒน์ (2543 : 21) ได้ให้ความหมายของนันทนาการว่า นันทนาการ หมายถึง กิจกรรมที่คนเราใช้เวลาว่าง จากภารกิจงานประจำ โดยเข้าร่วมด้วยความสมัครใจ และกิจกรรมที่ทำต้องไม่ขัดต่อขนบธรรมเนียม ประเพณี วัฒนธรรมและกฎหมายบ้านเมือง เพื่อก่อให้เกิดการพัฒนาหรือความเจริญงอกงามทางกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญา จนรู้สึกมีความสุขสดชื่นกลับคืนสู่สภาวะปกติ

สมบัติ กาญจนกิจ (2544 : 17) ได้ให้ความหมายของนันทนาการ หมายถึง กิจกรรม

ในความหมายที่ 1 หมายถึง การทำให้สดชื่นหรือการสร้างพลังขึ้นมาใหม่ (Re+Fresh, Re+Creation) การที่บุคคลได้รับประทานอาหารเข้าไปแล้วเปลี่ยนแปลงเป็นพลังงาน โดยแรงขับภายในจะทำให้เขาต้องใช้พลังงานในรูปแบบของการเคลื่อนไหว ทำให้เกิดการเหนื่อยเมื่อยล้า จึงต้องการนันทนาการเพื่อสร้างพลังขึ้นมาใหม่ หรือสร้างความสดชื่นอีกครั้งหนึ่ง

ในความหมายที่ 2 หมายถึง (Activities) กล่าวคือ การที่บุคคลหรือชุมชนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมตามความสนใจของตน แล้วก่อให้เกิดผลพัฒนาอารมณ์ สนุกสนานและหรือสุขสงบ

ในความหมายที่ 3 หมายถึง กระบวนการ (Process) กล่าวคือ นันทนาการเป็นกระบวนการในการพัฒนาประสบการณ์ หรือพัฒนาคุณภาพชีวิตของบุคคลและสังคม โดยอาศัยกิจกรรมนันทนาการต่างๆ เป็นสื่อ

ในความหมายที่ 4 หมายถึง สวัสดิการสังคม (Social Welfare) นันทนาการ คือ สถาบันทางสังคม สวัสดิการทางสังคม ซึ่งรัฐบาลและฝ่ายบริหารท้องถิ่นจะต้องมีหน้าที่จัดให้บริการแก่ชุมชนเพื่อสร้างบรรยากาศของเมืองให้น่าอยู่ มีความอบอุ่นใจ

รังสฤษฎ์ เสริวัณชัย (2534 : 3) ได้ให้ความหมายของ นันทนาการ หมายถึง กิจกรรมที่ทำในเวลาว่าง โดยความสมัครใจเป็นหลัก ไม่มีการบังคับและได้รับความพึงพอใจ เพลิดเพลิน

จากกิจกรรมนั้นๆ ทั้งนี้กิจกรรมที่กระทำได้พึงประสงค์ของสังคม ไม่เป็นไปในทางอบายมุข

คณิต เขียววิชัย (2529 : 14) ได้ให้ความหมายของ นันทนาการ หมายถึง กิจกรรมยามว่างที่ทุกคนเข้าร่วมโดยสมัครใจ และกิจกรรมนั้นจะก่อให้เกิดความพึงพอใจแก่ผู้เข้าร่วมในทันทีทันใด ทั้งนี้กิจกรรมนั้นๆ จะต้องไม่ขัดต่อวัฒนธรรมที่ดำรงของสังคมนั้นๆ

บรรจง คณะวรรณ (2531 : 31) ได้ให้ความหมายของ นันทนาการ หมายถึง การเข้าร่วมทำกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่งในช่วงที่มีเวลาว่างจากงานประจำหรือการทำกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่งที่ตนเองมีความสนใจขณะมีเวลาว่าง เพื่อเพื่งทักษะ ประสบการณ์ และการเข้าร่วมกิจกรรมนั้นก็จะเป็นไปด้วยสมัครใจ เป็นการทำงานที่มีอยู่แล้วให้ดีขึ้น หรือสร้างสรรค์งานขึ้นมาใหม่หรือเป็นการเข้าร่วมกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่ง เพื่อลดเวลาว่างที่ตัวเองมีอยู่ให้น้อยลง เป็นการลดความเครียดทั้งทางกายและทางอารมณ์ให้หมดหรือน้อยลง กลับเป็นคนใหม่ที่มีพลัง มีความสดชื่นที่เต็มไปด้วยพลังพร้อมที่จะทำงานหรือเผชิญโชคต่อไป

จรินทร์ ธานีรัตน์ (2528 : 17) ได้ให้ความหมายของ นันทนาการ จากในหนังสือโปรแกรม นันทนาการ (Recreation Program) หมายถึง กิจกรรมที่บุคคลเข้าร่วมด้วยความสมัครใจในเวลาว่าง และได้รับผลความพึงพอใจเป็นรายบุคคลและเป็นแรงจูงใจเนื่องจากกิจกรรมนั้นๆ โดยตรง

ไวเนนส์ (จรินทร์ ธานีรัตน์. 2528 : 16; อ้างอิงจาก Winans) ได้ให้คำจำกัดความของ นันทนาการว่า นันทนาการ หมายถึง การแสดงออกตามธรรมชาติของมนุษย์ในทางความต้องการและความสนใจ ในอันที่จะแสวงหาความพึงพอใจในเวลาว่าง

กราเซีย (บรรจง คณะวรรณ. 2531 : 32; อ้างอิงจาก Grazia) กล่าวว่า นันทนาการ คือ การทำงานขณะพักของมนุษย์เป็นการเปลี่ยนอิริยาบถ เพื่อสร้างพลังงานสำหรับทำงานหนักต่อไป

ไวส์คอฟ (บรรจง คณะวรรณ. 2531: 32; อ้างอิงจาก Waiskopf) กล่าวว่า นันทนาการมีหลายรูปแบบทั้งประเภทความต้องการเข้าร่วมเล่นร่วมทำหรือร่วมนั่งฟัง นั่งดู นั่งคิดและความสนใจ ความต้องการ อายุ ร่างกาย สถิติปัญญา ความจุ ความสามารถ มีส่วนเกี่ยวข้องกับการเข้าร่วมและการเปลี่ยนแปลงอยู่

ดังนั้น จึงพอสรุปได้ว่านันทนาการมีความสำคัญต่อคุณภาพชีวิตของมนุษย์ทุกคนทุกรูปแบบ ทุกเพศ ทุกวัย ทุกอาชีพ ในการที่จะนำนันทนาการมาพัฒนาให้มนุษย์มีคุณภาพชีวิต มีความพร้อมสมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคมอันจะส่งผลให้มนุษย์สามารถนำพาองค์กร สถาบันครอบครัว ชุมชน ศิลปวัฒนธรรม ประเพณีและประเทศชาติไปสู่สังคมที่มีแต่ความสุข

ความต้องการนันทนาการในวัยเรียน

รัธ สตรอง (Ruth Strong. 1951: 495) ผู้ทำการวิจัยได้ศึกษานักเรียนนักศึกษาในระดับวิทยาลัยและมหาวิทยาลัย ในช่วงอายุเฉลี่ย 20 ปี ซึ่งเป็นวัยที่เริ่มเข้าสู่วัยผู้ใหญ่ตอนต้น ลักษณะของการเข้าสังคมจะสอนให้มีความสนใจในกิจกรรมต่างๆ ในสังคมมากขึ้น โดยการจัดตั้งกลุ่ม

ชมรม สโมสร จัดการแสดงต่าง ๆ หรือมีกิจกรรมภายในสถานศึกษาบ่อยๆ เด็กวัยรุ่นหรือวัยศึกษาจะเกิดความเครียดมาก กฎระเบียบต่างๆ ของสถาบัน จึงพยายามแสดงออกโดยใช้กิจกรรมเป็นสื่อเพื่อผ่อนคลายภาวะความเครียดต่าง ๆ และกิจกรรมต่างๆ ที่จัดขึ้นจะเกิดความพึงพอใจทำให้เกิดพัฒนาการทางสังคม มีกฎระเบียบของสังคมเฉพาะขึ้น อันเป็นการเรียนรู้ประสบการณ์ทางสังคม

วัยแห่งนักเรียนยังเป็นช่วงวัยที่มีพลังสูงถ้าใช้พลังงานไปในกิจกรรมที่มีคุณค่าก็จะสร้างสรรค์สังคมได้ดี ด้วยเหตุนี้การจัดกิจกรรมก็พาให้นักเรียนมีการเล่น การแสดงออก และการแข่งขัน จึงเป็นการส่งเสริมให้คนหนุ่มสาวได้ใช้พลังงานอย่างเต็มที่ แล้วยังเป็นการส่งเสริมการแสดงออกของทักษะความสามารถเฉพาะตน ยังมีงานด้านศิลปะ การดนตรี กิจกรรมอื่นๆ ที่ส่งเสริมลักษณะเฉพาะตน การพัฒนาทางกาย ทางสังคมการเป็นผู้นำและผู้ตาม

ความสำคัญของกิจกรรมนันทนาการ

ปัจจุบันนี้โลกได้มีความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสังคมวิถีชีวิตเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ตามยุคสมัยของข้อมูลข่าวสารและยุคโลกาภิวัตน์ ไม่ว่าจะเป็นความเจริญของเมือง ประชากรมีจำนวนเพิ่มขึ้นมาก การเปลี่ยนแปลงของสภาพครอบครัว การครองชีพ การเจริญทางด้านเทคโนโลยี ปัญหาแรงงาน คนว่างงาน ปัญหาโสเภณีเด็ก เวลาว่างที่เพิ่มมากขึ้น ตลอดจนวิทยาการและบริการสมัยใหม่ จึงทำให้นันทนาการมีความสำคัญดังนี้คือ (คณิต เขียววิชัย. 2531:14)

1. ประชากรในสังคม ใช้กิจกรรมเป็นสื่อที่สำคัญในการพัฒนามนุษย์ให้มีความสมบูรณ์ทั้งทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสังคม ดังนั้นนันทนาการจึงมีความสำคัญต่อประชากรในสังคมดังกล่าว
2. ครอบครัว จัดได้ว่าเป็นสังคมหน่วยย่อยที่เล็กที่สุด ซึ่งในปัจจุบันนี้สัมพันธภาพของสมาชิกในครอบครัวไม่ค่อยแน่นแฟ้นเหมือนเมื่อสมัยก่อนๆ เพราะความจำเป็นในการทำมาหากิน และสภาพแวดล้อมที่ต้องมีการแข่งขันทั้งเวลาและคนอื่น ๆ ทำให้สมาชิกในครอบครัวไม่ค่อยมีโอกาสดูแลพบปะกันมากนัก ดังนั้นกิจกรรมนันทนาการจะเป็นสื่อสำคัญที่จะสร้างบรรยากาศให้อบอุ่นในครอบครัว นอกจากนี้กิจกรรมนันทนาการยังช่วยลดปัญหาการใช้เวลาว่างให้กับสมาชิกในครอบครัวอีกด้วย เป็นผลทำให้ภาระของผู้นำครอบครัวน้อยลงไปด้วย
3. ชุมชน นันทนาการ จะช่วยพัฒนาชุมชนให้มีความสมบูรณ์ในหลายๆ ด้าน เช่น ช่วยสร้างคนให้เป็นสมาชิกที่ดีมีเหตุผล ไม่เห็นประโยชน์ส่วนตนมากกว่าประโยชน์ส่วนรวม ช่วยลดปัญหาอาชญากรรม และช่วยให้เกิดสภาพแวดล้อมที่ดี
4. ประเทศชาติ นันทนาการมีความสำคัญต่อประเทศชาติเป็นอย่างมาก ทั้งนี้เพราะว่ากิจกรรมนันทนาการนั้น ช่วยลดปัญหาเรื่องความประพฤติของประชากรลดลงอย่างมากจนกล่าวได้ว่ากิจกรรมนันทนาการจะช่วยสร้างความสงบสุขภายในได้เป็นอย่างดีเพราะเมื่อคนในชาติได้เล่น ได้ออกกำลังกาย เล่นกีฬาให้เขามีสุขภาพดี ไม่ต้องเจ็บป่วยทำให้รัฐไม่ต้องเสียค่าใช้จ่าย

ในการรักษาพยาบาล และเมื่อคนมีความสุข สุขภาพดีได้มีโอกาสผ่อนคลายความตึงเครียด ก็จะส่งผลให้เขามีสุขภาพจิตดี ไม่โกรธหรืออาฆาตแค้นก็ยอมได้ การทะเลาะวิวาทไม่เกิดขึ้นในสังคม

จรินทร์ ธานีรัตน์ (2528 : 59-64) ได้กล่าวถึงความสำคัญของนันทนาการไว้ดังนี้

1. ความสำคัญสำหรับบุคคล โดย
 - 1.1 บุคคลแต่ละคนมีสิทธิที่จะใช้เวลาว่างของคนในการเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการเพื่อประโยชน์ตนเอง
 - 1.2 บุคคลแต่ละคนมีความรับผิดชอบตามกฎหมายในอันที่จะสนับสนุนนันทนาการ โดยการเสียภาษีให้รัฐบาล
 - 1.3 บุคคลแต่ละคนย่อมมีความรับผิดชอบในทางจิตใจหรือในทางศีลธรรมในอันที่จะช่วยสนับสนุนโดยผ่านทางองค์การอาสาสมัครทั้งหลาย
 - 1.4 บุคคลแต่ละคนย่อมมีความรับผิดชอบที่จะอุทิศเวลาว่างของตนเพื่อบริการแก่ชุมชน
2. ความสำคัญสำหรับครอบครัวกิจกรรมนันทนาการที่ดีย่อมเกิดตั้งแต่เด็ก ดังนั้นบ้านซึ่งมีบิดา มารดาเป็นผู้นำนันทนาการคนแรกของเด็ก กิจกรรมต่าง ๆ ที่บิดา มารดาทำการฝึกให้เด็กมีนิสัยหรือทัศนคติที่ดีในการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ ไม่ก่อให้เกิดปัญหาถ้าบุคคลของครอบครัวมีสุขภาพดีมีความมั่นคง ประเทศชาติก็เป็นปึกแผ่นมั่นคงตามไปด้วย
3. ความสำคัญสำหรับกลุ่มหรือหมู่คณะ โดยกิจกรรมนันทนาการเป็นเครื่องมือ เป็นสื่อให้บุคคลได้พบปะแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน อันจะทำประโยชน์ให้แก่ส่วนรวม
4. ความสำคัญสำหรับชุมชน ชุมชนที่ดีควรจัดให้มีสถานบริการทางนันทนาการเพื่อประชาชนนั้น ๆ ได้พักผ่อนหย่อนใจ ผ่อนคลายความตึงเครียด ทำให้เขาเพลิดเพลิน มีความสุข ความพอใจในชีวิต พร้อมทั้งจะดิ้นรนเผชิญกับปัญหาในชีวิตประจำวันต่อไปอีก
5. ความสำคัญสำหรับประเทศชาติ ชาติจะมั่นคงและพัฒนาไปได้ ไม่ว่าจะเป็นด้านเศรษฐกิจ การเมือง ย่อมเป็นผลสืบเนื่องมาจากประชาชนพลเมืองมีสุขภาพอนามัยดี มีสมรรถภาพทางกายและทางใจดี นั่นคือ ทุกคนต้องรู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ใช้เวลาพักผ่อนในกิจกรรมนันทนาการ
6. ความสำคัญสำหรับนานาชาติ นันทนาการมีบทบาทสำคัญในอันที่จะส่งเสริมความเข้าใจอันดีระหว่างประชาชาติ โดยการเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการ วัฒนธรรม วรรณกรรม ฟันเมือง แลกเปลี่ยนความคิดเห็น ส่งผลให้ลดความขัดแย้งในปัญหาระหว่างประเทศ ดังเช่นปัจจุบันได้มีนันทนาการแห่งโลก (World Recreation and Leisure Association : WRLA) ดำเนินการเพื่อวัตถุประสงค์ ดังนี้

เจน ณะสิริ (2529: 5 – 6) ได้สรุปมูลเหตุเรื่องของความเสื่อมประสิทธิภาพของมนุษย์เนื่องมาจากความเครียดซึ่งเกิดจากการขาดการพักผ่อนและร่างกาย ซึ่งมักพบในพวกบ้างาน (Workaholic) ความวิตกกังวลหรือความทุกข์ใจ (Frustration or Sadness) และพลังสะสมตัว (Reserve Power) มีน้อย เพราะขาดการออกกำลังกายอย่างสม่ำเสมอ ความเครียดและความทุกข์นี้

สืบเนื่องจากจิตซึ่งประกอบกับพลังสะสมของกายมีน้อย จึงทำให้ประสิทธิภาพเสื่อมถอยลดลง อันทำให้เกิดโรคภัยต่าง ๆ ตามมา เช่น โรคอิดโรย อ่อนแรง โรคเฉื่อยชาทางเพศ โรคปวดหัวไม่รู้สาเหตุ โรคหวัด โรคภูมิแพ้บางชนิด โรคท้องผูกและโรคระบบทางเดินอาหารไม่ปกติ โรคปวดเมื่อยตามข้อและกล้ามเนื้อ โรคนอนไม่หลับ โรคเบาหวาน โรคเก๊าท์ โรคหอบหืด โรคสมองเสื่อมสภาพ โรคประสาทหลายชนิด โรคไขมันในเลือดสูง โรคหัวใจและโรคหลอดเลือดแข็งตัวตีตัน โรคความดันโลหิตต่ำ วัณโรค เมื่อคนเราต้องประสบต่อโรคต่าง ๆ เหล่านี้ ประสิทธิภาพต่าง ๆ ในการทำงานก็ต้องลดน้อยลงลงอย่างไม่มีปัญหา

กิจกรรมนันทนาการกับนักเรียน

สมบัติ กาญจนกิจ (2542 : 127-128) กิจกรรมนันทนาการกับนักเรียนเป็นกิจกรรมส่วนหนึ่งของการให้การศึกษา โรงเรียนจะต้องจัดกิจกรรมขึ้นเพื่อช่วยให้นักเรียนแสดงความสนใจความถนัดตามธรรมชาติอย่างแท้จริง กิจกรรมนันทนาการจะเป็นเครื่องมือช่วยอบรมให้นักเรียนรู้จักปรับตัวเองเข้ากับคนอื่น ๆ และสิ่งที่สำคัญยิ่งที่จะช่วยส่งเสริมพัฒนาทักษะนิสัยพึงประสงค์ของเด็กและเยาวชน ช่วยให้เขาเหล่านั้นได้มีโอกาสเข้าใจ มีความรักและซาบซึ้งกับกิจกรรมเวลาว่าง ให้เกิดประโยชน์โดยการเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการในปัจจุบันกิจกรรมนันทนาการไม่ได้บรรจุในหลักสูตรการเรียนการสอนในระดับประถมและมัธยมศึกษา แต่มีวิชา กิจกรรมลักษณะสร้างนิสัยเป็นกิจกรรมนันทนาการทั้งสิ้น

กิจกรรมนันทนาการสามารถจัดได้โดยคณะกรรมการบริหารของโรงเรียนในรูปแบบต่าง ๆ ที่โรงเรียนสามารถสร้างเสริมประสบการณ์ตรง ก่อให้เกิดการพัฒนาอารมณ์ และความสุข สนุกสนานแก่ผู้เข้าร่วม กิจกรรมที่โรงเรียนจัดนันทนาการสำหรับนักเรียน

1. กีฬาสี หรือวันกีฬาโอลิมปิกเกมส์ ส่งเสริมความรักและเข้าใจกีฬา
2. มหกรรมส่งเสริมกีฬาเพื่อสุขภาพและสมรรถภาพ
3. เทศกาลคริสต์มาส ปีใหม่ ตรุษจีน สงกรานต์ ส่งเสริมความเข้าใจอันดีในด้านวิถีชีวิตวัฒนธรรม ประเพณีของชุมชน และสังคม
4. เทศกาลแห่งความรัก วันครู วันเด็ก วันแม่ ส่งเสริมคุณธรรม
5. วันอาสาฬหบูชาชุมชน เช่น วัด โรงเรียน ศาสนา ส่งเสริมคุณค่า การให้และการรับบริการ เพื่อตอบสนองเพื่อนมนุษย์
6. นิทรรศการ เทศกาลดนตรีประเภทต่าง ๆ ทำให้เกิดการเรียนรู้ และความซาบซึ้ง
7. การประกวดศิลปะ การฝีมือ และงานหัตถกรรมของนักเรียน ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ที่ดี
8. นันทนาการทางสังคม เช่น งานแสดงของโรงเรียน งานปิกนิก การแสดงละคร การเต้นรำ ส่งเสริมมนุษยสัมพันธ์และการเรียนรู้
9. กิจกรรมนันทนาการกลางแจ้ง/นอกเมือง เช่น การอยู่ค่ายพักแรม กิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด ซึ่งผสมผสานกิจกรรมอื่น เช่น เดินทางไกล แคมป์ไฟ ไร่เขา ศึกษา

ธรรมชาติ อนุรักษ์ธรรมชาติ การศิลปหัตถกรรม ดนตรี ละคร เต้นรำ การเข้าสังคมในกลุ่มต่าง ๆ

10. กิจกรรมทัศนศึกษาและท่องเที่ยว ช่วยส่งเสริมประสบการณ์ใหม่ การเรียนรู้ชีวิต ความเป็นอยู่ของชุมชน ชนบท ธรรมชาติ หรือหน่วยงาน สถานที่ที่ศึกษาได้

สรุปได้ว่า กิจกรรมนันทนาการกับนักเรียน หมายถึง กิจกรรมที่จัดขึ้นกับนักเรียนการจัด กิจกรรมเสริมสร้างประสบการณ์และลักษณะนิสัยที่พึงประสงค์ในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อสนองความต้องการของนักเรียน หรือเพื่อชดเชยให้กับเด็กนักเรียนทั้งในด้านการออกกำลังกายและเพื่อความ สนุกสนานรื่นเริงนอกเวลาเรียนหรือเป็นกิจกรรมพิเศษ ฯลฯ

แรงจูงใจกับการเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการ

โดยทั่วไปบุคคลจะใช้เวลาในการทำงานหรือศึกษาเล่าเรียน ปฏิบัติหน้าที่ภารกิจประจำวัน รับประทานอาหารและพักผ่อนนอนหลับประมาณวันละ 20 ชั่วโมง ดังนั้นบุคคลจะมีเวลาว่าง ประมาณ 2-4 ชั่วโมงต่อวัน ซึ่งในช่วงในเวลานี้บุคคลจะต้องการประกอบกิจกรรมนันทนาการ ซึ่งพบว่าแรงจูงใจที่ทำให้บุคคลเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการพอสรุปได้เป็น 7 ประเภท ดังนี้ (รช พร จันทรสว่าง. 2545 : 58-59)

1. พฤติกรรมพื้นฐานทางสังคม (Social Behaviors) บุคคลมีความต้องการเป็นส่วนหนึ่งของสังคม กิจกรรมนันทนาการหลายประเภท เช่น ส่งเสริมกิจกรรมกลุ่มและเสริมสร้าง มนุษย์สัมพันธ์ในชุมชน เช่น กิจกรรมเต้นรำ งานเทศกาลประเพณี การเยี่ยมญาติมิตรและเพื่อน เป็นต้น บุคคลจึงประกอบกิจกรรมนันทนาการเพื่อตอบสนองความต้องการทางสังคม

2. พฤติกรรมเกี่ยวข้องกับผูกพัน (Association Behaviors) นอกเหนือจากการที่บุคคล ต้องการเป็นส่วนหนึ่งของสังคม บุคคลยังต้องการผูกพันกันเป็นกลุ่มย่อย กิจกรรมนันทนาการจะ ช่วยส่งเสริมให้สมาชิกในกลุ่มย่อยมีความผูกพันกัน เนื่องจากมีความสนใจที่คล้ายคลึงกัน เช่น ชมรมผู้รักสัตว์ กลุ่มผู้รักแสดมปี ชมรมท่องเที่ยวไทย กลุ่มอนุรักษ์โบราณสถาน มูลนิธิเพื่อนช้าง เป็นต้น

3. พฤติกรรมเชิงแข่งขัน (Competitive Behaviors) โดนธรรมชาติบุคคลชอบ ประกวดหรือทดสอบความสามารถหรือชอบกิจกรรมที่ทำท้าทายความสามารถ จึงเกิดแรงจูงใจทำให้ บุคคลเข้าร่วมกิจกรรมที่ท้าทาย เช่น เกม กีฬา การประกวดความสามารถในด้านต่าง ๆ เป็นต้น

4. พฤติกรรมเสี่ยงอันตรายท้าทายความสามารถ (Risk-Taking Behaviors) บุคคล บางกลุ่มมีความต้องการทำกิจกรรมที่เสี่ยงอันตรายและท้าทายความสามารถ หรือพิสูจน์ ความสามารถเพื่อความเป็นเลิศ กิจกรรมนันทนาการที่ท้าทายและเสี่ยงอันตราย เช่น กีฬาแข่งรถ แข่งเรือ กระโดดร่ม ล่องแก่ง ดำน้ำ ใต้เขา เล่นเครื่องร่อน ท่องเที่ยวในแหล่งธรรมชาติที่ยัง ไม่ได้พัฒนา เช่น ป่าดงดิบ เป็นต้น

5. พฤติกรรมบุกเบิกค้นหา (Exploratory Behaviors) บุคคลบางกลุ่ม มีความ ต้องการและค้นพบสิ่งใหม่ หรือบุกเบิกค้นหาเพื่อสร้างสมประสบการณ์ จึงเกิดแรงจูงใจที่จะทำ กิจกรรม

6. พฤติกรรมทดแทนหรือสร้างเสริม (Vicarious Behaviors) บุคคลมีความต้องการเสริมสร้างประสบการณ์และความรู้สึกทดแทนสิ่งที่ตนเองไม่สามารถกระทำหรือไม่มีโอกาสกระทำการทำกิจกรรมนั้นแทนการประเภทอ่าน ฟุด เขียน วรรณกรรมต่าง ๆ จะช่วยเสริมสร้างความรู้สึกทดแทนได้ รวมทั้งการดูรายการโทรทัศน์ วีดิทัศน์ การแสดง นาฏศิลป์ และศิลปกรรม

7. สิ่งกระตุ้นทางประสาทสัมผัส (Sensory Stimulation) บุคคลมีความต้องการความสนุกสนาน และบางครั้งต้องการสิ่งที่กระตุ้นประสาทสัมผัสต่างๆ จึงเกิดแรงจูงใจในการเข้าร่วมกิจกรรมนั้นแทนการที่ส่งเสริมโอกาสสร้างสรรค์ เติมฉลองความสุขสนุกสนาน เช่น งานฉลองเทศกาลหรือโอกาสสำคัญที่มีกิจกรรมสนุกสนานและมีการดื่มเครื่องดื่มประเภทแอลกอฮอล์ การชมการแสดงคอนเสิร์ตที่มีแสงและเสียงที่ช่วยกระตุ้นประสาทสัมผัสทางอารมณ์

ประเภทของกิจกรรมนันทนาการ

การจัดดำเนินการทางนันทนาการนั้น มีความหลากหลายไปตามสภาพแวดล้อมทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง ตลอดจนปัจจัยในด้านอื่น ๆ ดังนั้น การจัดนันทนาการจึงมีหลายประเภทด้วยกัน ซึ่งนักวิชาการหลายท่านได้จำแนกประเภทต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

สมบัติ กาญจนกิจ (2544: 38-56) ได้จัดประเภทของกิจกรรมนันทนาการออกเป็น 15 ประเภท คือ

1. กิจกรรมนันทนาการประเภทศิลปะหัตถกรรม (Art and Crafts)
2. กิจกรรมนันทนาการประเภทเกม กีฬา (Games and Sport)
3. กิจกรรมนันทนาการการเต้นรำ (Dance)
4. กิจกรรมนันทนาการท่องเที่ยวทัศนศึกษา (Tourism and Traveling)
5. กิจกรรมนันทนาการพัฒนาจิตใจและความสงบสุข
6. กิจกรรมนันทนาการการละคร (Drama)
7. กิจกรรมนันทนาการงานอดิเรก (Hobby)
8. กิจกรรมนันทนาการการดนตรีและร้องเพลง (Music and Singing)
9. กิจกรรมนันทนาการกลางแจ้ง /นอกเมือง (Outdoor Recreation)
10. กิจกรรมนันทนาการทางสังคม (Social Recreation)
11. กิจกรรมนันทนาการพิเศษ (Special Events)
12. กิจกรรมนันทนาการ (อ่าน ฟุด เขียน) (Reading Speaking and Writing)
13. กิจกรรมนันทนาการการบริการอาสาสมัคร (Voluntary Service)
14. กิจกรรมนันทนาการการพัฒนาสุขภาพและสมรรถภาพ
15. กิจกรรมนันทนาการกลุ่มสัมพันธ์และมนุษย์สัมพันธ์ (Group Process)

ซูชีพ เยาวพัฒน์ (2543: 48-51) ได้จัดประเภทของนันทนาการออกเป็น 9 ประเภท คือ

1. กิจกรรมนันทนาการในครอบครัว (Family Recreation)
2. กิจกรรมนันทนาการในโรงเรียน (School Recreation)

3. กิจกรรมนันทนาการในชุมชน (Community Recreation)
4. กิจกรรมนันทนาการในชนบท (Rural Recreation)
5. กิจกรรมนันทนาการธุรกิจการค้า (Commercial Recreation)
6. กิจกรรมนันทนาการในโรงงานอุตสาหกรรม (Industrial Recreation)
7. กิจกรรมนันทนาการในโรงพยาบาล (Hospital Recreation)
8. กิจกรรมนันทนาการอาสาสมัคร (Voluntary Recreation)
9. กิจกรรมนันทนาการที่เป็นอาชีพ (Professional Recreation)

บัทเลอร์ (Butler, 1959: 237-241) ได้แบ่งกิจกรรมนันทนาการเป็น 10 อย่าง คือ

1. เกมส์และกีฬา
2. กิจกรรมทางสังคม
3. ดนตรี
4. ศิลปะและหัตถกรรม
5. ละคร
6. เต้นรำ
7. กิจกรรมทางธรรมชาติและกลางแจ้ง
8. กิจกรรมทางภาษา วรรณกรรมและที่เกี่ยวข้อง
9. สะสม (ของเก่า) (Collecting)
10. กิจกรรมบริการ

จรินทร์ ธานีรัตน์ (2528 : 155-173) ได้กล่าวถึงประเภทของกิจกรรมนันทนาการไว้

11 ประเภท ดังนี้

1. กิจกรรมนันทนาการประเภทฝีมือและศิลปะหัตถกรรม
2. กิจกรรมนันทนาการประเภทเกมส์ กีฬา กรีฑา
3. กิจกรรมนันทนาการประเภทดนตรีและร้องเพลง
4. กิจกรรมนันทนาการประเภทละครภาพยนตร์
5. กิจกรรมนันทนาการในทางงานอดิเรก
6. กิจกรรมนันทนาการกิจกรรมทางสังคม
7. กิจกรรมนันทนาการประเภทเต้นรำ
8. กิจกรรมนันทนาการประเภทนอกสถานที่ (นอกเมือง)
9. กิจกรรมนันทนาการประเภทการอ่าน การพูด เขียน และทางวรรณกรรม
10. กิจกรรมนันทนาการประเภทกิจกรรมพิเศษ
11. กิจกรรมนันทนาการประเภทอาสาสมัคร

บรรจง คณะวรรณ (2531 : 122–126) กล่าวว่า กิจกรรมนันทนาการมีหลายประเภทแต่การจะนำกิจกรรมใดมาไว้ในโครงการนันทนาการ จำเป็นจะต้องพิจารณาเพื่อให้เหมาะกับสมาชิก โดยแบ่งเป็น

1. กิจกรรมพลศึกษา เช่น เกมต่างๆ ซึ่งสามารถแบ่งได้เป็น
 - 1.1 เกมสกีการเล่นแบบผาดโผน
 - 1.2 การเล่นประเภทวิ่งหรือเปลี่ยนที่และประกวด
 - 1.3 เกมสกีเบ็ดเตล็ดพื้นฐาน
 - 1.4 กิจกรรมประกอบจังหวะดนตรี
 - 1.5 เกมสกีน้ำ
2. กิจกรรมกีฬาซึ่งเป็นกีฬาและกรีฑา
3. กิจกรรมกลางแจ้ง
4. กิจกรรมทางการเกษตร
5. การสอนงานบ้าน
6. งานประดิษฐ์และงานช่าง
7. งานหัตถกรรม
8. งานศิลปะ
9. กิจกรรมสะสม
10. ถ่ายรูป
11. การซ่อม
12. กิจกรรมไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์
13. ธุรกิจร้านค้าย่อยต่างๆ
14. การแต่งบทกลอน การเขียนเรียงความและนวนิยาย

พระพงศ์ บุญศิริ (2542 : 65) ได้กำหนดประเภทของกิจกรรมนันทนาการ ไว้ดังนี้

1. ศิลปหัตถกรรม
2. เกมสกีกีฬา
3. กิจกรรมเข้าจังหวะและการเต้นรำ
4. การละคร
5. งานอดิเรก
6. การดนตรีและร้องเพลง
7. การศึกษานอกสถานที่
8. นันทนาการการอ่านพูดเขียน
9. นันทนาการทางสังคม
10. นันทนาการอาสาสมัคร

จากเอกสารที่ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาค้นคว้ามา จึงพอที่จะทำการสรุปได้ว่า กิจกรรมนันทนาการแบ่งออกเป็น 11 ประเภท คือ

1. นันทนาการประเภทดนตรีและร้องเพลง
2. นันทนาการประเภทงานอดิเรก
3. นันทนาการประเภทวรรณกรรม (อ่าน เขียน พูด)
4. กิจกรรมประเภทเกมส์ กีฬา
5. นันทนาการประเภทศิลปหัตถกรรม
6. นันทนาการประเภทการเดินร่ำและกิจกรรมเข้าจังหวะ
7. นันทนาการประเภททางสังคม
8. นันทนาการประเภทกิจกรรมพิเศษ
9. กิจกรรมนันทนาการประเภทกิจกรรมกลางแจ้งนอกเมือง
10. กิจกรรมนันทนาการประเภทการแสดงละคร
11. การเล่นเกมเวลาว่างและนันทนาการ

ประโยชน์และคุณค่าของกิจกรรมนันทนาการ

ซูชิฟ เยาวพัณห์ (2543: 26) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของกิจกรรมนันทนาการไว้ ดังนี้

1. ประโยชน์ต่อตนเอง กิจกรรมนันทนาการทำให้คนเรามีสุขภาพที่ดีทั้งทางกายและจิตใจ
2. ประโยชน์ต่อครอบครัว กิจกรรมนันทนาการทำให้ชีวิตครอบครัวเป็นสุขและอบอุ่น
3. ประโยชน์ต่อสังคม กิจกรรมนันทนาการก่อให้เกิดความรักใคร่กลมเกลียวในการทำงานร่วมกัน

บรรจง คณะวรรณ (2531: 33-34) ได้กล่าวถึงคุณประโยชน์ของกิจกรรมนันทนาการ คือ

1. ทำให้มีความสุขและความเพลิดเพลินสบายใจ
2. สร้างความพอใจ
3. ทำให้ชีวิตพัฒนาไปอย่างมีดุล
4. ช่วยทำให้เกิดความคิดสร้างสรรค์อย่างมากในสังคม
5. ช่วยส่งเสริมให้มีการแข่งขันสูง ซึ่งทำให้ชีวิต มีค่าและสมบูรณ์ยิ่งขึ้น
6. เป็นการช่วยสร้างลักษณะนิสัยที่ดี เช่น ไม่เห็นแก่ตัว เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ มานะพยายาม

สมบัติ กาญจนกิจ และดำรัส ดาราศักดิ์ (2520) ได้สรุปถึงประโยชน์และคุณค่าของนันทนาการไว้ดังนี้

1. ช่วยให้ผู้บุคคลและชุมชนได้รับความสนุกสนานมีความสุขในชีวิต และใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์

2. ช่วยให้ผู้บุคคลและชุมชนพัฒนาสุขภาพจิตและสมรรถภาพทางกายที่ดี เกิดความสมดุลของชีวิต

3. ช่วยป้องกันปัญหาอาชญากรรม และพฤติกรรมเบี่ยงเบนไปในทางที่ไม่พึงประสงค์ของเด็กและเยาวชน การพัฒนาพฤติกรรมของเด็กและเยาวชน นับเป็นสิ่งสำคัญในการเสริมสร้างลักษณะนิสัยที่พึงประสงค์และเป็นกำลังคนที่มีประสิทธิภาพในอนาคต กิจกรรมนันทนาการประเภทต่างๆ ช่วยให้เด็กและเยาวชนเลือกได้ตามความสนใจและได้ใช้เวลาว่างในการพัฒนาลักษณะนิสัยที่พึงประสงค์ไว้

4. ส่งเสริมความเป็นพลเมืองดี การที่คนในชุมชนได้ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์เข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการ จะได้เรียนรู้เรื่องของหน้าที่รับผิดชอบ คุณค่าทางสังคมและเสรีประชาธิปไตย ลดความเห็นแก่ตัว สร้างคุณค่า จริยธรรม มีน้ำใจให้บริการอาสาสมัครให้ความช่วยเหลือสังคม ซึ่งถือว่าเป็นกิจกรรมของความเป็นพลเมืองดีของชาติ

5. ส่งเสริมพัฒนาอารมณ์สุข กิจกรรมนันทนาการช่วยพัฒนาอารมณ์สุข รวมทั้งสุขสนุกสนานและความสุขสงบ ลดความเครียด ความวิตกกังวล ทำให้อารมณ์แจ่มใสและช่วยส่งเสริมให้รู้จักการพัฒนาควบคุมอารมณ์และบุคลิกภาพที่ดีอีกด้วย

6. ส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมของชาติ กิจกรรมนันทนาการ เช่น การละเล่นพื้นบ้าน วิถีชีวิตประเพณีบ้านเมือง ตลอดจนแหล่งนันทนาการประเภทอุทยานประวัติศาสตร์ โบราณสถาน และโบราณวัตถุ ช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ ทัศนคติและความซาบซึ้ง อันก่อให้เกิดการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม และเอกลักษณ์ของชาติต่อไป

7. ส่งเสริมการอนุรักษ์ธรรมชาติ กิจกรรมนันทนาการกลางแจ้งและนอกเมืองมีกิจกรรมการอยู่ค่ายพักแรม เดินป่า ศึกษาธรรมชาติ ไร่เขา เป็นต้น ผู้ที่ได้เข้าร่วมได้รู้จักคุณค่าของธรรมชาติ ซาบซึ้งและสามารถช่วยดูแลอนุรักษ์ธรรมชาติ อันจักเป็นประโยชน์ต่อชุมชนและประชาชาติของโลก

8. ส่งเสริมในเรื่องการบำบัดรักษา นันทนาการเพื่อการบำบัด เป็นกรรมวิธีและกิจกรรมที่จะช่วยรักษาคนไข้ทั้งด้านร่างกายและสุขภาพจิต เช่น งานอดิเรก ประเภทประดิษฐ์สร้างสรรค์และเป็นการช่วยส่งเสริมความหวังความคิดและการใช้เวลาว่างแก่คนไข้ ซึ่งกำลังต่อสู้กับความทุกข์ทางกายหรือจิต กิจกรรมประเภทกีฬาช่วยส่งเสริมการพัฒนาทางด้านร่างกาย ช่วยกิจกรรมนันทนาการทางสังคมจะช่วยสร้างขวัญและกำลังใจของคนไข้

9. ส่งเสริมมนุษยสัมพันธ์และการทำงานเป็นทีม กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ช่วยให้บุคคลได้แสดงออกและละลายพฤติกรรมของกลุ่มสอนคุณค่าทางสังคมการอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข ลดความเห็นแก่ตัว ทำให้มีความสามัคคีและเข้าใจอันดีในหมู่คณะ

10. ส่งเสริมและบำรุงขวัญทหารและตำรวจปฏิบัติหน้าที่ตามชายแดน กิจกรรมนันทนาการที่จัดขึ้นเพื่อส่งเสริมขวัญกำลังใจของทหาร ตำรวจชายแดน เป็นสิ่งจำเป็นและสำคัญยิ่งในการตอบแทนกำลังใจ ในกิจกรรมเวลาว่างแก่กองทหารและตำรวจชายแดน

จรรยาพร ธรณินทร์ (2533 : 370) ได้สนับสนุนการกีฬาและนันทนาการ สามารถพัฒนาชีวิตได้ในด้านสุขภาพ บุคลิกภาพและลักษณะนิสัย และช่วยพัฒนาเยาวชนและเด็กได้ดังนี้คือ

1. สามารถแก้ไขปัญหาอย่างมีประสิทธิภาพ
2. มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์
3. มีค่านิยมที่ดี
4. มีเหตุผลเชิงจริยธรรม
5. มีความเข้าใจในพฤติกรรมของมนุษย์
6. มีสุขภาพและสมรรถภาพที่ดี
7. มีความคาดหวังในอนาคต

จากการสำรวจจุดมุ่งหมายในการใช้เวลาว่างของประชากรกรุงเทพมหานคร (ประพัฒน์ ลักษณะพิสุทธิ์ และคนอื่น ๆ. 2523) ได้สรุปประโยชน์และคุณค่าของนันทนาการประเภทต่าง ๆ ไว้ดังนี้

1. เพื่อผ่อนคลายความตึงเครียดของร่างกาย	63.39%
2. เพื่อสุขภาพและความสมบูรณ์ของร่างกาย	53.56%
3. เพื่อให้จิตใจสดชื่นแจ่มใส	53.07%
4. เพื่อแสวงหาความสุขร่วมกับครอบครัว	43.27%
5. เพื่อความสนุกสนานเพลิดเพลิน	42.51%
6. เพื่อศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม	41.28%
7. เพื่อมิตรภาพและความสัมพันธ์อันดี	32.68%
8. เพื่อหารายได้พิเศษนอกเหนือจากรายได้ประจำ	27.76%

จะเห็นได้ว่าการใช้เวลาว่างของคนกรุงเทพมหานคร เน้นไปในเรื่องของการผ่อนคลายความตึงเครียด สุขภาพจิตและความสุขของครอบครัว กิจกรรมนันทนาการที่จะส่งเสริมให้ชุมชนบรรลุจุดมุ่งหมายที่มีทุกรูปแบบและหลากหลาย

เคราส์ (Kraus. 1984) ได้ศึกษาสำรวจความคิดเห็นของคนในอเมริกันเกี่ยวกับเรื่องคุณภาพชีวิตและองค์ประกอบที่ส่งเสริมคุณภาพชีวิตของคนอเมริกัน พอสรุปผลการสำรวจได้ 12 ประการ ดังนี้

1. การยอมรับผู้อื่นและตนเองรวมถึงความมั่นใจในตนเอง
2. ความสัมฤทธิ์ผล กล่าวคือ บุคคลควรจะเข้าร่วมกิจกรรมที่ส่งเสริมความสัมฤทธิ์ผล
3. สุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี
4. มีความรัก ความเข้าใจรวมทั้งความผูกพันเกี่ยวกับชุมชน
5. มีเสรีภาพแห่งตนในเรื่องสิทธิ์ เสรีภาพของบุคคลและสังคม
6. การมีส่วนร่วมในกิจกรรมของกลุ่มและสังคม
7. มีความมั่นคงและปลอดภัยในชีวิต
8. มีเศรษฐกิจสวัสดี รวมถึงสิ่งอำนวยความสะดวกพอเพียง

9. มีกิจกรรมที่ทำหาย กิจกรรมที่ก่อให้เกิดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์
10. มีสถานภาพทางชุมชน มีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับในชุมชน
11. มีความคิดสร้างสรรค์
12. นำกลุ่มและควม คุมสถานการณ์ได้ตลอดจนมีผู้ได้บังคับบัญชา

บัทเลอร์ (Butler. 1959 : 14-15) ได้กล่าวถึง คุณค่าทางกิจกรรมนันทนาการที่มีต่อมนุษย์ไว้พอสรุปได้ดังนี้

1. นันทนาการเป็นความต้องการพื้นฐานของมนุษย์
2. นันทนาการ คือ ทางออกที่ดีของการแสดงออกและพัฒนาตัวมนุษย์
3. การเล่นหรือนันทนาการช่วยให้เด็กมีความเจริญเติบโตและมีประสบการณ์ที่จะนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตเมื่อเจริญวัยขึ้น
4. ช่วยให้เด็กมีความกระตือรือร้นในชีวิตและกิจกรรมต่างๆ และช่วยให้ได้มาซึ่งทักษะที่จำเป็นสำหรับชีวิตในภายหลัง
5. สำหรับผู้ใหญ่ นันทนาการเป็นการแสดงออกในกิจกรรมต่างๆ และการคบหาสมาคมซึ่งกันและกัน

6. นันทนาการเป็นวิธีการหาความสุข ซึ่งจะช่วยให้เกิดความสมดุลในชีวิตกับการงาน การพักผ่อน ความรัก และความนับถือซึ่งกันและกันในหมู่มนุษย์

ไวส์คอฟ (คงศักดิ์ เจริญรักษ์. 2527: 80-81; อ้างอิงจาก Weikoff) ได้กล่าวถึง คุณค่าของนันทนาการที่มีต่อการเจริญและพัฒนากิจการด้านต่าง ๆ ต่อผู้เข้าร่วม ดังนี้

1. นันทนาการกับผลทางด้านจิตวิทยา เป็นที่ยอมรับกันว่ากิจกรรมนันทนาการเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการที่จะป้องกันบุคคลที่ป่วยทางด้านจิตใจ และยังใช้ในการฟื้นฟูจิตใจให้กลับคืนสู่สภาพเดิมได้รวดเร็วอีกด้วย นอกจากนี้แล้วปัญหาอื่นที่ทำให้ทุกคนเกิดความคับข้องใจ หรือความวิตกกังวลจะถูกลืม เมื่อบุคคลนั้นได้เข้าร่วมในกิจกรรมนันทนาการ ไม่ว่าจะเป็นทางตรงหรือทางอ้อมก็ตาม กิจกรรมที่ทำเป็นกลุ่มหรือคณะจะให้ผลทางด้านจิตใจมาก โดยเฉพาะด้านเกมส์กีฬา

2. นันทนาการกับผลทางร่างกาย กิจกรรมนันทนาการประเภทเกมส์กีฬา จะช่วยส่งเสริมสมรรถภาพทางกายให้กับผู้เข้าร่วมได้เป็นอย่างดี ทำให้ร่างกายได้รับการพัฒนาทุกส่วน ส่งเสริมการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพของระบบในร่างกาย โดยเฉพาะระบบไหลเวียนโลหิต ระบบหายใจ ระบบกล้ามเนื้อและระบบขับถ่ายของเสีย เมื่อร่างกายแข็งแรงก็จะมีผลให้สามารถประกอบภารกิจประจำวันได้ดีขึ้น

3. นันทนาการกับผลทางสังคม กิจกรรมนันทนาการเปิดโอกาสให้บุคคลเข้าร่วมทำงานและรับผิดชอบกัน มีการติดต่อประสานงาน เสริมสร้างสัมพันธ์อันดีต่อกัน จึงเป็นการส่งเสริมให้การอยู่ร่วมกันในสังคมเป็นไปด้วยความราบรื่น

จากการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับประโยชน์และคุณค่าทางนันทนาการ กล่าวโดยสรุปได้ว่า ประโยชน์และคุณค่าทางนันทนาการ มีส่วนช่วยพัฒนาตัวบุคคลให้ได้รับการพัฒนาไปในทางที่ดี

บุคคลเหล่านั้นจะเป็นผู้นำให้กับสังคมในการสร้างสรรค์ได้อย่างมีความสุข สร้างสรรค์สิ่งแวดล้อมที่ดี อันจะเป็นการนำพาสังคมไปสู่ความสงบสุขได้

ประวัติและข้อมูลสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1

สภาพที่ตั้ง

จังหวัดชลบุรี ตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกของไทย หรือชายฝั่งทะเลด้านตะวันออกของอ่าวไทย ระหว่างเส้นรุ้งที่ 12-13 องศาเหนือ และเส้นแวงที่ 100-102 องศาตะวันออก อยู่ห่างจากกรุงเทพมหานคร ไปทางทิศตะวันออกตามทางหลวงแผ่นดินสายบางนา-ตราด ประมาณ 65 กิโลเมตร มีพื้นที่ประมาณ 4,363 ตารางกิโลเมตร หรือ 2,968,107 ไร่

สภาพภูมิประเทศ

จังหวัดชลบุรี มีภูเขาทอดอยู่เกือบกลางของจังหวัด เป็นแนวยาวจากทิศตะวันตกเฉียงเหนือไปทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ สภาพพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบสลับเนินเขาและที่ราบชายฝั่งทะเล ตอนเหนือเป็นที่ราบเหมาะแก่การกสิกรรม ทิศตะวันออกและทิศใต้เดิมเป็นป่าเขาพื้นที่ลุ่มดอน แต่ปัจจุบันเปลี่ยนสภาพจากป่าไม้เป็นที่โล่งเตียนใช้เพาะปลูกพืชเศรษฐกิจที่สำคัญ ได้แก่ มันสำปะหลัง อ้อย ข้าว สับปะรด ยางพาราและมะม่วงหิมพานต์ ซึ่งจะพบแหล่งเพาะปลูกเกือบทุกอำเภอ มีชายฝั่งทะเลและหาดสวยงามเหมาะแก่การท่องเที่ยวพักผ่อนหย่อนใจหลายแห่ง เช่น บางแสน พัทยา เป็นต้น

แนวคิดการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 ได้เห็นถึงความสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาเพื่อให้การจัดการศึกษามีคุณภาพและบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ จึงได้จัดให้มีการประชุมผู้บริหารสถานศึกษาทั้งภาครัฐและเอกชน ในหัวข้อเรื่อง “การพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้านหลักสูตรและการพัฒนาครู” เมื่อวันที่ 26-27 สิงหาคม 2548 เพื่อให้ผู้บริหารสถานศึกษาได้แสดงแนวคิดในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

วิสัยทัศน์

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 เป็นองค์กรชั้นนำในการส่งเสริมการจัดการศึกษาให้ประชากรวัยเรียนได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึง เสมอภาค มีคุณภาพมาตรฐาน สู่ความเป็นสากลและอยู่อย่างไทยในสังคมโลก

พันธกิจ

1. พัฒนาเป็นองค์กรชั้นนำในการส่งเสริมการจัดการศึกษา
2. ส่งเสริมการจัดการศึกษาให้ทั่วถึง เสมอภาค

3. ส่งเสริม สนับสนุนการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานให้มีคุณภาพ มาตรฐานสู่ความเป็นสากล

4. ส่งเสริม สนับสนุน พัฒนาประชากรวัยเรียนให้อยู่อย่างไทยในสังคมโลก

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในต่างประเทศ

ในส่วนของงานวิจัยในต่างประเทศ ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้างานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมนันทนาการของนักเรียนได้รวบรวมไว้ ดังนี้

อ็อตโต (Otto, 1972 : 627-A) ผู้วิจัยได้ทำการวิจัยเรื่องการใช้และขอบข่ายการใช้สิ่งอำนวยความสะดวกที่พอหาได้ในโรงเรียนรัฐบาล เพื่อการจัดการนันทนาการในเขตการศึกษารัฐวิสคอนซิน โดยมีความมุ่งหมายที่จะสำรวจสภาพปัจจุบันเกี่ยวกับการใช้สิ่งอำนวยความสะดวกที่พอหาได้ในโรงเรียนรัฐบาลเพื่อการจัดการนันทนาการชุมชนในเขตการศึกษารัฐวิสคอนซิน เก็บข้อมูลโดยส่งแบบสอบถามและศึกษาเอกสารต่างๆ ผลการวิเคราะห์พอสรุปได้ว่า กฎหมายของรัฐวิสคอนซิน ส่งเสริมให้ชุมชนใช้สิ่งอำนวยความสะดวกที่พอหาได้ในโรงเรียนรัฐบาล เพื่อการจัดการนันทนาการโดยมีคณะกรรมการศึกษาหน่วยงานนันทนาการชุมชนเป็นผู้วางนโยบายจัดโครงการนันทนาการ จัดผู้นำผู้ให้คำปรึกษาและการให้บริการด้านอื่นๆ อย่างไรก็ตามห้ามการจัดกิจกรรมที่นอกเหนือไปจากกิจกรรมนันทนาการ เช่น การจัดกิจกรรมทางด้านการค้า ศาสนา การปกครองหรืองานเลี้ยงสังสรรค์ที่มีแอลกอฮอล์ นอกจากนี้ยังได้ศึกษาขอบเขตของการใช้สิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ปรากฏว่า เด็กก่อนวัยเรียนและคนสูงอายุ (65 ปีขึ้นไป) ใช้สิ่งอำนวยความสะดวกเหล่านั้นน้อยมาก ปัญหาที่เกิดจากการใช้สิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ คือ ผู้นำและผู้ให้คำปรึกษาไม่เพียงพอกับจำนวนของผู้เข้าร่วมกิจกรรม ภารโรงของโรงเรียนมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อการใช้สิ่งอำนวยความสะดวกของชุมชน แม้ว่าจะได้ค่าเช่าสิ่งอำนวยความสะดวกแล้วก็ตาม และบางโรงเรียนเพื่อการศาสนา แต่มิได้ระบุไว้เป็นลายลักษณ์อักษรในระเบียบและนโยบาย

วอล์กน (Walkin, 1983 : 705-A) ได้ทำการวิจัย เรื่องโรงเรียนมัธยมศึกษาและผลกระทบที่มีต่อการเข้าร่วมอย่างต่อเนื่องในกิจกรรมทางพลศึกษาของนักศึกษาวิทยาลัยในรัฐนิวเซาท์เวลส์ ประเทศออสเตรเลีย โดยใช้แบบสอบถามกับนักศึกษาในมหาวิทยาลัยจำนวน 260 คน ซึ่งนักศึกษาเหล่านี้เคยเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษาใน รัฐนิวเซาท์เวลส์ ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนมัศึกษามีลักษณะแตกต่างกัน จะมีอิทธิพลต่อสถานภาพทางการเข้าร่วมกิจกรรมของนักศึกษาที่ต่างกันด้วย ความแตกต่างจะเห็นได้ชัดระหว่างหญิงและชาย โดยโรงเรียนจะมีอิทธิพลอย่างมาก ในการต่อเนื่องของการเข้าร่วมกิจกรรมของนักเรียนชาย ซึ่งผู้เข้าเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษาแผนการเรียนที่ยืดหยุ่นได้ขนาดของชั้นเรียน ประเภทของโรงเรียน รวมทั้งครูพลศึกษาที่มีความเป็นกันเองมีชีวิตชีวาน่าเลื่อมใส มีความรู้ดี จะเป็นส่วนสำคัญที่เป็นผลกระทบต่อการเข้าร่วมกิจกรรมทางพลศึกษาอย่างต่อเนื่องของนักศึกษา

ทิลแมน (สมบัติ กาญจนกิจ. 2535: 18; อ้างอิงจาก Tilman. 1984) ได้ทำการวิจัย เรื่องความต้องการกิจกรรมนันทนาการในช่วงเวลาว่างของคนและชุมชน สรุปความต้องการได้ 10 ประการ คือ

1. ความต้องการประสบการณ์ใหม่
2. ความต้องการเป็นที่ยอมรับยกย่องจากผู้อื่น
3. ต้องการพักผ่อนหย่อนใจเพื่อหนีความเครียด
4. ต้องการความมั่นคงปลอดภัย
5. ต้องการเป็นเจ้าของ เป็นผู้นำกลุ่ม หรือควบคุมสถานการณ์
6. ต้องการตอบสนอง และมีปฏิริยาทางสังคม
7. ต้องการกิจกรรมทางจิตใจ เพื่อก่อให้เกิดอารมณ์สุขสงบ
8. ต้องการความคิดสร้างสรรค์ พัฒนาความคิด
9. ต้องการบริการผู้อื่น และอยากจะเป็นที่ต้องการ
10. ต้องการกิจกรรมการเคลื่อนไหว และการทดสอบสมรรถภาพ

ยามากูชิและโอกาดะ (Yamaguchi; & Okada. 1988: 128) ได้ทำการวิจัยเรื่องการเข้าร่วมเป็นสมาชิกศูนย์สุขภาพตามการรับรู้ของผู้ใช้บริการ จุดมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้าเพื่อตรวจสอบปัจจัยในการเข้าร่วมเป็นสมาชิกของศูนย์สุขภาพตามการรับรู้ของผู้ใช้บริการ ดังนี้

1. ความพึงพอใจในอุปกรณ์ สถานที่ และสิ่งอำนวยความสะดวก
2. ความพึงพอใจที่มีต่อเจ้าหน้าที่
3. ความพึงพอใจในกิจกรรม การออกกำลังกาย

โดยได้ข้อมูลจากสมาชิกจำนวน 185 คน ของศูนย์สุขภาพเอกชน 5 แห่ง ในกรุงโตเกียว ประเทศญี่ปุ่น การวิเคราะห์ข้อมูลในการหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าร่วมเป็นสมาชิกของศูนย์สุขภาพ คือ มีความพึงพอใจในกิจกรรม การออกกำลังกาย ประมาณร้อยละ 23 การเข้าร่วมเป็นสมาชิกของศูนย์สุขภาพพิจารณาจากการจัดกิจกรรมที่ดี การมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมกีฬาและการออกกำลังกายเพิ่มมากขึ้น แต่ความตั้งใจที่จะเข้าร่วมโปรแกรมกีฬายังมีน้อย

โฮล์บรูค (Holbrook. 1993: 2735-A) ได้ทำการวิจัย เรื่องความต้องการเร่งด่วนและการกำหนดแผนเพื่อจัดสิ่งอำนวยความสะดวกในการส่งเสริมสุขภาพการเรียนรู้พลศึกษา นันทนาการและโปรแกรมนันทนาการแข่งขันกีฬา โดยส่งแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่าง 94 คน ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม ประกอบด้วย ผู้บริหาร สถาบันผู้ดำเนินการและสถาปนิก ผลปรากฏว่าคณะกรรมการการวางแผนของสถาบันจะศึกษาในรายละเอียดเพื่อกำหนดแบบ สิ่งอำนวยความสะดวกได้อย่างถูกต้อง จัดงบประมาณเพื่อซ่อมแซมสิ่งอำนวยความสะดวก จัดตั้งศูนย์บริการเพื่อประโยชน์สำหรับการบำรุงรักษา ที่ได้ประสิทธิภาพ ร่วมกันดำเนินการแต่การวางแผนและการวิจัยเพื่อศึกษาแนวทางในอนาคตเป็นสิ่งจำเป็นเพื่อประสิทธิผลการวางแผนและการดำเนินการ

เรย์เมอร์ (Reymore. 1994: 702) ได้ทำการวิจัยเรื่องปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการปรับเปลี่ยน

รูปแบบของพฤติกรรมการใช้เวลาว่างในช่วงที่เป็นนักเรียนระดับมัธยมศึกษา ช่วงวัยรุ่นในมหาวิทยาลัยจนถึงวัยผู้ใหญ่ตอนต้น ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงและการคงอยู่ของรูปพฤติกรรมการใช้เวลาว่างตามช่วงวัยดังกล่าว ได้แก่ เพื่อนสนิทและผู้ปกครอง รูปแบบการใช้เวลาว่างที่ทำการศึกา ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม กิจกรรมที่มีการเคลื่อนไหวทางร่างกาย กิจกรรมบันเทิง กิจกรรมที่บ้านและกิจกรรการใช้เวลาว่างที่เสี่ยงอันตราย แต่จะมีการเปลี่ยนแปลงโดยการเข้าร่วมกิจกรรมการใช้เวลาว่างสูงขึ้นเมื่อเข้าเรียนระดับมหาวิทยาลัยจะมีการเปลี่ยนแปลงอีกครั้งเมื่อเข้าวัยผู้ใหญ่ตอนต้น

งานวิจัยในประเทศ

ในส่วนของงานวิจัยในประเทศ ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้างานวิจัยที่เกี่ยวข้อง กับการความต้องการกิจกรรมนันทนาการของนักเรียนได้รวบรวมไว้ ดังนี้

กรรณิการ์ พันธ์อำพล (2529: บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องความต้องการเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษาของนักศึกษาในสถาบันผลิตครูจังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งประชาชนส่วนใหญ่เป็นไทยมุสลิม พบว่า กิจกรรมที่นักศึกษาต้องการร่วมมาก ได้แก่ กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์และสังคมสงเคราะห์ กิจกรรมกีฬาและสุขภาพ และกิจกรรมทางสังคม ตามลำดับ ส่วนกิจกรรมที่นักศึกษาต้องการเข้าร่วมน้อย ได้แก่ กิจกรรมศาสนาและวัฒนธรรม กิจกรรมการพูดและการพิมพ์ และกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับงานอดิเรก

รังสฤษฎ์ เสริวุฒิชัย (2534: 2) ได้ทำการวิจัยเรื่องความต้องการกิจกรรมนันทนาการของครูผู้สอนในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาเขตการศึกษา 2, 3, 4 และ 5 ผลการศึกษาพบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่มีความต้องการกิจกรรมนันทนาการให้กับนักเรียนในโรงเรียน มีความต้องการครูที่สำเร็จการศึกษาวิชาเอกนันทนาการ ต้องการบรรจุวิชาการด้านกิจกรรมนันทนาการลงในหลักสูตรการเรียนการสอนและต้องการคู่มือ เอกสาร ตำราสำหรับศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับวิชานันทนาการให้กว้างขวางมากขึ้นและทันสมัยยิ่งขึ้น ต้องการให้มีการจัดอบรม สัมมนาวิชาการ นันทนาการแก่ครูผู้สอนและผู้บริหารโรงเรียนระดับมาก

ชลิตร รัตนะ (2538: บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องความต้องการกิจกรรมนันทนาการของบุคลากรมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ จำนวน 350 คน ผลการศึกษาพบว่า บุคลากรชายที่มีอายุ 30 ปีลงมา บุคลากรที่มีสถานภาพโสด บุคลากรที่มีรายได้ต่ำ 7,380 บาท และบุคลากรที่มีรายได้ตั้งแต่ 13,680 บาทขึ้นไป มีความต้องการนันทนาการประเภทกีฬาและกรีฑาสูงสุด กิจกรรมที่ต้องการน้อยที่สุดคือ กิจกรรมนันทนาการประเภทวรรณกรรม (อ่าน พูด เขียน) ส่วนบุคลากรหญิงที่มีอายุ 31-40 ปี บุคลากรที่มีอายุ 41 ปีขึ้นไป บุคลากรที่มีสถานภาพสมรสและบุคลากรที่มีรายได้ระหว่าง 7,380-13,680 บาท มีความต้องการนันทนาการประเภทท่องเที่ยวทัศนศึกษาสูงสุด กิจกรรมที่ต้องการน้อยที่สุดคือกิจกรรมประเภทวรรณกรรม (อ่าน พูด เขียน) และบุคลากรที่มีเพศ อายุ สถานภาพบุคคลและรายได้ต่างกัน มีความต้องการนันทนาการไม่แตกต่างกัน

พิสมัย พลายงาม (2539: บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาความต้องการ กิจกรรมนันทนาการของผู้สูงอายุในชมรมผู้สูงอายุกรุงเทพมหานคร เพื่อศึกษาความต้องการ กิจกรรมนันทนาการของผู้สูงอายุในชมรมผู้สูงอายุกรุงเทพมหานคร ใน 6 ด้าน คือ กิจกรรม เสริมสร้างสุขภาพอนามัยและสมรรถภาพ กิจกรรมทางสังคมและส่งเสริมพัฒนาอารมณ์สุข กิจกรรมศิลปหัตถกรรมและงานอดิเรก กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน พุด เขียน กิจกรรมงานอาสาสมัคร และกิจกรรมศึกษาประเพณี วัฒนธรรมและอารยธรรม ผลการศึกษาพบว่า ผู้สูงอายุมีความ ต้องการกิจกรรมนันทนาการโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางและผู้สูงอายุที่มีเพศ อายุ สถานภาพสมรสต่างกัน มีความต้องการกิจกรรมนันทนาการทั้ง 6 ด้านแตกต่างกันอย่างมี นัยสำคัญ

จินดา บัณบรรจง (2544: บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องความต้องการการออกกำลังกาย ของประชาชนในลานกีฬากลุ่มเจ้าพระยาของกรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่า ความต้องการ การออกกำลังกายของประชาชนในลานกีฬากลุ่มเจ้าพระยาของกรุงเทพมหานคร 4 ด้าน ประกอบด้วย ด้านการจัดดำเนินการ ด้านบุคลากรผู้ให้บริการด้านสถานที่ อุปกรณ์ สิ่งอำนวยความสะดวก และด้านกิจกรรมนันทนาการ ล้วนมีแต่มีความสำคัญในการส่งเสริมและพัฒนา สร้างสรรค์ มีคุณประโยชน์ อีกทั้งยังพัฒนาการทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญา สร้างความสำเร็จในการปฏิบัติงานและสามารถพัฒนาการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์กับนักเรียนได้ เป็นอย่างดี

จากผลการศึกษาข้อมูล เอกสาร ตำรา งานวิจัยทั้งในประเทศและต่างประเทศที่เกี่ยวข้อง ดังกล่าว อาจกล่าวได้ว่าสภาพและความต้องการกิจกรรมนันทนาการของนักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 4 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 ทั้ง 4 ด้าน ประกอบไปด้วย ด้านบริการ จัดการและดำเนินการด้านบุคลากรเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ ด้านสถานที่ อุปกรณ์ สิ่งอำนวยความสะดวก และด้านกิจกรรมนันทนาการ ล้วนแต่มีความสำคัญในการส่งเสริมสร้างสรรค์ พัฒนาและมี คุณประโยชน์ ตลอดจนจะเป็นการพัฒนาทางด้านร่างกายจิตใจ อันจะนำไปสู่ความสำเร็จทั้งในด้านการ ศึกษา การใช้ชีวิตประจำวันและประกอบอาชีพให้ประสบผลสำเร็จได้ในอนาคต เป็นการส่งเสริม ให้นักเรียนรู้จักการใช้เวลาว่างให้ถูกต้องเหมาะสมและเกิดประโยชน์ต่อตนเอง สังคม ครอบครัว สถาบันการศึกษาและประเทศชาติได้เป็นอย่างดี ด้วยเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงเกิดแนวความคิดที่จะศึกษาสภาพความต้องการกิจกรรมนันทนาการของนักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 4 ในโรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 เพื่อให้ทราบผลเชิงลึกต่อไป

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ผู้วิจัยได้นำแนวคิดทฤษฎีและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาเป็นแนวทางในการสำรวจ เพื่อศึกษาสภาพและความต้องการกิจกรรมนันทนาการของนักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 4 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1

1. การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง
2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ นักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 4 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 ปีการศึกษา 2549 จำนวน 6,176 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นนักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 4 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรีเขต 1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 4 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 ประจำปีการศึกษา 2549 จากประชากร จำนวน 6,176 คน ได้กลุ่มตัวอย่าง 364 คน โดยใช้วิธีการสุ่มหลายขั้นตอน (Multi-Stage Random Sampling) โดยเทียบตารางการประมาณขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie; & Morgan. 1970: 607-610) ดังตาราง 1

1. จัดหาข้อมูลโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 ที่เปิดสอนในระดับช่วงชั้นที่ 4 ได้จำนวน 12 โรงเรียน ดังนี้

- 1.1 โรงเรียนบ้านสวน (จันทนุสรณ์)
- 1.2 โรงเรียนชลราษฎรอำรุง
- 1.3 โรงเรียนหนองใหญ่ ศิริวรราชวิทยา
- 1.4 โรงเรียนบ้านบึง “อุตสาหกรรมนุเคราะห์”
- 1.5 โรงเรียนชลบุรี “สุขบท”
- 1.6 โรงเรียนชลกันยานุกูล
- 1.7 โรงเรียนชลกันยานุกูล แสนสุข
- 1.8 โรงเรียนชลราษฎรอำรุง อ่างศิลา

1.9 โรงเรียนบ้านบึง “มัญญวิทยาการ”

1.10 โรงเรียนคลองกาวีวิทยา

1.11 โรงเรียนจุฬาภรณราชวิทยาลัย ชลบุรี

1.12 โรงเรียนหนองรีมงคลสุขสวัสดิ์

2. สุ่มกลุ่มตัวอย่างโรงเรียนจากทั้งหมด 12 โรงเรียน ได้จำนวน 6 โรงเรียน ประกอบด้วย โรงเรียนในเขตเมือง จำนวน 3 โรงเรียน และโรงเรียนนอกเขตเมือง 3 โรงเรียน โดยวิธีการสุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling)

3. กำหนดกลุ่มตัวอย่างในแต่ละระดับชั้นของแต่ละโรงเรียน โดยนำมาแบ่งตามสัดส่วนของแต่ละโรงเรียน ตามเพศ ระดับชั้น แสดงให้เห็นในตารางที่ 1

4. การเก็บข้อมูลกลุ่มตัวอย่างในแต่ละระดับชั้นของแต่ละโรงเรียน โดยวิธีการสุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling)

ตาราง 1 จำนวนนักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 4 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 ที่เป็นประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

โรงเรียน	ประชากร			กลุ่มตัวอย่าง		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
ในเขตเมือง						
1. โรงเรียนชลบุรี “สุขบท”	274	343	617	30	29	59
2. โรงเรียนชลราษฎรอำรุง	1,256	646	1,902	91	91	182
3. โรงเรียนบ้านสวน (จันทนุสรณ์)	100	100	200	9	10	19
รวมในเขตเมือง	1,630	1,089	2,719	130	131	260
นอกเขตเมือง						
1. โรงเรียนชลกันยานุกูลแสนสุข	100	107	207	10	10	20
2. โรงเรียนบ้านบึงอุตสาหกรรมนุเคราะห์	184	276	460	22	22	44
3. โรงเรียนจุฬาภรณราชวิทยาลัย	203	214	417	20	20	40
รวมนอกเขตเมือง	487	597	1,084	52	52	104
รวมทั้งสิ้น	2,117	1,686	3,803	182	182	364

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ เพศ และชั้นปี

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความต้องการกิจกรรมนันทนาการ มี 4 ด้าน ประกอบด้วย ด้านการจัดการดำเนินการ ด้านบุคลากรผู้ให้บริการ ด้านสถานที่ อุปกรณ์ สิ่งอำนวยความสะดวก และด้านกิจกรรมนันทนาการ

ตอนที่ 3 ข้อคิดเห็นต่างๆ เป็นแบบสอบถามปลายเปิด

เกณฑ์การให้คะแนนระดับความต้องการกิจกรรมนันทนาการ

แบบสอบถามเป็นมาตราส่วนที่กำหนดให้ 5 ระดับ จากระดับมากที่สุดไปจนถึงระดับน้อยที่สุด ซึ่งแต่ละระดับมีความหมายดังนี้

มากที่สุด	เท่ากับ	5 คะแนน
มาก	เท่ากับ	4 คะแนน
ปานกลาง	เท่ากับ	3 คะแนน
น้อย	เท่ากับ	2 คะแนน
น้อยที่สุด	เท่ากับ	1 คะแนน

นำระดับความต้องการกิจกรรมนันทนาการมาแปลความหมายเป็นค่าเฉลี่ยรายข้อและรายด้าน (ชูศรี วงศ์รัตนะ. 2541: 90) ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 4.50 - 5.00	หมายถึง มีสภาพความต้องการมากที่สุด
คะแนนเฉลี่ย 3.50 - 4.49	หมายถึง มีสภาพความต้องการมาก
คะแนนเฉลี่ย 2.50 - 3.49	หมายถึง มีสภาพความต้องการปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย 1.50 - 2.49	หมายถึง มีสภาพความต้องการน้อย
คะแนนเฉลี่ย 1.00 - 1.49	หมายถึง มีสภาพความต้องการน้อยที่สุด

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

ผู้วิจัยดำเนินการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาค้นคว้างานวิจัย วิทยานิพนธ์ โดยศึกษาจากตำรา เอกสาร บทความ ตลอดจนทั้งงานวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวกับความต้องการกิจกรรมนันทนาการ เพื่อนำมาเป็นข้อมูลศึกษาหลักเกณฑ์และวิธีสร้างแบบสอบถามความต้องการกิจกรรมนันทนาการให้ครบ 4 ด้าน เพื่อให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการวิจัย
2. นำข้อมูลมาสร้างเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความต้องการกิจกรรมนันทนาการ
3. นำเครื่องมือที่สร้างเสร็จแล้วให้กรรมการควบคุมปริญญาโทตรวจสอบแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสม

การหาคุณภาพเครื่องมือ

1. นำเครื่องมือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity)
2. นำเครื่องมือไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักเรียนจำนวน 30 คน ซึ่งเป็นนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างเพื่อหาความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach, 1970: 171) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .94
3. นำแบบสอบถามไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ขั้นตอนในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยของหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย ส่งถึงผู้อำนวยการสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 และผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 6 โรงเรียน เพื่อขออนุญาตทำการเก็บข้อมูลและแบบสอบถาม เรื่องสภาพและความต้องการกิจกรรมนันทนาการของนักเรียนระดับชั้นที่ 4 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1
2. ผู้วิจัยติดต่อผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ อาจารย์ที่ปรึกษาและอาจารย์ฝ่ายกิจกรรมของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1
3. ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง
4. นำข้อมูลที่ได้มาจัดกระทำและวิเคราะห์ข้อมูล

การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

1. นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์ ตรวจให้คะแนนแล้วแบ่งแบบสอบถามออกเป็นหมวดหมู่ตามตัวแปรที่จะทดสอบสมมติฐาน
2. นำแบบสอบถามที่สมบูรณ์ไปทำการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS (Statistical Package for Windows the Social Science) โดยดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้
 - 1.1 ข้อมูลด้านสภาพของ
 - 1.2 ผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ และค่าร้อยละ นำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง
 - 1.3 วิเคราะห์ความต้องการกิจกรรมนันทนาการของนักเรียน โดยการหาค่าเฉลี่ยค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน นำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง
 - 1.4 เปรียบเทียบความต้องการกิจกรรมนันทนาการของนักเรียนระหว่างกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม โดยใช้สถิติการทดสอบค่าที (t-test) และค่าเอฟ (F-test) สำหรับค่าความต้องการกิจกรรมนันทนาการของนักเรียนกับตัวแปรอิสระด้านระดับชั้น โรงเรียน หากพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทดสอบเป็นรายคู่โดยใช้วิธี LSD. (Least Significant Difference's Method)

3. นำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามปลายเปิด มาพิจารณารวบรวมข้อเสนอแนะสรุปในแต่ละด้านนำเสนอในรูปความเรียง

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน

1.1 หาค่าร้อยละ (Percentage)

1.2 หาค่าเฉลี่ย (Mean)

1.3 หาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมุติฐาน

2.1 ทดสอบค่าที (t-test)

2.2 ทดสอบค่าเอฟ (F-test)

2.3 หากพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทดสอบเป็นรายคู่โดยใช้วิธี LSD. (Least Significant Difference's Method)

3. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ ได้แก่

3.1 การหาค่าความเที่ยงตรงเชิงประจักษ์ (Face validity) โดยอาศัยดุลพินิจของผู้ทรงคุณวุฒิ วิเคราะห์ออกมาในเชิงปริมาณหรือตัวเลข

3.2 การหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha' coefficient) ของครอนบาค (Cronbach)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพและความต้องการกิจกรรมนันทนาการของนักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 4 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 และเปรียบเทียบเพื่อความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการ ตามตัวแปรเพศ ระดับชั้นและโรงเรียนในเขตเมืองกับนอกเขตเมือง การวิเคราะห์ข้อมูลและแปลความหมายของข้อมูลเกี่ยวกับสภาพและความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการของนักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 4 ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

n	แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	แทน ค่าเฉลี่ย (Mean)
S.D	แทน ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
t	แทน ค่าสถิติที่ใช้วิเคราะห์ในการแจกแจงแบบที (t-distribution)
F	แทน ค่าสถิติที่ใช้วิเคราะห์ในการแจกแจงแบบเอฟ (F-distribution)
df	แทน ชั้นแห่งความอิสระ (degree of freedom)
SS	แทน ผลบวกกำลังสองของคะแนนเบี่ยงเบน (Sum of Squares)
MS	แทน ค่าเฉลี่ยของผลบวกกำลังสองของคะแนนเบี่ยงเบน (Mean of Squares)
P	แทน ความน่าจะเป็นหรือโอกาส (Probability)
*	แทน ความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในครั้งนี้ ผู้วิจัยนำเสนอเป็น 2 แบบ ดังนี้

แบบสอบถาม สัมภาษณ์สภาพในการจัดกิจกรรมนันทนาการของนักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 4 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1

ตอนที่ 1 วิเคราะห์สภาพการจัดกิจกรรมนันทนาการของโรงเรียนให้กับ นักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 4 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 จำแนกตามตัวแปรที่ศึกษาทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านบริหารจัดการและดำเนินการ ด้านบุคลากรเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ ด้านสถานที่อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก และด้านกิจกรรมนันทนาการ โดยจำแนกตามโรงเรียน และในเขตเมืองกับนอกเขตเมือง ค่าจำนวนและค่าร้อยละ นำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง

แบบสอบถามความคิดเห็นในการจัดกิจกรรมนันทนาการของนักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 4 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 ผู้วิจัยได้เสนอเป็น 4 ตอนดังนี้

ตอนที่ 2 จำนวนและคำร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตาม เพศ ระดับชั้น โรงเรียน ในเขตเมืองกับนอกเขตเมืองเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ความต้องการกิจกรรมนันทนาการ ของนักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 4 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 จำแนกตามตัวแปรที่ศึกษาทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านบริหารจัดการและดำเนินการ ด้านบุคลากรเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ ด้านสถานที่ อุปกรณ์ สิ่งอำนวยความสะดวก และด้านกิจกรรมนันทนาการ โดยจำแนกตามตามเพศ ระดับชั้น โรงเรียนใน เขตเมืองและนอกเขตเมือง ทำการวิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เสนอในรูป ตารางประกอบความเรียง

ตอนที่ 4 เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยความต้องการกิจกรรมนันทนาการ ของนักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 4 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 จำแนก ตามตัวแปรเพศ และโรงเรียนในเขตเมืองกับนอกเขตเมือง ทดสอบค่าที (t-test) และทดสอบค่าเอฟ (F-test) ตัวแปรระดับชั้น เมื่อผลการทดสอบพบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงทำการทดสอบเป็นรายคู่โดยวิธี LSD. (Least Significant Difference's Method) เสนอในรูปตาราง ประกอบความเรียง

ตอนที่ 5 ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการกิจกรรมนันทนาการของนักเรียนระดับช่วง ชั้นที่ 4 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 ใน 4 ด้าน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 วิเคราะห์สภาพการจัดกิจกรรมนันทนาการของโรงเรียนให้กับนักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 4 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 จำแนกตามตัวแปรที่ศึกษาทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านบริหารจัดการและดำเนินการ ด้านบุคลากรเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ ด้านสถานที่อุปกรณ์ สิ่งอำนวยความสะดวก และด้านกิจกรรมนันทนาการ โดยจำแนกตามระดับตำแหน่งโรงเรียน และในเขตเมืองกับนอกเขตเมือง ค่าจำนวนและค่าร้อยละ ดังต่อไปนี้

ตาราง 2 จำนวนค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามโรงเรียน และในเขตเมืองกับนอกเขตเมือง
ค่าจำนวนและค่าร้อยละด้านบริหารจัดการและดำเนินการ

สภาพการจัดกิจกรรมนันทนาการ	จำนวน	ร้อยละ
ด้านการบริหารจัดการและดำเนินการ		
1. มีแผนปฏิบัติงานประจำปีงบประมาณอย่างต่อเนื่องเป็นประจำทุกปี	6	100
2. มีการประมาณการรายรับรายจ่าย และจ่ายตามโครงการเพื่อสนับสนุนการจัดทำกิจกรรม	6	100
3. มีการจัดโครงการเพื่อสนับสนุนให้นักเรียนมีโอกาสร่วมกิจกรรมนันทนาการ เช่น ชุมนุม	6	100
4. ส่งเสริมให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมนันทนาการ ประชุมวางแผนปฏิบัติงาน จัดกิจกรรมและดำเนินรายการ	5	83.3
5. ส่งเสริมให้นักเรียน บุคลากร เข้ารับการอบรมแข่งขัน ประกวด ทั้งในและนอกสถาบัน	4	66.7
6. มีการประชุมปรึกษาหารือพัฒนางานกิจกรรมเป็นประจำทุกเดือน	4	66.7
7. อื่นๆ	2	33.3
รวม	33	

จากตาราง 2 แสดงว่า จำนวนโรงเรียนที่มีสภาพการจัดกิจกรรมด้านการบริหารจัดการและดำเนินการ ตามข้อที่ 1 มีแผนปฏิบัติงานประจำปีงบประมาณอย่างต่อเนื่องเป็นประจำทุกปี 6 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 100 ข้อที่ 2 มีการประมาณการรายรับรายจ่าย และจ่ายตามโครงการเพื่อสนับสนุนการจัดทำกิจกรรม 6 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 100 ข้อที่ 3 มี 6 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 100

ตาราง 3 จำนวนคำร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง โดยจำแนกตามโรงเรียน และในเขตเมืองกับนอกเขตเมือง คำจำนวนและคำร้อยละ ด้านบุคลากรเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ

สภาพการจัดกิจกรรมนันทนาการ	จำนวน	ร้อยละ
ด้านบุคลากรเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ		
1. มีการจัดสายงานบริหารอย่างชัดเจน เช่น หัวหน้างานกลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ ดนตรี กีฬา	6	100
2. บุคลากรที่รับผิดชอบมีความรู้ความสามารถ ตามสายงานมีวุฒิทางการศึกษาโดยตรง	6	100
3. ในการจัดกิจกรรมในแต่ละครั้งมีคำสั่งเป็นรายลักอักษรเจ้าหน้าที่อย่างชัดเจน	4	66.7
4. ส่งเสริมให้นักเรียน มีศักยภาพการเป็นผู้นำ โดยจัดตั้งนักเรียนกลุ่มแกนนำ ในการจัดกิจกรรมนันทนาการ	5	83.3
5. ให้บริการเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมนันทนาการ เช่น เบิกจ่ายอุปกรณ์ สถานที่	6	100
6. จัดเชิญวิทยากรจากภายนอก เพื่อดำเนินกิจกรรมนันทนาการเสริมทักษะความรู้ และเปรียบเทียบการปฏิบัติงานของบุคลากร	5	83.3
7. อื่นๆ	6	100
รวม	38	

จากตาราง 3 แสดงว่า จำนวนโรงเรียนที่มีสภาพการจัดกิจกรรมด้านบุคลากรเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการตามข้อที่ 1 มีการจัดสายงานบริหารอย่างชัดเจน เช่น หัวหน้างาน กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ ดนตรี กีฬา 6 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 100 ข้อที่ 2 บุคลากรที่รับผิดชอบมีความรู้ความสามารถ ตามสายงาน มีวุฒิทางการศึกษาโดยตรง 6 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 100 ข้อที่ 5 ให้บริการเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมนันทนาการ เช่น เบิกจ่ายอุปกรณ์ สถานที่ 6 โรงเรียนคิดเป็นร้อยละ 100

ตาราง 4 จำนวนคำร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง โดยจำแนกตาม โรงเรียน และในเขตเมืองกับนอกเขตเมือง คำจำนวนและคำร้อยละ ด้านสถานที่ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก

สภาพการจัดกิจกรรมนันทนาการ	จำนวน	ร้อยละ
ด้านสถานที่ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก		
1. จัดสถานที่อำนวยความสะดวก ในการเล่นกีฬา ดนตรี ศิลปะ ตลอดจนลานกีฬาต่างพร้อมทั้งห้องปฏิบัติกิจกรรม	6	100
2. จัดส่งเสริมศักยภาพให้นักเรียน โดยจัดเวทีให้แสดง ความสามารถพิเศษ	6	100
3. โรงเรียนสามารถจัดหาอุปกรณ์ในการเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการให้กับนักเรียนที่ขาดแคลน ตามงบประมาณโครงการของโรงเรียน	4	66.7
4. จัดอุปกรณ์เทคโนโลยี โทรศัพท์วงจรปิดให้นักเรียนชม เกี่ยวกับกิจกรรมนันทนาการ	5	83.3
5. จัดสถานที่ประชุม ห้องประชุม ขนาดต่างๆให้นักเรียนเข้าร่วม และประชุม ทั้งผู้นำและสมาชิก	6	100
6. จัดเตรียมอุปกรณ์ในการจัดกิจกรรม นันทนาการ เช่น คอมพิวเตอร์ เครื่องฉายแสง	5	83.3
7. อื่นๆ	1	16.7
รวม	33	

จากตาราง 4 แสดงว่า จำนวนโรงเรียนที่มีสภาพการจัดกิจกรรม ด้านสถานที่ อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวก ตามข้อที่ 1 จัดสถานที่อำนวยความสะดวก ในการเล่นกีฬา ดนตรี ศิลปะ ตลอดจนลานกีฬาต่างพร้อมทั้งห้องปฏิบัติกิจกรรม 6 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 100 ข้อที่ 2 จัดส่งเสริมศักยภาพให้นักเรียน โดยจัดเวทีให้แสดง ความสามารถพิเศษ 6 โรงเรียนคิดเป็นร้อยละ 100 ข้อที่ 5 จัดสถานที่ประชุม ห้องประชุม ขนาดต่างๆให้นักเรียนเข้าร่วมและประชุม ทั้งผู้นำและสมาชิก 6 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 100

ตาราง 5 จำนวนคำร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง โดยจำแนกตาม โรงเรียน และในเขตเมืองกับนอกเขตเมือง คำจำนวนและคำร้อยละ ด้านกิจกรรมนันทนาการ

สภาพการจัดกิจกรรมนันทนาการ	จำนวน	ร้อยละ
ด้านกิจกรรมนันทนาการ		
1. จัดกิจกรรมกีฬาภายใน ศิลปะ ดนตรี ส่งเสริมให้นักเรียนเห็นคุณค่าของกิจกรรมนันทนาการ	6	100
2. จัดกิจกรรม ตามหลักสูตร กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เช่นกิจกรรม ลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด กิจกรรมชุมนุม กิจกรรมการสอนทักษะชีวิต	6	100
3. จัดกิจกรรมตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ ระหว่างการเรียนการสอนทัศนศึกษา ท่องเที่ยว กิจกรรมในชุมชน	5	83.3
4. จัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร เช่น ค่ายวิทยาศาสตร์ ค่ายคณิตศาสตร์ ค่ายเยาวชน ค่ายภาษาอังกฤษ	6	100
5. จัดเวทีส่งเสริมศักยภาพ ส่งเสริมให้นักเรียนได้ร่วมแสดงความคิดเห็นและแสดงออกอย่างถูกต้องเหมาะสม	6	100
6. จัดกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคม การแสดงความรู้เท่าทันสารเสพติด เช่น การแสดงละคร การอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	6	100
7. อื่นๆ	6	100
รวม	41	

จากตาราง 5 แสดงว่า จำนวนโรงเรียนที่มีสภาพการจัดกิจกรรม ด้านกิจกรรมนันทนาการตามข้อที่ 1 จัดกิจกรรมกีฬาภายใน ศิลปะ ดนตรี ส่งเสริมให้นักเรียนเห็นคุณค่าของกิจกรรมนันทนาการ 6 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 100 ข้อที่ 2 จัดกิจกรรมตามหลักสูตร กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เช่น กิจกรรมลูกเสือเนตรนารี ยุวกาชาด กิจกรรมชุมนุม กิจกรรมการสอนทักษะชีวิต 6 โรงเรียนคิดเป็นร้อยละ 100 ข้อที่ 5 จัดเวทีส่งเสริมศักยภาพส่งเสริมให้นักเรียนได้ร่วมแสดงความคิดเห็นและแสดงออกอย่างถูกต้องเหมาะสม 6 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 100

แบบสอบถามความคิดเห็นในการจัดกิจกรรมนันทนาการของนักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 4 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 ผู้วิจัยได้เสนอเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 2 ค่าจำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตาม เพศ ระดับชั้น โรงเรียน และในเขตเมือง กับนอกเขตเมือง ปรากฏผลดังตารางที่ 6

ตาราง 6 ค่าจำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตาม เพศ ระดับชั้น โรงเรียนและในเขตเมืองกับนอกเขตเมือง

ข้อมูลส่วนตัวของนักเรียน	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
1.1 ชาย	179	48.9
1.2 หญิง	185	51.1
รวม	364	100.0
2. ระดับชั้น		
2.1 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4	121	33.5
2.2 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5	126	34.3
2.3 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6	117	32.1
รวม	364	100.0
3. โรงเรียน		
3.1 ในเขตเมือง		
1. โรงเรียนชลบุรี “สุขบท”	59	16.20
2. โรงเรียนชลราษฎรอำรุง	182	50.0
3. โรงเรียนบ้านสวน “จันทนุสรณ์”	19	5.2
รวม	260	71.43
3.2 เขตนอกเมือง		
4. โรงเรียนชลกันยานุกูล แสนสุข	20	5.5
5. โรงเรียนบ้านบึง “อุตสาหกรรมนุเคราะห์”	44	12.1
6. โรงเรียนจุฬาภรณราชวิทยาลัย	40	11.0
รวม	104	28.57
รวม	364	100.0

จากตาราง 6 แสดงว่าจำนวนกลุ่มตัวอย่างของนักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 4 เป็นเพศชาย 179 คน คิดเป็นร้อยละ 48.9 และเพศหญิง จำนวน 185 คน คิดเป็นร้อยละ 51.1 มีระดับมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 4 จำนวน 121 คน คิดเป็นร้อยละ 33.5 มีระดับมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 5 จำนวน 126 คน คิดเป็นร้อยละ 34.3 มีระดับมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 6 จำนวน 117 คน คิดเป็นร้อยละ 32.1 จำนวนกลุ่มตัวอย่างโรงเรียนโรงเรียนชลบุรี "สุขบท" จำนวน 59 คน คิดเป็นร้อยละ 16.20 จำนวนกลุ่มตัวอย่างโรงเรียนชลราษฎรอำรุง จำนวน 182 คน คิดเป็นร้อยละ 50.0 จำนวนกลุ่มตัวอย่างโรงเรียนบ้านสวน "จันอนุสรณ์" จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 5.2 กลุ่มตัวอย่างโรงเรียนพื้นที่ในเขตเมือง จำนวน 260 คน คิดเป็นร้อยละ 71.43 จำนวนกลุ่มตัวอย่างโรงเรียนชลกันยานุกูลแสนสุข จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 5.5 จำนวนกลุ่มตัวอย่างโรงเรียนบ้านบึง "อุตสาหกรรมนุเคราะห์" จำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 12.1 จำนวนกลุ่มตัวอย่างโรงเรียนจุฬาภรณราชวิทยาลัย จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 11.0 กลุ่มตัวอย่างโรงเรียนพื้นที่นอกเขตเมือง จำนวน 104 คน คิดเป็นร้อยละ 28.57

ตอนที่ 3 วิเคราะห์ความต้องการกิจกรรมนันทนาการ ของนักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 4 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 จำแนกตามตัวแปรที่ศึกษาทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านบริหารจัดการและดำเนินการ ด้านบุคลากรเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ ด้านสถานที่ อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวกและด้านกิจกรรมนันทนาการ โดยจำแนกตาม เพศ ระดับชั้น โรงเรียน และในเขตเมืองกับนอกเขตเมือง ทำการวิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลปรากฏดังตาราง ต่อไปนี้

ตาราง 7 ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการกิจกรรมนันทนาการของนักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 4 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 โดยรวมและรายด้าน (n = 364)

รายการกิจกรรม	ความต้องการกิจกรรมนันทนาการ		
	$\bar{X}$	S.D	ระดับ
1. ด้านบริหารจัดการและดำเนินการ	3.67	.87	มาก
2. ด้านบุคลากรเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ	3.56	.92	มาก
3. ด้านสถานที่ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก	3.56	1.13	มาก
4. ด้านกิจกรรมนันทนาการ	3.52	1.04	มาก
รวม	3.67	.87	มาก

จากตาราง 7 แสดงว่านักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 4 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการกิจกรรมนันทนาการโดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.67$, S.D = .87) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีความคิดเห็นด้านกิจกรรมนันทนาการอยู่ในระดับมาก และข้อที่มีค่าเฉลี่ยคะแนนมาก คือ ข้อที่ 2 ด้านบุคลากรเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ ($\bar{X} = 3.56$, S.D = .92) รองลงมาคือข้อที่ 3 ด้านสถานที่ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก ($\bar{X} = 3.56$, S.D = 1.13)

ตาราง 8 ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการกิจกรรมนันทนาการของนักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 4 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 ด้านบริหารจัดการและดำเนินการ โดยรวมและรายข้อ (n = 364)

รายการกิจกรรม	ความต้องการกิจกรรมนันทนาการ		
	$\bar{X}$	S.D	ระดับ
ด้านบริหารจัดการและดำเนินการ			
1. โรงเรียนมีอาจารย์ เจ้าหน้าที่ให้ความสะดวกในการติดต่อเพื่อเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการ	3.60	.75	มาก
2. โรงเรียนมีการจัดบอร์ด ป้าย ประชาสัมพันธ์ให้ความรู้มีข้อมูลข่าวสารแก่ผู้ที่เข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการอย่างชัดเจน	3.67	.87	มาก
3. โรงเรียนมีกฎระเบียบและข้อบังคับในการดำเนินกิจกรรมนันทนาการอย่างชัดเจน	3.64	.85	มาก
4. โรงเรียนมีอาจารย์ บุคลากร หรือวิทยากรให้ความรู้และแนะนำในการจัดกิจกรรมนันทนาการ	3.57	.92	มาก
5. โรงเรียนมีนโยบายการแข่งขันกีฬาหรือจัดกิจกรรมนันทนาการในโรงเรียน	3.90	.93	มาก
6. โรงเรียนมีการส่งเสริมกิจกรรมนันทนาการในโรงเรียน เช่น การส่งเสริมกิจกรรมชุมนุมต่างๆ เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ ความคิดเห็น	3.77	.89	มาก
7. โรงเรียนมีหน่วยงานที่ทำหน้าที่ประชาสัมพันธ์ให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการโดยตรง	3.55	.91	มาก
รวม	3.67	.87	มาก

จากตาราง 8 แสดงว่านักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 4 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการกิจกรรมนันทนาการ ด้านบริหารจัดการและดำเนินการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.67$, S.D = .87) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่ามีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ตามลำดับ ค่าคะแนนเฉลี่ย คือ ข้อที่ 5 โรงเรียนมีนโยบายการแข่งขันกีฬาหรือจัดกิจกรรมนันทนาการในโรงเรียน ($\bar{X} = 3.90$, S.D = .93) รองลงมาคือ ข้อที่ 6 โรงเรียนมีการส่งเสริมกิจกรรมนันทนาการในโรงเรียน เช่น การส่งเสริมกิจกรรมชุมนุมต่างๆ เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ความคิดเห็น ($\bar{X} = 3.77$, S.D = .89)

ตาราง 9 ค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการกิจกรรม
นันทนาการของนักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 4 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี
เขต 1 ด้านบุคลากรเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ โดยรวมและรายข้อ (n =364)

รายการกิจกรรม	ความต้องการกิจกรรมนันทนาการ		
	$\bar{X}$	S.D	ระดับ
ด้านบุคลากรและเจ้าหน้าที่ให้บริการ			
1. มีบุคลากรเจ้าหน้าที่ ให้คำแนะนำด้านกิจกรรมนันทนาการเป็นผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน	3.33	.93	ปานกลาง
2. มีเจ้าหน้าที่บุคลากร ทำหน้าที่ในการประชาสัมพันธ์ให้คำแนะนำ บริการข่าวสารเกี่ยวกับกิจกรรมนันทนาการในโรงเรียน	3.52	.89	มาก
3. เจ้าหน้าที่บุคลากรเป็นผู้ที่มีบุคลิกภาพดี สุขภาพสมบูรณ์แข็งแรงทั้งร่างกายและจิตใจ	3.77	.88	มาก
4. เจ้าหน้าที่เป็นผู้ที่มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีในการให้บริการ	3.78	.90	มาก
5. มีเจ้าหน้าที่บุคลากร ดูแลรับฝากสิ่งของในบริเวณสถานที่ในการจัดกิจกรรมนันทนาการ	3.23	1.04	ปานกลาง
6. มีเจ้าหน้าที่ บุคลากรทางด้านพยาบาลประจำสถานที่ในการจัดกิจกรรมนันทนาการ	3.48	1.02	ปานกลาง
7. มีเจ้าหน้าที่จ่ายอุปกรณ์ด้านนันทนาการและกีฬา	3.43	1.02	ปานกลาง
8. กิจกรรมนันทนาการประเภทต่างๆ ที่จัดบริการให้นักเรียนมีรูปแบบและขั้นตอนเหมาะสม ตามหลักการและตามหลักปรัชญานันทนาการที่ว่าสมัครเข้าร่วมด้วยความสมัครใจและใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์	3.68	.89	มาก
9. กิจกรรมนันทนาการประเภทต่างๆ ที่จัดบริการให้ส่งเสริมความต้องการสำหรับทุกเพศ ทุกวัย	3.74	.88	มาก
10. กิจกรรมนันทนาการประเภทต่างๆ ที่จัดบริการเป็นไปตามนโยบายและวัตถุประสงค์ของสถาบัน เขตพื้นที่การศึกษา และกระทรวงศึกษาธิการ	3.69	.82	มาก
11. มีบุคลากร เจ้าหน้าที่ให้คำแนะนำในการจัดกิจกรรม	3.57	.88	มาก
รวม	3.56	.92	มาก

จากตาราง 9 แสดงว่านักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 4 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการกิจกรรมนันทนาการ ด้านบุคลากรเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.56$, S.D. = .92) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีความคิดเห็นอยู่ระดับมาก ตามลำดับค่าเฉลี่ย คือ ข้อที่ 4 เจ้าหน้าที่เป็นผู้ที่มนุษยสัมพันธ์ดีในการให้บริการ ($\bar{X} = 3.78$, S.D. = .90) ข้อที่ 3 เจ้าหน้าที่บุคลากรเป็นผู้ที่มีบุคลิกภาพดี สุขภาพสมบูรณ์แข็งแรงทั้ง ร่างกายและจิตใจ ($\bar{X} = 3.77$, S.D. = .88) ข้อที่ 9 กิจกรรมนันทนาการประเภทต่าง ๆ ที่จัดบริการให้ส่งเสริมความต้องการสำหรับทุกเพศทุกวัย ($\bar{X} = 3.74$, S.D. = .88) และพบว่าความคิดเห็นระดับปานกลาง ตามลำดับค่าเฉลี่ย คือ ข้อที่ 1 มีบุคลากรเจ้าหน้าที่ให้คำแนะนำด้านกิจกรรมนันทนาการเป็นผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน ($\bar{X} = 3.33$, S.D. = .93) ข้อที่ 5 มีเจ้าหน้าที่บุคลากรดูแลรับฝากสิ่งของในบริเวณสถานที่ในการจัดกิจกรรมนันทนาการ ($\bar{X} = 3.23$, S.D. = 1.04) ข้อที่ 6 มีเจ้าหน้าที่ บุคลากรทางด้านพยาบาลประจำสถานที่ในการจัดกิจกรรมนันทนาการ ($\bar{X} = 3.48$, S.D. = 1.02) และข้อที่ 7 มีเจ้าหน้าที่จ่ายอุปกรณ์ด้านนันทนาการและกีฬา ($\bar{X} = 3.43$, S.D. = 1.02) โดยรวมอยู่ในระดับมาก

ตาราง 10 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการกิจกรรมนันทนาการของนักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 4 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 ด้านสถานที่ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก โดยรวมและรายข้อ (n = 364)

รายการกิจกรรม	ความต้องการกิจกรรมนันทนาการ		
	$\bar{X}$	S.D	ระดับ
ด้านสถานที่อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก			
11. มีจำนวนสนามกีฬาและสถานที่จัดกิจกรรมนันทนาการเพียงพอ	3.59	1.00	มาก
2. มีสถานที่จัดกิจกรรมนันทนาการทั้งในร่มและกลางแจ้ง	3.60	.99	มาก
3. มีสถานที่จัดกิจกรรมนันทนาการได้มาตรฐาน และปลอดภัย	3.60	.93	มาก
4. มีสถานที่จัดกิจกรรมนันทนาการมีแสงสว่างเพียงพอและเหมาะสมกับกิจกรรมนันทนาการ	3.79	.91	มาก
5. มีที่เปลี่ยนเครื่องแต่งกายห้องสุขา ตู้เก็บอุปกรณ์ชาย-หญิง แยกจากกัน และถูกสุขลักษณะ	3.11	1.24	ปานกลาง
6. มีสถานที่นั่งชมแข่งเป็นสัดส่วน	3.43	1.08	ปานกลาง
7. มีอุปกรณ์ในการจัด และประกอบกิจกรรมนันทนาการที่มาตรฐานและปลอดภัย	3.56	.92	มาก
8. มีอุปกรณ์กีฬาและนันทนาการหลากหลายประเภทอย่างเพียงพอได้มาตรฐานพร้อมใช้งาน	3.69	2.35	มาก
9. มีจำนวนและประเภทอุปกรณ์มีให้เลือกใช้ตามต้องการและสะดวก	3.83	1.02	มาก
10. มีสถานที่จัดกิจกรรมนันทนาการมีความสวยงาม และ ร่มรื่น	3.45	1.04	ปานกลาง
11. มีสถานที่จัดกิจกรรมนันทนาการโดยทั่วไปมีความสะอาด	3.45	1.06	ปานกลาง
12. มีสถานที่ให้บริการนันทนาการด้านกีฬา มีความเหมาะสมตามประเภทกีฬา	3.62	1.03	มาก
รวม	3.56	1.13	มาก

จากตาราง 10 แสดงว่านักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 4 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการกิจกรรมนันทนาการ ด้านสถานที่ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.56$, S.D = 1.13) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ตามลำดับค่าเฉลี่ย คือ ข้อที่ 9 มีจำนวนและประเภทอุปกรณ์มีให้เลือกใช้ตามต้องการและสะดวก ($\bar{X} = 3.83$, S.D. =1.02) ข้อที่ 4 มีสถานที่จัดกิจกรรมนันทนาการมีแสงสว่างเพียงพอและเหมาะสมกับกิจกรรมนันทนาการ ($\bar{X} = 3.79$, S.D = .91) ข้อที่ 12 มีสถานที่ให้บริการนันทนาการด้านกีฬามีความเหมาะสมตามประเภทกีฬา ($\bar{X} = 3.62$, S.D. =1.03) และที่อยู่ระดับปานกลาง ตามลำดับค่าเฉลี่ย คือ ข้อที่ 5 มีที่เปลี่ยนเครื่องแต่งกายห้องสุขา ตู้เก็บอุปกรณ์ชาย-หญิง แยกจากกันและถูกสุขลักษณะ ($\bar{X} = 3.11$, S.D = 1.24) ข้อที่ 6 มีสถานที่นั่งชมแบ่งเป็นสัดส่วน ($\bar{X} = 3.43$, S.D = 1.08) ข้อที่ 10 มีสถานที่จัดกิจกรรมนันทนาการมีความสวยงามและร่มรื่น ($\bar{X} = 3.45$, S.D = 1.04) และข้อที่ 11 มีสถานที่จัดกิจกรรมนันทนาการโดยทั่วไปมีความสะอาด ($\bar{X} = 3.45$, S.D = 1.06) โดยรวมอยู่ในระดับมาก

ตาราง 11 ค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการกิจกรรมนันทนาการของนักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 4 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 ด้านกิจกรรมนันทนาการโดยรวมและรายข้อ (n =364)

รายการกิจกรรม	ความต้องการกิจกรรมนันทนาการ		
	$\bar{X}$	S.D	ระดับ
ด้านกิจกรรมนันทนาการ			
1. กีฬาประเภททีมที่มีการปะทะ เช่น บาสเกตบอลฟุตบอล ฟุตซอล	3.94	.95	มาก
2. ชนิดกีฬาที่มีตาข่ายกั้นแดน เช่น แบดมินตัน เทเบิลเทนนิส วอลเลย์บอล	3.81	.95	มาก
3. กิจกรรมนันทนาการด้านศิลปะ หัตถกรรม เช่น เครื่องจักรสาน เย็บปักถักร้อย การวาดภาพ สิ่งประดิษฐ์จากวัสดุธรรมชาติ	3.15	.96	ปานกลาง
4. กิจกรรมการท่องเที่ยวทัศนศึกษา เช่น โบราณสถาน เส้นทางทางธรรมชาติด้านสิ่งแวดล้อม	3.66	1.14	มาก
5. กิจกรรมการละเล่นพื้นบ้านและการละคร เช่น ละครร้องละครรำ โขน นาฏศิลป์	3.23	1.13	ปานกลาง
6. กิจกรรมนันทนาการงานอดิเรก เช่น สะสมแสตมป์ สิ่งประดิษฐ์ ต่อภาพ และวาดภาพ	3.35	1.03	ปานกลาง
7. กิจกรรมนันทนาการ การดนตรีและร้องเพลง เช่น การร้องเพลง การเล่นดนตรี การฟังเพลง	3.88	1.00	มาก
8. กิจกรรมนันทนาการกลางแจ้ง /นอกสถานที่ เช่น กิจกรรมอยู่ค่ายพักแรม การศึกษาธรรมชาติ	3.62	1.10	มาก
9. กิจกรรมนันทนาการบริการอาสาสมัคร เช่น กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์พัฒนาชุมชน	3.49	.98	ปานกลาง
10. กิจกรรมด้านวรรณกรรมต่างๆ (อ่าน ฟุด เขียน)	3.48	1.03	ปานกลาง
11. กิจกรรมเพื่อสุขภาพ ด้านลีลาศ แอโรบิค กิจกรรมเข้าจังหวะ	3.29	1.07	ปานกลาง
12. กิจกรรมชมรมศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น เช่น การละเล่นต่างๆ	3.40	1.16	มาก
รวม	3.52	1.04	มาก

จากตาราง 11 แสดงว่านักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 4 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการกิจกรรมนันทนาการ ด้านกิจกรรมนันทนาการโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.52$, S.D. = 1.04) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าข้อที่อยู่ระดับมาก ตามลำดับค่าเฉลี่ย คือ ข้อที่ 1 กีฬาประเภททีมที่มีการปะทะ เช่น บาสเกตบอล ฟุตบอล ฟุตซอล ($\bar{X} = 3.94$, S.D. = .95) ข้อที่ 7 กิจกรรมนันทนาการ การดนตรีและร้องเพลง เช่น การร้องเพลง การเล่นดนตรี การฟังเพลง ($\bar{X} = 3.88$, S.D. = 1.00) ข้อที่ 2 ชนิดกีฬาที่มีดาข่ายกันแดน เช่น แบดมินตัน เทเบิลเทนนิส วอลเลย์บอล ($\bar{X} = 3.81$, S.D. = .95) และข้อที่อยู่ระดับปานกลาง ตามลำดับค่าเฉลี่ย คือ ข้อที่ 3 กิจกรรมนันทนาการด้าน ศิลปะ หัตถกรรม เช่น เครื่องจักสาน เย็บปักถักร้อย การวาดภาพ สิ่งประดิษฐ์จากวัสดุธรรมชาติ ($\bar{X} = 3.15$, S.D. = .96) ข้อที่ 5 กิจกรรมการเล่นพื้นบ้านและการละคร เช่น ละครร้อง ละครรำ โขน นาฏศิลป์ ($\bar{X} = 3.23$, S.D. = 1.13) ข้อที่ 6 กิจกรรมนันทนาการงานอดิเรก เช่น สะสมแสตมป์สิ่งประดิษฐ์ ต่อภาพ และวาดภาพ ($\bar{X} = 3.35$, S.D. = 1.03) ข้อที่ 9 กิจกรรมนันทนาการบริการอาสาสมัคร เช่น กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์พัฒนาชุมชน ($\bar{X} = 3.49$, S.D. = .98) ข้อที่ 10 กิจกรรมด้านวรรณกรรมต่าง ๆ (อ่าน ฟุด เขียน) ($\bar{X} = 3.48$, S.D. = 1.03) และข้อที่ 12 กิจกรรมชมรมศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น เช่น การละเล่น ($\bar{X} = 3.40$, S.D. = 1.16) โดยรวมอยู่ในระดับมากทุกข้อ

ตอนที่ 4 เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยความต้องการกิจกรรมนันทนาการของนักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 4 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 จำแนกตามตัวแปร เพศ โดยการทดสอบค่า (t-test) สำหรับระดับชั้น โรงเรียนในเขตเมืองกับนอกเขตเมือง โดยการทดสอบค่าเอฟ (F-test) เมื่อผลการทดสอบ พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทำการทดสอบเป็นรายคู่โดยวิธี LSD. (least Significant Difference's Method) เสนอในรูปตารางประกอบความเรียง

ตาราง 12 คะแนนเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการกิจกรรมนันทนาการของนักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 4 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 จำแนกตามตัวแปรเพศ โดยรวมและรายด้าน (n = 364)

ด้านกิจกรรมนันทนาการ	ชาย(n = 179)		ระดับ	หญิง (n = 185)		ระดับ
	$\bar{X}$	S.D		$\bar{X}$	S.D	
ด้านบริหารจัดการและดำเนินการ	3.71	.61	มาก	3.63	.67	มาก
ด้านบุคลากรเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ	3.61	.69	มาก	3.51	.65	มาก
ด้านสถานที่ อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวก						
ความสะดวก	3.52	.87	มาก	3.52	.78	มาก
ด้านกิจกรรมนันทนาการ	3.48	.73	ปานกลาง	3.62	.69	มาก
รวม	3.58	.62	มาก	3.57	.57	มาก

จากตาราง 12 แสดงว่า นักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 4 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการกิจกรรมนันทนาการโดยรวมและ รายด้าน พบว่า ชาย อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.58$, S.D. = .62) เมื่อพิจารณาพบว่ามีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ตามลำดับค่าเฉลี่ย คือ ด้านบริหารจัดการและดำเนินการ ($\bar{X} = 3.71$, S.D. = .61) ด้านบุคลากรเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ ($\bar{X} = 3.61$, S.D. = .69) และค่าเฉลี่ยด้านกิจกรรมนันทนาการ อยู่ระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.48$, S.D. = .73) ค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก ความคิดเห็นของ หญิง อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.57$, S.D. = .57) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่ามีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ตามลำดับค่าเฉลี่ย คือ ด้านบริหารจัดการและดำเนินการ ($\bar{X} = 3.63$, S.D. = .67) ด้านกิจกรรมนันทนาการ ($\bar{X} = 3.62$, S.D. = .69) โดยรวมอยู่ในระดับมากและเมื่อพิจารณาโดยรวมพบว่าทั้งชายและหญิง มีความคิดเห็นด้านกิจกรรมนันทนาการอยู่ในระดับมาก

ตาราง 13 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ของความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการกิจกรรมนันทนาการของนักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 4 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 จำแนกตามเพศ โดยรวมและรายด้าน (n = 364)

ความคิดเห็น	เพศชาย (n =179)		เพศหญิง (n = 185)		t	P
	$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D		
ด้านบริหารจัดการและดำเนินการ	3.71	.61	3.63	.67	1.117	.265
ด้านบุคลากรเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ	3.61	.69	3.51	.65	1.404	.161
ด้านสถานที่ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก	3.52	.87	3.52	.78	.009	.993
ด้านกิจกรรมนันทนาการ	3.48	.73	3.62	.69	1.811	.071
รวม	3.58	.62	3.57	.57	.156	.876

จากตาราง 13 แสดงว่า นักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 4 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการกิจกรรมนันทนาการ โดยรวมและรายด้านทั้ง 4 ด้าน ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 14 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ของความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการกิจกรรมนันทนาการของนักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 4 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 จำแนกตามระดับชั้นปี โดยรวมและรายด้าน (n = 364)

ความคิดเห็น	ชั้นมัธยม ปีที่ 4			ชั้นมัธยม ปีที่ 5			ชั้นมัธยม ปีที่ 6		
			ระดับ			ระดับ			ระดับ
	(n = 121)			(n = 126)			(n = 117)		
	$\bar{X}$	S.D		$\bar{X}$	S.D		$\bar{X}$	S.D	
ด้านบริหารจัดการและ ดำเนินการ	3.75	.70	มาก	3.76	.56	มาก	3.51	.64	มาก
ด้านบุคลากรเจ้าหน้าที่ผู้ ให้บริการ	3.74	.67	มาก	3.58	.60	มาก	3.37	.69	ปานกลาง
ด้านสถานที่ อุปกรณ์และสิ่ง อำนวยความสะดวก	3.71	.86	มาก	3.46	.80	ปานกลาง	3.40	.79	ปานกลาง
ด้านกิจกรรมนันทนาการ	3.64	.75	มาก	3.58	.67	มาก	3.44	.73	ปานกลาง
รวม	3.71	.62	มาก	3.59	.55	มาก	3.43	.58	ปานกลาง

จากตาราง 14 แสดง ว่านักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 4 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 ระดับชั้นมัธยมปีที่ 4 มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการกิจกรรมนันทนาการโดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.71$, S.D. = .62) และเมื่อพิจารณาเป็นด้าน พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ตามลำดับค่าเฉลี่ย คือ ด้านบริหารจัดการและดำเนินการ ($\bar{X} = 3.75$, S.D. = .70) โดยรวมอยู่ระดับมาก

ระดับชั้นมัธยมปีที่ 5 มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการกิจกรรมนันทนาการโดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.59$, S.D. = .55) และเมื่อพิจารณาเป็นด้าน พบว่า มีความคิด อยู่ระดับมาก ตามลำดับค่าเฉลี่ย คือ ด้านบริหารจัดการและดำเนินการ ($\bar{X} = 3.76$, S.D. = .56) และด้านสถานที่ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกอยู่ระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.46$, S.D. = .80) โดยรวมอยู่ระดับมาก

ระดับชั้นมัธยมปีที่ 6 มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการกิจกรรมนันทนาการ โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.43$, S.D. = .58) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง ตามลำดับค่าเฉลี่ย คือ ด้านกิจกรรมนันทนาการ ($\bar{X} = 3.44$, S.D. = .73) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยระดับมาก คือ ด้านบริหารจัดการและดำเนินการ ($\bar{X} = 3.51$, S.D. = .64) โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 15 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการกิจกรรมนันทนาการของนักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 4 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 1 จำแนกตามระดับชั้นปี โดยรวมและรายด้าน (n = 364)

ความคิดเห็น	แหล่งความแปรปรวน	df	SS.	MS	F	P
ด้านบริหารจัดการและดำเนินการ	ระหว่างกลุ่ม	2	4.80	2.40	5.937*	.003
	ภายในกลุ่ม	361	145.90	.40		
รวม		363	150.70			
ด้านบุคลากรเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ	ระหว่างกลุ่ม	2	8.30	4.15	9.690*	.000
	ภายในกลุ่ม	361	154.52	.43		
รวม		363	162.82			
ด้านสถานที่ อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวก	ระหว่างกลุ่ม	2	6.37	3.18	4.759*	.009
	ภายในกลุ่ม	361	241.49	.67		
รวม		363	247.85			
ด้านกิจกรรมนันทนาการ	ระหว่างกลุ่ม	2	2.33	1.16	2.271	.105
	ภายในกลุ่ม	361	185.07	.51		
รวม		363	187.40			
รวมความคิดเห็นทั้งหมด	ระหว่างกลุ่ม	2	4.66	2.33	6.806*	.001
	ภายในกลุ่ม	361	123.45	.34		
รวม		363	128.10			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 15 แสดงว่า นักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 4 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 1 ที่มีระดับชั้นต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการกิจกรรมนันทนาการ โดยรวมและรายด้านทั้ง 4 ด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีความคิดเห็นด้านบริหารจัดการและดำเนินการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ด้านบุคลากรเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ความคิดเห็นด้านสถานที่ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และด้านกิจกรรมนันทนาการมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

ตาราง 16 ผลการทดสอบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการกิจกรรม
นันทนาการของนักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 4 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี
เขต 1 จำแนกตามระดับชั้นปีโดยรวม

ระดับ	ชั้นมัธยมปีที่ 4	ชั้นมัธยมปีที่ 5	ชั้นมัธยมปีที่ 6
ชั้นมัธยมปีที่ 4	-	.12	.28*
ชั้นมัธยมปีที่ 5	.12	-	.16
ชั้นมัธยมปีที่ 6	.28*	.16	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

จากตาราง 16 แสดงว่านักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 4 ระดับชั้นมัธยมปีที่ 4 กับระดับชั้นมัธยมปีที่ 5 มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการกิจกรรมนันทนาการโดยรวมทั้ง 4 ด้าน ไม่แตกต่างกัน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 กับระดับชั้นมัธยมปีที่ 6 มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการกิจกรรมนันทนาการโดยรวมทั้ง 4 ด้าน ไม่แตกต่างกัน ระดับชั้นมัธยมปีที่ 4 กับระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการกิจกรรมนันทนาการโดยรวมทั้ง 4 ด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05 โดยนักเรียนระดับชั้นมัธยมปีที่ 4 และนักเรียนระดับมัธยมปีที่ 6 มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการกิจกรรมนันทนาการ สูงกว่านักเรียนที่มีระดับชั้นมัธยมปีที่ 5

ตาราง 17 ผลการทดสอบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการกิจกรรม
นันทนาการ นักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 4 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี
เขต 1 จำแนกตามระดับชั้นปี ด้านบริหารจัดการและดำเนินการ

ระดับ	ชั้นมัธยมปีที่ 4	ชั้นมัธยมปีที่ 5	ชั้นมัธยมปีที่ 6
ชั้นมัธยมปีที่ 4	-	.01	.24*
ชั้นมัธยมปีที่ 5	.01	-	.25*
ชั้นมัธยมปีที่ 6	.24*	.25*	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

จากตาราง 17 แสดงว่านักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 4 ระดับชั้นมัธยมปีที่ 4 กับชั้นมัธยมปีที่ 5 และระดับชั้นมัธยมปีที่ 6 มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการกิจกรรมนันทนาการด้านการบริหารจัดการและดำเนินการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักเรียนระดับชั้นมัธยมปีที่ 5 มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการกิจกรรมนันทนาการ สูงกว่านักเรียนที่มีระดับชั้นมัธยมปีที่ 4

ตาราง 18 ผลการทดสอบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการ
กิจกรรมนันทนาการ นักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 4 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ชลบุรี เขต 1 จำแนกตามระดับชั้นปี ด้านบุคลากรเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ

ระดับ	ชั้นมัธยมปีที่ 4	ชั้นมัธยมปีที่ 5	ชั้นมัธยมปีที่ 6
ชั้นมัธยมปีที่ 4	-	.17	.37*
ชั้นมัธยมปีที่ 5	.17	-	.20
ชั้นมัธยมปีที่ 6	.37*	.20	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

จากตาราง 18 แสดงว่านักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 4 ระดับชั้นมัธยมปีที่ 4 กับระดับชั้นมัธยมปีที่ 5 มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการกิจกรรมนันทนาการด้านบุคลากรเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ ไม่แตกต่างกัน ระดับชั้นมัธยมปีที่ 5 กับระดับชั้นมัธยมปีที่ 6 มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการกิจกรรมนันทนาการโดยรวมทั้ง 4 ด้าน ไม่แตกต่างกัน ระดับชั้นมัธยมปีที่ 4 กับระดับชั้นมัธยมปีที่ 6 มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการกิจกรรมนันทนาการ ด้านบุคลากรเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักเรียนระดับชั้นมัธยมปีที่ 4 และนักเรียนระดับมัธยมปีที่ 6 มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการกิจกรรมนันทนาการ สูงกว่านักเรียนที่มีระดับชั้นมัธยมปีที่ 5

ตารางที่ 19 ผลการทดสอบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการกิจกรรมนันทนาการนักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 4 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 จำแนกตามระดับชั้นปี ด้านสถานที่ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก

ระดับ	ชั้นมัธยมปีที่ 4	ชั้นมัธยมปีที่ 5	ชั้นมัธยมปีที่ 6
ชั้นมัธยมปีที่ 4	-	.25	.31*
ชั้นมัธยมปีที่ 5	.25	-	.06
ชั้นมัธยมปีที่ 6	.31*	.06	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

จากตาราง 19 แสดงว่านักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 4 ระดับชั้นมัธยมปีที่ 4 กับระดับชั้นมัธยมปีที่ 5 มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการกิจกรรมนันทนาการด้านสถานที่ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก ไม่แตกต่างกัน ระดับชั้นมัธยมปีที่ 5 กับระดับชั้นมัธยมปีที่ 6 มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการกิจกรรมนันทนาการโดยรวมทั้ง 4 ด้าน ไม่แตกต่างกัน ระดับชั้นมัธยมปีที่ 4 กับระดับชั้นมัธยมปีที่ 6 มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการกิจกรรมนันทนาการด้านบุคลากรเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักเรียนระดับชั้นมัธยมปีที่ 4 และนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการกิจกรรมนันทนาการ สูงกว่านักเรียนที่มีระดับชั้นมัธยมปีที่ 5

ตาราง 20 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการกิจกรรมนันทนาการของนักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 4 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 จำแนกตามโรงเรียนในเขตเมืองกับนอกเขตเมือง โดยรวมและรายด้าน

รายการ	โรงเรียนในเขตเมือง (n = 260)		ระดับ	โรงเรียนนอกเขตเมือง (n = 104)		ระดับ
	$\bar{X}$	S.D		$\bar{X}$	S.D	
1. ด้านบริหารจัดการและ ดำเนินการ	3.69	.64	มาก	3.63	.65	มาก
2. ด้านบุคลากรเจ้าหน้าที่ผู้ ให้บริการ	3.58	.69	มาก	3.53	.61	มาก
3. ด้านสถานที่ อุปกรณ์และ สิ่งอำนวยความสะดวก	3.55	.87	มาก	3.46	.72	ปาน กลาง
4. ด้านกิจกรรมนันทนาการ	3.59	.71	มาก	3.47	.75	ปาน กลาง
รวม	3.61	.73	มาก	3.53	.69	มาก

จากตาราง 20 แสดงให้เห็นว่านักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 4 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 ที่มีพื้นที่ต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการกิจกรรมนันทนาการ โดยรวมและรายด้าน ทั้ง 4 ด้าน อยู่ในระดับมาก

โรงเรียนในเขตเมืองมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.61$, S.D. = .73) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ตามลำดับค่าเฉลี่ย คือ ด้านบริหารจัดการและดำเนินการ ($\bar{X} = 3.69$, S.D. = .64) ด้านกิจกรรมนันทนาการ ($\bar{X} = 3.59$, S.D. = .71) โดยรวมอยู่ใน ระดับมาก

โรงเรียนนอกเขตเมืองมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.53$, S.D. = .69) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ตามลำดับค่าเฉลี่ย คือ ด้านบริหารจัดการ และดำเนินการ ($\bar{X} = 3.63$, S.D. = .65) ด้านบุคลากรเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ ($\bar{X} = 3.53$, S.D. = .61) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับ ปานกลางตามลำดับค่าเฉลี่ย คือ ด้านกิจกรรมนันทนาการ ($\bar{X} = 3.47$, S.D. = .75) ด้านสถานที่ อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวก ($\bar{X} = 3.46$, S.D. = .72)

ตาราง 21 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการกิจกรรมนันทนาการของนักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 4 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 จำแนกตามโรงเรียนในเขตเมืองกับนอกเขตเมือง โดยรวมและรายด้าน

รายการ	โรงเรียนในเขตเมือง		โรงเรียนนอกเขตเมือง		t	p
	(n = 260)		(n = 104)			
	$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D		
1. ด้านบริหารจัดการและ ดำเนินการ	3.69	.64	3.63	.65	.907	.365
2. ด้านบุคลากรเจ้าหน้าที่ ผู้ให้บริการ	3.58	.69	3.53	.61	.569	.570
3. ด้านสถานที่ อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวก	3.55	.87	3.46	.72	.937	.350
4. ด้านกิจกรรม นันทนาการ	3.59	.71	3.47	.75	1.444	.150
รวม	3.61	.73	3.53	.69	.97	.36

จากตาราง 21 แสดงให้เห็นว่านักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 4 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 ที่มีพื้นที่ต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการกิจกรรมนันทนาการ โดยรวมและรายด้านทั้ง 4 ด้าน ไม่แตกต่างกัน

ตอนที่ 5 ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการกิจกรรมนันทนาการนักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 4 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1

ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการกิจกรรมนันทนาการใน 4 ด้าน สำหรับข้อคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับความต้องการกิจกรรมนันทนาการใน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการจัดการและดำเนินการ ด้านบุคลากรผู้ให้บริการ ด้านสถานที่ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านกิจกรรมนันทนาการ นักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 4 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 ส่วนใหญ่ไม่แสดงความคิดเห็นหรือแสดงความคิดเห็นบ้างเล็กน้อยซึ่งไม่สำคัญ

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายในการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการจัดกิจกรรมนันทนาการของนักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 4 ในโรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ชลบุรีเขต 1
2. เพื่อศึกษาสภาพและความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการของนักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 4 ในโรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ชลบุรีเขต 1
3. เพื่อเปรียบเทียบความต้องการ การจัดกิจกรรมนันทนาการของนักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 4 ในโรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 ตามตัวแปรเพศ ระดับชั้น และโรงเรียน

สมมุติฐานในการวิจัย

1. นักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนสังกัดสำนัก ในเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 ที่มีเพศต่างกัน มีความต้องการกิจกรรมนันทนาการ แตกต่างกัน
2. นักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 ที่ระดับชั้นต่างกัน มีความต้องการกิจกรรมนันทนาการ แตกต่างกัน
3. นักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนสังกัดสำนักงาน ในเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 ที่ต่างโรงเรียนกัน มีความต้องการกิจกรรมนันทนาการ แตกต่างกัน

วิธีการดำเนินการวิจัย

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้ คือ นักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 4 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 ปีการศึกษา 2549 จำนวน 6,176 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้ เป็นนักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 4 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรีเขต ประจำปีการศึกษา 2549 จากประชากรจำนวน 6,176 คน ได้กลุ่มตัวอย่าง 364 คน โดยใช้วิธีการสุ่มหลายขั้นตอน (Multi-Stage Random Sampling) โดยเทียบจากตารางการประมาณขนาดของกลุ่มตัวอย่าง เครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan 1970: 607- 610)2. สุ่มกลุ่มตัวอย่างโรงเรียนจากทั้งหมด 12 ได้จำนวน 6 โรงเรียน ประกอบด้วย ใน

เขตเมือง 3 โรงเรียน และนอกเขตเมือง 3 โรงเรียน โดยวิธีการสุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling)

1. จัดหาข้อมูลโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรีเขต 1 ที่เปิดสอนในระดับชั้นที่ 4 ได้จำนวน 12 โรงเรียน ดังนี้

- 1.1 โรงเรียนบ้านสวน (จันอนุสรณ์)
- 1.2 โรงเรียนชลราษฎรอำรุง
- 1.3 โรงเรียนหนองใหญ่ ศิริวรราชวิทยา
- 1.4 โรงเรียนบ้านบึง “อุตสาหกรรมนุเคราะห์”
- 1.5 โรงเรียนชลบุรี “ สุขบท”
- 1.6 โรงเรียนชลกันยานุกูล
- 1.7 โรงเรียนชลกันยานุกูลแสนสุข
- 1.8 โรงเรียนชลราษฎรอำรุง อ่างศิลา
- 1.9 โรงเรียนบ้านบึง “มณูญวิทยาการ”
- 1.10 โรงเรียนคลองกาวีวิทยา
- 1.11 โรงเรียนจุฬาภรณราชวิทยาลัย ชลบุรี
- 1.12 โรงเรียนหนองรีมนคลสุขสวัสดิ์

2. กำหนดกลุ่มตัวอย่างในแต่ละระดับชั้นของแต่ละโรงเรียนโดยนำมาแบ่งตามสัดส่วนของแต่ละโรงเรียน เพศ ระดับชั้น แสดงให้เห็นในตารางที่ 1

3. เก็บข้อมูลกลุ่มตัวอย่างในแต่ละระดับชั้นของแต่ละโรงเรียนโดยวิธีการสุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นแบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสำรวจเกี่ยวกับสภาพการกิจกรรมนันทนาการของโรงเรียน มี 4 ด้าน ประกอบด้วย ด้านการจัดการดำเนินการ ด้านบุคลากรผู้ให้บริการ ด้านสถานที่ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านกิจกรรมนันทนาการ เป็นแบบสอบถามปลายเปิด

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ เพศ ชั้นปี

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับความต้องการกิจกรรมนันทนาการ มี 4 ด้าน ประกอบด้วย ด้านการจัดการดำเนินการ ด้านบุคลากรผู้ให้บริการ ด้านสถานที่ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านกิจกรรมนันทนาการ

ตอนที่ 4 ข้อคิดเห็นต่างๆ เป็นแบบสอบถามปลายเปิด

การหาคุณภาพเครื่องมือ

1. นำเครื่องมือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity)
2. นำเครื่องมือไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักเรียนจำนวน 30 คน ซึ่งเป็นนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างเพื่อหาความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ของครอนบัทซ์ (Cronbach, 1970: 171) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .94
3. นำแบบสอบถามไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ครบถ้วนของแบบสอบถามที่ได้รับคืน
2. นำแบบสอบถามที่ได้รับคืน มาตรวจให้คะแนนแล้วแบ่งแบบสอบถามออกเป็นหมวดหมู่ตามตัวแปรที่จะทดสอบสมมุติฐาน
3. นำแบบสอบถามที่สมบูรณ์ไปทำการวิเคราะห์ ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS (Statistical Package For the Social Science) โดยดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้
 - 3.1 ข้อมูลด้านสภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่และค่าร้อยละ นำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง
 - 3.2 วิเคราะห์ความต้องการกิจกรรมนันทนาการของนักเรียน โดยการหาค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน นำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง
 - 3.3 เปรียบเทียบและวิเคราะห์ ความต้องการกิจกรรมนันทนาการของนักเรียนระหว่างกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม โดยใช้สถิติการทดสอบค่าที (t-test) และค่าเอฟ (F-test) สำหรับค่าความต้องการกิจกรรมนันทนาการของนักเรียนกับตัวแปรอิสระด้าน ระดับชั้น โรงเรียน หากพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทดสอบเป็นรายคู่โดยใช้วิธี LSD (Least Significant Difference's Method)
4. นำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามปลายเปิด มาพิจารณารวบรวมข้อเสนอแนะสรุปในแต่ละด้าน นำเสนอในรูปความเรียง

สรุปผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพและความต้องการกิจกรรมนันทนาการ นักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 4 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 ผู้วิจัยสรุปผลได้ดังนี้

1. การศึกษาเกี่ยวกับสภาพการจัดกิจกรรมนันทนาการของโรงเรียน มี 4 ด้าน ประกอบด้วย ด้านการจัดการและดำเนินการ ด้านบุคลากรผู้ให้บริการ ด้านสถานที่ อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านกิจกรรมนันทนาการ สรุปผลได้ ดังนี้.

1.1 ด้านบริหารจัดการและดำเนินการ จำนวนโรงเรียนที่มีสภาพการจัดกิจกรรม ด้านบริหารจัดการและดำเนินการ ตามข้อที่ 1 มีแผนปฏิบัติงานประจำปีงบประมาณอย่างต่อเนื่องเป็นประจำทุกปีจำนวน 6 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 100 ข้อที่ 2 มีการประมาณการรายรับรายจ่าย และจ่ายตามโครงการเพื่อสนับสนุนการจัดทำกิจกรรม จำนวน 6 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 100 ข้อที่ 3 จำนวน 6 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 100

1.2 ด้านบุคลากรเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการจำนวนโรงเรียนที่มีสภาพการจัดกิจกรรม ด้านบุคลากรเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ ตามข้อที่ 1 มีการจัดสายงานบริหารอย่างชัดเจน เช่น หัวหน้างาน กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ ดนตรี กีฬาจำนวน 6 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 100 ข้อที่ 2 บุคลากรที่รับผิดชอบมีความรู้ความสามารถ ตามสายงาน มีวุฒิทางการศึกษาโดยตรงจำนวน 6 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 100 ข้อที่ 5 ให้บริการเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมนันทนาการ เช่น เบิกจ่าย อุปกรณ์ สถานที่ จำนวน 6 โรงเรียนคิดเป็น ร้อยละ 100

1.3 ด้านสถานที่ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกจำนวนโรงเรียนที่มีสภาพการจัดกิจกรรม ด้านสถานที่ อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวก ตามข้อที่ 1 จัดสถานที่อำนวยความสะดวกในการเล่นกีฬา ดนตรี ศิลปะ ตลอดจนลานกีฬาต่างพร้อมทั้งห้องปฏิบัติกิจกรรม จำนวน 6 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 100 ข้อที่ 2 จัดส่งเสริมศักยภาพให้นักเรียนโดยจัดเวทีให้แสดงความสามารถพิเศษ จำนวน 6 โรงเรียนคิดเป็นร้อยละ 100 ข้อที่ 5 จัดสถานที่ประชุม ห้องประชุมขนาดต่างๆให้นักเรียนเข้าร่วมและประชุม ทั้งผู้นำและสมาชิก จำนวน 6 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 100

1.4 ด้านกิจกรรมนันทนาการ จำนวนโรงเรียนที่มีสภาพการจัดกิจกรรม ด้านกิจกรรมนันทนาการ ตามข้อที่ 1 จัดกิจกรรมกีฬาภายใน ศิลปะ ดนตรี ส่งเสริมให้นักเรียนเห็นคุณค่าของกิจกรรมนันทนาการ จำนวน 6 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 100 ข้อที่ 2 จัดกิจกรรมตามหลักสูตร กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เช่น กิจกรรม ลูกเสือเนตรนารี ยุวกาชาด กิจกรรมชุมนุม กิจกรรมการสอนทักษะชีวิต จำนวน 6 โรงเรียนคิดเป็นร้อยละ 100 ข้อที่ 5 จัดเวทีส่งเสริมศักยภาพส่งเสริมให้นักเรียนได้ร่วมแสดงความคิดเห็นและแสดงออกอย่างถูกต้องเหมาะสม จำนวน 6 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 100

2. ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม สรุปผลได้ ดังนี้ จำนวนกลุ่มตัวอย่างของนักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 4 เป็นเพศชาย 179 คน คิดเป็นร้อยละ 48.9 และเพศหญิง

จำนวน 185 คน คิดเป็นร้อยละ 51.1 มีระดับมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 4 จำนวน 121 คน คิดเป็นร้อยละ 33.5 มีระดับมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 5 จำนวน 126 คน คิดเป็นร้อยละ 34.3 มีระดับมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 6 จำนวน 117 คน คิดเป็นร้อยละ 32.1 จำนวนกลุ่มตัวอย่างโรงเรียนโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” จำนวน 59 คน คิดเป็นร้อยละ 16.20 จำนวนกลุ่มตัวอย่างโรงเรียนชลราษฎรอำรุง จำนวน 182 คน คิดเป็นร้อยละ 50.0 จำนวนกลุ่มตัวอย่างโรงเรียนบ้านสวน “จันอนุสรณ์” จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 5.2 กลุ่มตัวอย่างโรงเรียนพื้นที่ในเขตเมือง จำนวน 260 คน คิดเป็นร้อยละ 71.43 จำนวนกลุ่มตัวอย่างโรงเรียนชลกันยานุกูล แสนสุข จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 5.5 จำนวนกลุ่มตัวอย่างโรงเรียนบ้านบึง “อุตสาหกรรมนุเคราะห์” จำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 12.1 จำนวนกลุ่มตัวอย่างโรงเรียนจุฬาภรณราชวิทยาลัย จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 11.0 กลุ่มตัวอย่างโรงเรียนพื้นที่นอกเขตเมือง จำนวน 104 คน คิดเป็นร้อยละ 28.57

3. การศึกษา ความต้องการกิจกรรมนันทนาการของ นักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 4 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการกิจกรรมนันทนาการโดยรวมและรายด้านอยู่ที่ ระดับมาก ($\bar{X} = 3.67$, S.D. = .87) ผลการวิเคราะห์ สรุปได้ดังนี้

3.1 ด้านบริหารจัดการและดำเนินการ นักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 4 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการกิจกรรมนันทนาการ ด้านบริหารจัดการและดำเนินการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.67$, S.D. = .87) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่ามีความคิดเห็นอยู่ใน ระดับมาก ตามลำดับค่าคะแนนเฉลี่ย คือ ข้อที่ 5 โรงเรียนมีนโยบายการแข่งขันกีฬาหรือจัดกิจกรรมนันทนาการในโรงเรียน ($\bar{X} = 3.90$, S.D. = .93) รองลงมา คือ ข้อที่ 6 โรงเรียนมีการส่งเสริมกิจกรรมนันทนาการในโรงเรียน เช่น การส่งเสริมกิจกรรมชุมนุมต่างๆ เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ ความคิดเห็น ($\bar{X} = 3.77$, S.D. = .89)

3.2 ด้านบุคลากรเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ นักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 4 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการกิจกรรมนันทนาการ ด้านบุคลากรเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ โดยรวมอยู่ใน ระดับมาก ($\bar{X} = 3.56$, S.D. = .92) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีความคิดเห็นอยู่ ระดับมาก ตามลำดับค่าเฉลี่ย คือ ข้อที่ 4 เจ้าหน้าที่เป็นผู้ที่มนุษยสัมพันธ์ดีในการให้บริการ ($\bar{X} = 3.78$, S.D. = .90) ข้อที่ 3 เจ้าหน้าที่บุคลากรเป็นผู้ที่มีบุคลิกภาพดี สุขภาพสมบูรณ์แข็งแรงทั้ง ร่างกายและจิตใจ ($\bar{X} = 3.77$, S.D. = .88) ข้อที่ 9 กิจกรรมนันทนาการประเภทต่างๆ ที่จัดบริการให้ส่งเสริมความต้องการสำหรับทุกเพศทุกวัย ($\bar{X} = 3.74$, S.D. = .88) และพบว่าความคิดเห็นระดับปานกลาง ตามลำดับค่าเฉลี่ย คือ ข้อที่ 1 มีบุคลากรเจ้าหน้าที่ให้คำแนะนำด้านกิจกรรมนันทนาการเป็นผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน ($\bar{X} = 3.33$, S.D. = .93) ข้อที่ 5 มีเจ้าหน้าที่บุคลากรดูแลรับฝากสิ่งของในบริเวณสถานที่ในการจัดกิจกรรมนันทนาการ ($\bar{X} = 3.23$, S.D. = 1.04) ข้อที่ 6 มีเจ้าหน้าที่ บุคลากรทางด้านพยาบาลประจำสถานที่ในการจัดกิจกรรมนันทนาการ ($\bar{X} = 3.48$, S.D. = 1.02) และข้อที่ 7 มีเจ้าหน้าที่จ่ายอุปกรณ์ด้านนันทนาการและกีฬา ($\bar{X} = 3.43$, S.D. = 1.02) โดยรวมอยู่ในระดับมาก

3.3 ด้านสถานที่ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก นักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 4 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการกิจกรรมนันทนาการ ด้านสถานที่ อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวกโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.56$, S.D.=1.13) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ตามลำดับค่าเฉลี่ย คือ ข้อที่ 9 มีจำนวนและประเภทอุปกรณ์มีให้เลือกใช้ตามต้องการและสะดวก ($\bar{X}=3.83$, S.D.=1.02) ข้อที่ 4 มีสถานที่จัดกิจกรรมนันทนาการมีแสงสว่างเพียงพอและเหมาะสมกับกิจกรรมนันทนาการ ($\bar{X}=3.79$, S.D.=.91) ข้อที่ 12 มีสถานที่ให้บริการนันทนาการด้านกีฬาที่มีความเหมาะสมตามประเภทกีฬา ($\bar{X}=3.62$, S.D.=1.03) และที่อยู่ระดับปานกลาง ตามลำดับค่าเฉลี่ย คือ ข้อที่ 5 มีที่เปลี่ยนเครื่องแต่งกายห้องสุขา ตู้เก็บอุปกรณ์ชาย-หญิง แยกจากกันและถูกสุขลักษณะ ($\bar{X}=3.11$, S.D.=1.24) ข้อที่ 6 มีสถานที่นั่งชมแบ่งเป็นสัดส่วน ($\bar{X}=3.43$, S.D.=1.08) ข้อที่ 10 มีสถานที่จัดกิจกรรมนันทนาการมีความสวยงามและร่มรื่น ($\bar{X}=3.45$, S.D.=1.04) และข้อที่ 11 มีสถานที่จัดกิจกรรมนันทนาการโดยทั่วไปมีความสะอาด ($\bar{X}=3.45$, S.D.=1.06) โดยรวมอยู่ในระดับมาก

3.4 ด้านความต้องการกิจกรรม นักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 4 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการกิจกรรมนันทนาการ ด้านกิจกรรมนันทนาการโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.52$, S.D.=1.04) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่อยู่ระดับมาก ตามลำดับค่าเฉลี่ย คือ ข้อที่ 1 กีฬาประเภททีมที่มีการปะทะ เช่น บาสเกตบอล ฟุตบอล ฟุตซอล ($\bar{X}=3.94$, S.D.=.95) ข้อที่ 7 กิจกรรมนันทนาการ การดนตรีและร้องเพลง เช่น การร้องเพลง การเล่นดนตรี การฟังเพลง ($\bar{X}=3.88$, S.D.=1.00) ข้อที่ 2 ชนิดกีฬาที่มีตาข่ายกั้นแดน เช่น แบดมินตัน เทเบิลเทนนิส วอลเลย์บอล ($\bar{X}=3.81$, S.D.=.95) และข้อที่อยู่ระดับปานกลาง ตามลำดับค่าเฉลี่ย คือ ข้อที่ 3 กิจกรรมนันทนาการด้าน ศิลปะ หัตถกรรม เช่น เครื่องจักสานเย็บปักถักร้อย การวาดภาพ สิ่งประดิษฐ์จากวัสดุธรรมชาติ ($\bar{X}=3.15$, S.D.=.96) ข้อที่ 5 กิจกรรมการเล่นพื้นบ้านและการละคร เช่น ละครร้อง ละครรำ โขน นาฏศิลป์ ($\bar{X}=3.23$, S.D.=1.13) ข้อที่ 6 กิจกรรมนันทนาการงานอดิเรก เช่น สะสมแสตมป์สิ่งประดิษฐ์ ต่อภาพและวาดภาพ ($\bar{X}=3.35$, S.D.=1.03) ข้อที่ 9 กิจกรรมนันทนาการบริการอาสาสมัคร เช่น กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์พัฒนาชุมชน ($\bar{X}=3.49$, S.D.=.98) ข้อที่ 10 กิจกรรมด้านวรรณกรรมต่างๆ (อ่าน ฟัง เขียน) ($\bar{X}=3.48$, S.D.=1.03) และข้อที่ 12 กิจกรรมชมรมศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น เช่น การละเล่น ($\bar{X}=3.40$, S.D.=1.16) โดยรวมอยู่ในระดับมากทุกข้อ

4. การเปรียบเทียบความต้องการกิจกรรมนันทนาการของนักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 4 ในโรงเรียน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 ตามตัวแปรทั้ง 4 ด้านสรุปผลได้ ดังนี้

4.1 นักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 4 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 ที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการกิจกรรมนันทนาการโดยรวมและรายด้านทั้ง 4 ด้าน ไม่แตกต่างกัน

4.2 นักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 4 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ชลบุรี เขต 1 ระดับชั้นต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการกิจกรรมนันทนาการโดยรวมและรายด้าน ทั้ง 4 ด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

4.3 นักเรียน ระดับช่วงชั้นที่ 4 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ชลบุรีเขต 1 ที่โรงเรียนในเขตเมืองและนอกเขตเมือง มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการกิจกรรมนันทนาการ โดยรวมและรายด้าน ทั้ง 4 ด้าน ไม่แตกต่างกัน

5. ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการกิจกรรมนันทนาการ ใน 4 ด้าน สำหรับข้อคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับความต้องการกิจกรรมนันทนาการ ใน 4 ด้านได้แก่ ด้านการจัดการและดำเนินการ ด้านบุคลากรผู้ให้บริการ ด้านสถานที่ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านกิจกรรมนันทนาการนักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 4 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 ส่วนใหญ่ไม่แสดงความคิดเห็น หรือแสดงความคิดเห็นบ้างเล็กน้อยซึ่งไม่มีความสำคัญ

อภิปรายผล

1. จากการวิเคราะห์ข้อมูล เกี่ยวกับสภาพการจัดกิจกรรมนันทนาการ นักเรียน ระดับช่วงชั้นที่ 4 ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 มี 4 ด้าน ประกอบด้วย ด้านการจัดการดำเนินการ ด้านบุคลากรผู้ให้บริการ ด้านสถานที่ อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านกิจกรรมนันทนาการ อภิปรายผลได้ดังนี้

สภาพการจัดกิจกรรมนันทนาการของโรงเรียนให้กับนักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 4 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 จำแนกตามตัวแปร ที่ศึกษาทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ด้านบริหารจัดการและดำเนินการ ด้านบุคลากรเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ ด้านสถานที่ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกและด้านกิจกรรมนันทนาการ โรงเรียนโดยส่วนใหญ่มีการที่มีสภาพการจัดกิจกรรมนันทนาการ ทั้ง 4 ด้านให้กับนักเรียนในสังกัดที่อยู่ในการ ดูแลรับผิดชอบของหน่วยงาน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนโยบายการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถาบันการศึกษาต่างๆจะต้องเท่าเทียมกันและเป็นไปตามแผนพัฒนาการศึกษาของชาติ โดยแผนการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรีเขต 1 ได้กำหนดยุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติการประจำปีเพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานให้เกิดความชัดเจนในการปฏิบัติงานและเป็นไปในแนวทางเดียวกันพร้อมทั้งส่งเสริมสถาบันการศึกษาได้จัดการศึกษาอย่างทั่วถึง เสมอภาค มีคุณภาพและมีมาตรฐานสู่ความเป็นสากล (รายงานผลการดำเนินงานประจำปีงบประมาณ 2548 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรีเขต 1 1:2) แต่ในบางโรงเรียนอาจจะมีไม่ครบถ้วน อาจเนื่องมาจากสภาพของโรงเรียนอยู่ในขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่ส่งผลให้มีบุคลากร งบประมาณที่ได้รับ ไม่เท่ากัน จึงทำให้การจัดกิจกรรมนันทนาการบางส่วนในบางโรงเรียนไม่สมบูรณ์

2. จากการวิเคราะห์ข้อมูล เกี่ยวกับความต้องการกิจกรรมนันทนาการของ นักเรียน ระดับช่วงชั้นที่ 4 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรีเขต 1 มี 4 ด้าน ประกอบด้วย ด้าน

การจัดการและดำเนินการ ด้านบุคลากรเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ ด้านสถานที่ อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านกิจกรรมนันทนาการ อภิปรายผลได้ดังนี้

นักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 4 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการกิจกรรมนันทนาการ โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าทั้งชายและหญิง มีความคิดเห็นด้านกิจกรรมนันทนาการอยู่ในระดับมาก และ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยคะแนนมากคือข้อ ที่ 2 ด้านบุคลากรเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ รองลงมาคือข้อ 3 ด้านสถานที่ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักเรียนมีความต้องการ ในการจัดกิจกรรมนันทนาการ ในทุกๆ ด้าน โดยเฉพาะในด้านของบุคลากรเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการที่มีความรู้ความสามารถและพร้อมที่จะให้คำแนะนำ และบริการที่ดี และด้านสถานที่ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก เพื่อเป็นแรงจูงใจในการเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการ ทำกิจกรรมร่วมกัน ทำให้เกิดทักษะชีวิตและเกิดความรักความสามัคคีในหมู่คณะ

2.1 ด้านบริหารจัดการและดำเนินการ นักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 4 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรีเขต 1 มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการกิจกรรมนันทนาการ ด้านบริหารจัดการและดำเนินการ โดยรวม อยู่ในระดับ มาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่ามีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ตามลำดับ ค่าคะแนนเฉลี่ย คือข้อ 5 โรงเรียนมี นโยบายการแข่งขัน กีฬาหรือจัดกิจกรรมนันทนาการในโรงเรียน รองลงมาคือข้อ 6 โรงเรียนมีการส่งเสริมกิจกรรม นันทนาการในโรงเรียนเช่นการส่งเสริมกิจกรรมชุมนุมต่างๆเพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ ความคิดเห็น อยู่ ในระดับมากทุกข้อ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักเรียน มีความต้องการเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมนันทนาการ ต่างๆเพื่อเป็นการออกกำลังกาย การจัดบริการให้คำแนะนำเกี่ยวกับการออกกำลังกาย เพื่อให้ สุขภาพร่างกายมีความแข็งแรงสมบูรณ์ ตลอดจนการจัดกิจกรรมชุมนุมต่างๆเพื่อเป็นการพัฒนา ทักษะด้านความคิด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุพรรณ จิตต์ภักดี (2543: ง-จ) ที่ได้ทำการวิจัย เรื่อง ปัญหาและการจัดดำเนินการโปรแกรมพลศึกษาในโรงเรียนราษฎร์ ระดับมัธยมศึกษา ในเขต การศึกษา 8 โดยใช้แบบทดสอบ ไปยังครูพลศึกษาที่สอน ในโรงเรียนราษฎร์ ระดับมัธยมศึกษา จำนวน 91 คน ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนราษฎร์ได้จัดโปรแกรมพลศึกษา มีด้านการสอนพลศึกษา ในโรงเรียน ด้านการจัดแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียน ด้านการแข่งขันกีฬายานนอกและระหว่าง โรงเรียน ด้านการจัดกิจกรรมนันทนาการ

2.2 ด้านบุคลากรเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการนักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 4 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการกิจกรรม นันทนาการ ด้านบุคลากรเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ระดับมาก ตามลำดับค่าเฉลี่ยคือ ข้อ 4 เจ้าหน้าที่เป็นผู้ที่มนุษยสัมพันธ์ที่ดี ในการให้บริการ ข้อ 3 เจ้าหน้าที่บุคลากรเป็นผู้ที่มีบุคลิกภาพดี สุขภาพสมบูรณ์แข็งแรงทั้ง ร่างกาย และจิตใจข้อ 9 กิจกรรมนันทนาการประเภทต่าง ๆ ที่จัดบริการให้ส่งเสริมความต้องการสำหรับทุก เพศ ทุกวัย และพบว่าความคิดเห็นระดับ ปานกลางตามลำดับค่าเฉลี่ย คือ ข้อ 1 มีบุคลากร เจ้าหน้าที่ให้คำแนะนำด้านกิจกรรมนันทนาการเป็นผู้เชี่ยวชาญ เฉพาะด้านข้อ 5 มีเจ้าหน้าที่

บุคลากรดูแลรับฝากสิ่งของในบริเวณสถานที่ในการจัดกิจกรรมนันทนาการ ข้อ 6 มีเจ้าหน้าที่บุคลากรทางด้านพยาบาลประจำสถานที่ในการจัดกิจกรรมนันทนาการ และข้อ 7 มีเจ้าหน้าที่จ่ายอุปกรณ์ด้านนันทนาการและกีฬา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักเรียนต้องการบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถให้คำแนะนำ ในด้านการจัดกิจกรรมนันทนาการ และต้องการให้มีบุคลากรในดูแลทรัพย์สินและเบิก-จ่ายอุปกรณ์ สำหรับจัดกิจกรรมนันทนาการต่าง ๆ และการออกกำลังกาย เป็นการบริการที่ดี ผลการวิจัยของ เจริญ กระบวนรัตน์; และคนอื่นๆ (2525: ค-จ) ที่ได้วิจัยเรื่องความต้องการบริการด้านการออกกำลังกาย เพื่อส่งเสริมสุขภาพของข้าราชการ และนิสิตในมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อที่จะทราบความต้องการรับบริการทางด้านการออกกำลังกายเพื่อ ส่งเสริมสุขภาพของข้าราชการและนิสิต ตลอดจนปัญหาอุปสรรคต่างๆในการรับบริการทางด้านการออกกำลังกาย ผลการวิจัยพบว่า ความต้องการที่จะมาให้บริการข้าราชการและนิสิตต้องการให้มหาวิทยาลัยจัดบุคลากรที่มีความรู้ความชำนาญแต่ละด้านมาคอยบริการให้คำแนะนำการออกกำลังกายอยู่ในระดับมากที่สุด

2.3 ด้าน สถานที่ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก นักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 4 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรีเขต 1 มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการกิจกรรมนันทนาการ ด้าน สถานที่ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกโดยรวม อยู่ในระดับ มากเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่อยู่ ระดับปานกลางคือข้อ 5 มีที่เปลี่ยนเครื่องแต่งกายห้องสุขา ตู้เก็บอุปกรณ์ชาย-หญิง แยกจากกันและถูกสุขลักษณะ ข้อ 6 มีสถานที่นั่งชมแบ่งเป็นสัดส่วนข้อ 10 มีสถานที่จัดกิจกรรมนันทนาการมีความสวยงามและร่มรื่น และข้อ 11 มีสถานที่จัดกิจกรรมนันทนาการโดยทั่วไปมีความสะอาด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้ออยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักเรียน ส่วนใหญ่มีความต้องการออกกำลังกายด้านสถานที่ อุปกรณ์สิ่งอำนวยความสะดวก ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ โฮล์บรูค (HOIbrook.1992: 2735-A) ที่ได้ทำการศึกษาความต้องการเร่งด่วนและกำหนดแผน เพื่อจัดสิ่งอำนวยความสะดวกในกาส่งเสริมสุขภาพ การเรียนพลศึกษา นันทนาการและโปรแกรมการแข่งขันกีฬา โดยส่งแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่าง 94 คน ประกอบไปด้วย ผู้บริหาร ผู้อำนวยการสำนักธุรการและสถาปนิก ผลปรากฏว่า คณะกรรมการวางแผนของสถาบันจะต้องศึกษาในรายละเอียดเพื่อกำหนดสิ่งอำนวยความสะดวกได้อย่างถูกต้อง จัดงบประมาณเพื่อซ่อมแซมสิ่งอำนวยความสะดวก จัดตั้งศูนย์บริการเพื่อประโยชน์สำหรับการบำรุงรักษาที่ได้ประสิทธิภาพ ควรร่วมมือกันดำเนินการแต่งตั้งการวางแผน และดำเนินการ และยังสอดคล้องซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ชูเกียรติ เกียรติธีรรัตน์ (2536: 116-121) ที่พบว่าความต้องการด้านสถานที่ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก ที่นักศึกษาต้องการมากที่สุด คือให้มีสถานที่ออกกำลังกายทั้งกลางแจ้งและในร่ม มีอุปกรณ์กีฬาต่างๆให้เพียงพอ มีห้องแต่งตัวพร้อมตู้เก็บของและห้องน้ำอย่างเพียงพอ มีน้ำดื่มตามจุดต่าง ๆ ในบริเวณที่ออกกำลังกาย มีห้องพยาบาลสำหรับผู้บาดเจ็บจากการออกกำลังกาย บริเวณที่ออกกำลังกายและสนามควรมีที่นั่งพักผ่อนอยู่ตามจุดที่เหมาะสมอย่างเพียงพอ สถานที่ออกกำลังกายทั้งในร่มและสถานออกกำลังกายต่างๆควรมีทำเลที่ตั้งอยู่ในบริเวณเดียวกัน และความต้องการด้านบริการที่นักศึกษาที่มีความต้องการมากที่สุดคือ

ให้มีเจ้าหน้าที่ดูแลความปลอดภัย ในบริเวณสถานที่ออกกำลังกายและมีความต้องการมากที่สุดให้มีหน่วยงาน และบุคลากรที่มีความรับผิดชอบเกี่ยวกับการออกกำลังกายโดยเฉพาะ มีเจ้าหน้าที่เบิกจ่ายอุปกรณ์ การออกกำลังกายประจำอยู่ มีการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับกิจกรรมการออกกำลังกายอย่างทั่วถึง และมีบุคลากรมีความรู้ความสามารถเฉพาะด้านคอยให้คำแนะนำ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ เจริญ กระบวนรัตน์; และคนอื่นๆ (2525: ค-จ)

2.4 ด้านความต้องการกิจกรรมนันทนาการ นักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 4 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการกิจกรรมนันทนาการ ด้านกิจกรรมนันทนาการ โดยรวมอยู่ในระดับ มาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่อยู่ระดับมาก ตามลำดับค่าเฉลี่ยคือ ข้อ 1 กีฬาประเภททีมที่มีการปะทะ เช่น บาสเกตบอล ฟุตบอล ฟุตซอล ข้อ 7 กิจกรรมนันทนาการ การดนตรีและร้องเพลง เช่น การร้องเพลง การเล่นดนตรี การฟังเพลง ข้อ 2 ชนิดกีฬาที่มีตาข่ายกันแดน เช่น แบดมินตัน เทเบิลเทนนิส วอลเลย์บอล และข้อที่อยู่ระดับปานกลางตามลำดับค่าเฉลี่ยคือ คือข้อ 3 กิจกรรมนันทนาการด้าน ศิลปะ หัตถกรรม เช่น เครื่องจักสาน เย็บปักถักร้อย การวาดภาพ สิ่งประดิษฐ์จากวัสดุธรรมชาติ ข้อ 5 กิจกรรมการเล่นพื้นบ้านและการละคร เช่นละครร้องละครรำ โขน นาฏศิลป์ ข้อ 6 กิจกรรมนันทนาการงานอดิเรก เช่น สะสมแสตมป์สิ่งประดิษฐ์ ต่อกาแฟและวาดภาพ ข้อ 9 กิจกรรมนันทนาการบริการอาสาสมัคร เช่น กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ พัฒนาชุมชน ข้อ 10 กิจกรรมด้านวรรณกรรมต่าง ๆ (อ่าน พุด เขียน) และข้อ 12 กิจกรรมชมรมศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น เช่นการเล่นโดยรวมอยู่ในระดับมากทุกข้อ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักเรียนมีความต้องการกิจกรรมนันทนาการเพื่อให้เกิดประโยชน์มากยิ่งขึ้น ทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และการพัฒนาทักษะชีวิตในด้านต่างๆ และยังสอดคล้องกับ ชูเกียรติ วีรรัตน์ (2537: บทคัดย่อ) ที่พบว่า นักศึกษาส่วนมากมีความต้องการกิจกรรมนันทนาการการออกกำลังกายโดยมีความต้องการกิจกรรมประเภทฟุตบอลและเบดมินตันมากที่สุด รองลงมาคือบาสเกตบอล วอลเลย์บอล ระดับน้อยคือ กิจกรรมเข้าจังหวะ เปตอง ตะกร้อวง แฮร์บอล ฮอกกี้ ยูโดและยกน้ำหนัก ซึ่งนับว่าการออกกำลังกายและเล่นกีฬา เป็นกิจกรรมนันทนาการที่เป็นประโยชน์ต่อการเสริมสร้างสมรรถภาพและระบบต่างๆของร่างกายให้สมบูรณ์แข็งแรง

3. การเปรียบเทียบความต้องการกิจกรรมนันทนาการของนักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 4 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 ตามตัวแปรทั้ง 4 ด้านเพศ ระดับชั้นปีเขตพื้นที่ตั้งโรงเรียน อภิปรายได้ดังนี้

3.1 นักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 4 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 เพศต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการกิจกรรมนันทนาการ โดยรวมและรายด้านทั้ง 4 ด้าน ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าไม่ว่าจะเป็นหญิงหรือชาย ต่างก็มีความต้องการกิจกรรมนันทนาการเพื่อตอบสนองการพัฒนาคุณภาพชีวิตนักเรียนแต่ละคนจะประสบผลสำเร็จหรือมีความเจริญเติบโต พัฒนาการทางด้านร่างกายจิตใจได้มากน้อยเพียงใด การเข้าร่วมกิจกรรมในเวลาว่างเพื่อพัฒนาตนเองและเข้าร่วมด้วยความสมัครใจจะทำให้เข้าค้นพบตนเองและเกิดการ

พัฒนาไปในทางที่เหมาะสม ทางด้านความรู้ ทักษะ ทศนคติ พฤติกรรม ทำให้นักเรียน ที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการกิจกรรมนันทนาการ ทั้ง 4 ด้านเหมือนกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ เมเยอร์ (Meyer. 1979:5842 - A) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่องการศึกษาโปรแกรมกิจกรรมกีฬาและการแสดงเชียร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาในมิเนโซตาประเทศสหรัฐอเมริกาโดยใช้แบบสอบถามหัวหน้าโปรแกรมการสอน พลศึกษา สุขศึกษา และนันทนาการ จำนวน 180 โรงเรียน ผลการวิจัยพบว่า ความสนใจระหว่างนักเรียน เพศชายและนักเรียนเพศหญิงโดยรวมของนักเรียนทั้ง 2 ระดับ ไม่แตกต่างกัน

3.2 นักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 4 ในโรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 ที่มีระดับชั้นที่ต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพกิจกรรมนันทนาการโดยรวมและรายด้าน ทั้ง 4 ด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 2 ที่ตั้งไว้ และมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการกิจกรรมนันทนาการ โดยรวมและรายด้าน ทั้ง 4 ด้าน ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 2 ที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากนักเรียนแต่ละระดับชั้นมีอายุต่างกัน มีความสนใจในกิจกรรมนันทนาการแต่ละด้านไม่เท่ากันและไม่เหมือนกัน อาจมองว่ามีประโยชน์ในแต่ละด้านไม่เหมือนกันแต่มีความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการในด้านไม่เหมือนกัน จึงทำให้มีความต้องการไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ สนธยา บุญไทย (2548: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องสภาพความต้องการกิจกรรมนันทนาการของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่มีระดับชั้นต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการกิจกรรมนันทนาการโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

3.3 นักเรียน ระดับช่วงชั้นที่ 4 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 ที่มีพื้นที่ต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการกิจกรรมนันทนาการ โดยรวมและรายด้าน ทั้ง 4 ด้าน ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากสภาพพื้นที่ของเขตการศึกษาชลบุรีเขต 1 มีการบริหารจัดการที่ใกล้เคียงกันและนักเรียนก็มีวัยที่อยู่ในระดับเดียวกัน ข้อมูลข่าวสารต่างๆ ตลอดจนการคมนาคมสามารถไปได้อย่างทั่วถึงจึงทำให้นักเรียนที่มีพื้นที่ต่างกันมีความต้องการกิจกรรมนันทนาการที่ไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับแนวคิดของ บรรเทิง เกิดปรำงค์ กับเจษฎา เจียรณัย (2544: 53-55) ที่กล่าวว่ากิจกรรมนันทนาการเป็นหัวใจสำคัญอย่างยิ่งต่อบุคคล ครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ ทั้งนี้เพราะว่ากิจกรรมนันทนาการสามารถใช้เป็นสื่อในการพัฒนาความเจริญเติบโตทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สติปัญญาและสังคม ของประชาชน กิจกรรมนันทนาการพัฒนาส่งเสริมให้บุคคลและชุมชนได้มีส่วนร่วม เป็นกิจกรรมกลุ่มที่มีความสนใจหรือความต้องการร่วมกัน ส่งผลต่อการพัฒนามนุษย์สัมพันธ์ การเป็นส่วนหนึ่งของทีม นอกจากนี้ กิจกรรมนันทนาการยังช่วยเสริมสร้างประสบการณ์ชีวิต และประสบการณ์ใหม่ๆ ให้แก่บุคคลที่เข้าร่วมกิจกรรมได้เป็นอย่างมาก

4. ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพและความต้องการกิจกรรมนันทนาการใน 4 ด้าน สำหรับข้อคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับสภาพและความต้องการกิจกรรมนันทนาการ ใน 4 ด้าน ได้แก่ ด้าน

การจัดการดำเนินการ ด้านบุคลากรผู้ให้บริการ ด้านสถานที่ อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวก และด้านกิจกรรมนันทนาการ นักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 4 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาชลบุรี เขต 1 ส่วนใหญ่ไม่แสดงความคิดเห็นหรือแสดงความคิดเห็นบ้างเล็กน้อย

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

- 1.1 สถานที่ให้บริการกิจกรรมนันทนาการ ควรจัดสถานที่ อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวกให้เพียงพอต่อผู้มาใช้บริการ
- 1.2 จัดให้มีบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถให้คำแนะนำกับผู้มาใช้บริการ
- 1.3 ควรมีการเก็บข้อมูลในกลุ่มผู้บริการ เจ้าหน้าที่ พนักงานของชุมชนด้วย
- 1.4 ควรนำผลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ไปปรับเปลี่ยนพัฒนาหน่วยงานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยในครั้งต่อไป

- 2.1 ควรศึกษาความต้องการกิจกรรมนันทนาการของนักเรียนนักศึกษาในภาคอื่นๆ ของประเทศ
- 2.2 ควรมีการศึกษาการจัดการบริหารงานในหน่วยงานหรือสถานศึกษาในภาคอื่นๆ ของประเทศ
- 2.3 ควรศึกษาเปรียบเทียบการพัฒนาสภาพและความต้องการในกิจกรรมในหน่วยงานหรือสถานศึกษาในภาคอื่น ๆ
- 2.4 ควรศึกษาเปรียบเทียบความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการในตัวแปรอื่น ๆ
- 2.5 ควรศึกษาความต้องการกิจกรรมนันทนาการของนักเรียนนักศึกษา ในสถาบันการศึกษาสายวิชาชีพทุกภาคของประเทศ
- 2.6 ควรศึกษาสภาพและความต้องการกิจกรรมนันทนาการของนิสิต นักศึกษาในสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษา

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กฤษฎณา ศักดิ์ศรี. (2534). มนุษยสัมพันธ์=Human Relations. กรุงเทพฯ: รวมสาส์น.
- กรรณิกา พันธ์อำพล. (2529). ความต้องการเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษาของนักศึกษาในสถาบันผลิตครูจังหวัดชายแดนภาคใต้ซึ่งประชากรส่วนใหญ่เป็นไทยมุสลิม. ปรินญาณพนธ์ กศ.ม. (การอุดมศึกษา). สงขลา: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา. ถ่ายเอกสาร.
- คงศักดิ์ เจริญรักษ์. (2527, มกราคม). นันทนาการกับความต้องการของมนุษย์ วารสารสุขศึกษา พลศึกษา และนันทนาการ. 25: 32-35.
- คณะกรรมการด้านสิทธิมนุษยชน องค์การสหประชาชาติ. (2544). อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก. กรุงเทพฯ: แสงเทียนการพิมพ์.
- คณิต เขียววิชัย. (2529). การจัดการนันทนาการชุมชนในเขตภาคตะวันตกของประเทศไทย. นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- จรวพร ธรณินทร์. (2533). การแนะแนวกับการพัฒนาคุณภาพชีวิต. (เอกสารคำสอน). นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- จรินทร์ ธานีรัตน์. (2528). นันทนาการชุมชน. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- จันทร์ ผ่องศรี. (2525). นันทนาการ. กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จันทร์อินทร์ ชูทอง. (2547). ความต้องการกิจกรรมนันทนาการของนักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 3 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1. ปรินญาณพนธ์ วท.ม. (การจัดการนันทนาการ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- จินดา ปันบรรจง. (2544). ความต้องการ การออกกำลังกายของประชาชนในลานกีฬากลุ่มเจ้าพระยากรุงเทพมหานคร. ปรินญาณพนธ์ กศ.ม. (พลศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- เจก ณะศิริ. (2529). สมานกับคุณภาพ. กรุงเทพฯ : สายน้ำ.
- ชลิตร รัตน์. (2538). การศึกษาความต้องการกิจกรรมนันทนาการของบุคลากรในมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์วิทยาเขตหาดใหญ่. ปรินญาณพนธ์ กศ.ม. (การอุดมศึกษา). สงขลา: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา. ถ่ายเอกสาร.
- ชูชีพ ยาวพัฒน์. (2543). นันทนาการ. กรุงเทพฯ : โอ.เอส.พรีนติ้ง เฮ้าส์.
- บรรจง คณะวรรณ. (2531). กิจกรรมสร้างเสริมลักษณะนิสัยในการจัดการเรียนการสอนกิจกรรมนันทนาการในโรงเรียนประถมศึกษา. ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- บันเทิง เกิดปรำงค์ และเจษฎา เจียรณัย. (2544). นันทนาการ. กรุงเทพฯ: ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ.

- ประพัฒน์ ลักษณะพิสุทธิ์; และคนอื่นๆ. (2523). *การใช้เวลาว่างและกิจกรรมนันทนาการของประชากร กรุงเทพมหานคร*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พิสมัย พลายนาม. (2539). *การศึกษาความต้องการกิจกรรมนันทนาการของผู้สูงอายุในชมรมผู้สูงอายุกรุงเทพมหานคร*. ปรินทิฟิกันท์ กศ.ม. (การศึกษาผู้ใหญ่). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- พุทธรางกูร จิระชนาภัทร. (2549). *สภาพและความต้องการกิจกรรมนันทนาการของนักเรียนโรงเรียน ภ.ป.ร.ราชวิทยาลัยในพระบรมราชูปถัมภ์*. ปรินทิฟิกันท์ วท.ม. (การจัดการนันทนาการ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- รชพร จันทรสว่าง. (2545). "แนวความคิดเกี่ยวกับเวลาว่าง นันทนาการและการท่องเที่ยว" ในเอกสารการสอนชุดวิชา การจัดการนันทนาการและการท่องเที่ยวทางธรรมชาติ หน่วยที่ 1 – 7. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- รังสฤษฎ์ เสริฐวิชัย. (2534). เอกสารหมายเลข 2/2534. งานนันทนาการ กองส่งเสริมพลศึกษา และสุขภาพ กรมพลศึกษา. ถ่ายเอกสาร.
- ศึกษาตอนต้น ในเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2. ปรินทิฟิกันท์ วท.ม. (การจัดการนันทนาการ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สมบัติ กาญจนกิจ. (2533). *นันทนาการชุมชนและโรงเรียน*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- _____. (2542). *นันทนาการชุมชนและโรงเรียน*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- _____. (2544). *นันทนาการและอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1. *แผนปฏิบัติราชการประจำปีงบประมาณ 2549*.
- สนธยา บุญไทย. (2548). *สภาพความต้องการกิจกรรมนันทนาการของนักเรียนระดับชั้นมัธยม*
- อรุณ รักธรรม. (2527). *หลักมนุษยสัมพันธ์กับการบริหาร*. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- Butler, George D. (1959). *Introduction to Community Recreation*. New York : McGraw-Hill Book Company.
- Chistopher, Elizabeth Ann. (1977, April). A Survey of the Lifetime Sports Needs and Interests of Senior Citizens in Middle Tennessee. *Dissertation Abstracts International*. 37(10) : 6341-A.
- Holbrook, James Edward. (1993, February). Current Problem and Trends in Facility Planning for Health, Physical Education. Reaction and Athletics at Colleges and Universities. *Dissertation Abstracts International*. 37(10): 2735-A.
- Krejcie, Robert V.; & Morgan W. (1970, August). Dertermining Sample Size for Research Activities. *Education Psychology Measurement*. 1970: 607-610.
- McBride, Ron.; & Knight Stephanie. (1993, July-August). Identifying Teacher Behaviors During Critical Thinking Tasks. *Clearing House*. 66(3): 73-374.

- Otto, William Orville. (1972, August). The Availability and Extent of Use Public School Facilities for Community Recreation Within School District in the State of Wisconsin. *Dissertation Abstracts International*. 33(2): 5391-A.
- Raymore, Leslie Ann. (1994, August). The Tradition from Adolescence to Young Adulthood : Predictors of Leisure Behavior. *Dissertation Abstracts International*. 56(20): Dai-A.
- Ruth Strong. (1951). *An Introduction to Chile Study*. New York: Macmillan.
- Yamaguchi, Y.; Okada. (1988). A Study of Adherence to a Fitness Club: A Perspective. *Abstracts New Horizons of Human Movement*.
- Watkin, Baron Charles (1983, September). Second Dry School and Their Effect on Continuing Participation in Physical Activity by College Student in New South Wales, Australia. *Dissertation Abstracts International*. 44(30): 705-A.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
แบบสำรวจเพื่อการวิจัย
สภาพในการจัดกิจกรรมนันทนาการของนักเรียน ระดับช่วงชั้นที่ 4
ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1
และ
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย
ความต้องการกิจกรรมนันทนาการของนักเรียน ระดับช่วงชั้นที่ 4
ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1

แบบสำรวจเพื่อการวิจัย
แบบสำรวจสภาพในการจัดกิจกรรมนันทนาการของนักเรียน ระดับช่วงชั้นที่ 4
ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1

แบบสำรวจชุดนี้จัดทำขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาสภาพการจัดกิจกรรมนันทนาการของนักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 4 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 ลักษณะแบบสำรวจเป็นคำถามปลายเปิด (Open-Enden) เพื่อใช้ในการสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้องในการรับผิดชอบ การจัดกิจกรรมนันทนาการของนักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 4 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1

ผู้วิจัยขอความร่วมมือจากท่าน ตอบแบบสอบถามให้ครบสมบูรณ์และตรงตามความเป็นจริงให้มากที่สุด ซึ่งแบบสอบถามชุดนี้ไม่เกิดผลกระทบต่อท่านและหน่วยงาน แต่อย่างใด แต่จะประโยชน์กับหน่วยงาน นักเรียนและส่วนรวมทั้งทางตรงและทางอ้อม ในการจัดกิจกรรมนันทนาการให้เพียงพอและเหมาะสมกับนักเรียนในโรงเรียนต่อไป ขอขอบคุณทุกคนที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามเป็นอย่างดี

(นายต่อสกุล สกุลสิริชาติ)
 นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการจัดการนันทนาการ
 คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

แบบสำรวจเพื่อการวิจัย

แบบสำรวจสภาพในการจัดกิจกรรมนันทนาการของนักเรียน ระดับช่วงชั้นที่ 4

ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1

กรอบคำถามมีดังนี้

1. ด้านบริหารจัดการและดำเนินการ

1. มีแผนปฏิบัติงานประจำปีงบประมาณอย่างต่อเนื่องเป็นประจำทุกปี
2. มีการประมาณการรายรับรายจ่าย และจ่ายตามโครงการเพื่อสนับสนุนการจัดทำกิจกรรม
3. มีการจัดโครงการเพื่อสนับสนุนให้นักเรียนมีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการ เช่น ชุมนุม
4. ส่งเสริมให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมนันทนาการ ประชุมวางแผน ปฏิบัติงาน จัดกิจกรรมและดำเนินรายการ
5. ส่งเสริมให้นักเรียน บุคลากร เข้ารับการอบรมแข่งขัน ประกวด ทั้งในและนอกสถาบัน
6. มีการประชุมปรึกษาหารือพัฒนางานกิจกรรมเป็นประจำทุกเดือน
7. อื่นๆ

2. ด้านบุคลากรเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ

1. มีการจัดสายงานบริหารอย่างชัดเจน เช่น หัวหน้างานกลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ ดนตรี กีฬา
2. บุคลากรที่รับผิดชอบมีความรู้ความสามารถ ตามสายงานมีวุฒิทางการศึกษา โดยตรง
3. ในการจัดกิจกรรมในแต่ละครั้งมีคำสั่งเป็นรายลักษณ์อักษรเจ้าหน้าที่อย่างชัดเจน
4. ส่งเสริมให้นักเรียน มีศักยภาพการเป็นผู้นำ โดยจัดตั้งนักเรียนกลุ่มแกนนำ ในการจัดกิจกรรมนันทนาการ
5. ให้บริการเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมนันทนาการ เช่น เบิกจ่ายอุปกรณ์ สถานที่
6. จัดเชิญวิทยากรจากภายนอกเพื่อดำเนินกิจกรรมนันทนาการเสริมทักษะความรู้ และเปรียบเทียบการปฏิบัติงานของบุคลากร
7. อื่นๆ

3. ด้านสถานที่ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก

1. จัดสถานที่อำนวยความสะดวก ในการเล่นกีฬา ดนตรี ศิลปะ ตลอดจนลานกีฬาต่างพร้อมทั้งห้องปฏิบัติกิจกรรม
2. จัดส่งเสริมศักยภาพให้นักเรียน โดยจัดเวทีให้แสดง ความสามารถพิเศษ

3. โรงเรียนสามารถจัดหาอุปกรณ์ในการเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการให้กับนักเรียนที่ขาดแคลน ตามงบประมาณโครงการของโรงเรียน

4. จัดอุปกรณ์เทคโนโลยี โทรทัศน์วงจรปิดให้นักเรียนชม เกี่ยวกับกิจกรรมนันทนาการ

5. จัดสถานที่ประชุม ห้องประชุม ขนาดต่างๆให้นักเรียนเข้าร่วม และประชุม ทั้งผู้นำและสมาชิก

6. จัดเตรียมอุปกรณ์ในการจัดกิจกรรมนันทนาการ เช่น คอมพิวเตอร์เครื่องฉายแสง

7. อื่นๆ

4. ด้านกิจกรรมนันทนาการ

1. จัดกิจกรรม กีฬา ภายใน ศิลปะ ดนตรี ส่งเสริมให้ นักเรียนเห็นคุณค่าของกิจกรรมนันทนาการ

2. จัดกิจกรรม ตามหลักสูตร กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เช่นกิจกรรม ลูกเสือเนตรนารียุวกาชาด กิจกรรมชุมนุม กิจกรรมการสอนทักษะชีวิต

3. จัดกิจกรรมตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ ระหว่างการเรียนการสอนทัศนศึกษาท่องเที่ยวกิจกรรมในชุมชน

4. จัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร เช่น ค่ายวิทยาศาสตร์ ค่ายคณิตศาสตร์ ค่ายเยาวชนค่ายภาษาอังกฤษ

5. จัดเวทีส่งเสริมศักยภาพ ส่งเสริมให้นักเรียนได้ร่วมแสดงความคิดเห็นและแสดงออกอย่างถูกต้องเหมาะสม

6. จัดกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคม การแสดงความพร้อมรู้เท่าทันสารเสพติด เช่น การแสดงละคร การอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

7. อื่นๆ

5. ด้านการจัดอื่นๆ

1.

2.

3.

4.

5.

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย
สภาพและความต้องการกิจกรรมนันทนาการของนักเรียน ระดับช่วงชั้นที่ 4
ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1

คำชี้แจง

แบบสอบถามชุดนี้ จัดทำขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาสภาพและความต้องการกิจกรรมนันทนาการของนักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 4 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1

ลักษณะของแบบสอบถามมีทั้งหมด 3 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ
 (Check List)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพและความต้องการกิจกรรมนันทนาการ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 4 ด้าน

- 2.1 ด้านบริหารจัดการและดำเนินการ
- 2.2 ด้านบุคลากรเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ
- 2.3 ด้านสถานที่ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก
- 2.4 ด้านกิจกรรมนันทนาการ

ตอนที่ 3 ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพและความต้องการกิจกรรมนันทนาการ โดยใช้แบบสอบถามแบบปลายเปิด (Open – Ended)

ผู้วิจัยขอความร่วมมือจากนักเรียนตอบแบบสอบถามให้ครบสมบูรณ์และตรงตามความเป็นจริงให้มากที่สุด ซึ่งแบบสอบถามชุดนี้ไม่เกิดผลกระทบต่อการเรียนและต่อตัวนักเรียนแต่อย่างใด แต่จะประโยชน์กับนักเรียน และส่วนรวมทั้งทางตรงและทางอ้อม ในการจัดกิจกรรมนันทนาการให้เพียงพอและเหมาะสมกับนักเรียนในโรงเรียนต่อไป ขอขอบคุณนักเรียนทุกคนที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามเป็นอย่างดี

(นายต่อสกุล สกุลศิริชาติ)
 นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการจัดการนันทนาการ
 คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงใน () หน้าข้อความและเติมข้อความลงในช่องว่างตามความเป็นจริง

1. เพศ

- () ชาย
() หญิง

2. ชั้นปี

- () ชั้นมัธยมปีที่ 4
() ชั้นมัธยมปีที่ 5
() ชั้นมัธยมปีที่ 6

3. โรงเรียนที่ศึกษา

เขตในเมือง

- () โรงเรียนชลบุรี "สุขบท"
() โรงเรียนชลราษฎรอำรุง
() โรงเรียนบ้านสวน (จันอนุสรณ์)

เขตนอกเมือง

- () โรงเรียนชลกันยานุกูลแสนสุข
() โรงเรียนบ้านบึง "อุตสาหกรรมนุเคราะห์"
() โรงเรียนจุฬาภรณราชวิทยาลัย

ตอนที่ 2 แบบสอบถามสภาพความต้องการกิจกรรมนันทนาการ 4 ด้าน

คำชี้แจง โปรดตอบแบบสอบถามต่อไปนี้ โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน □ ช่องที่ตรงกับความเป็นจริงให้มากที่สุด

ข้อที่	ความต้องการกิจกรรมนันทนาการ ด้านการจัดการและดำเนินการ	ระดับความต้องการ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1.	โรงเรียนมีอาจารย์ เจ้าหน้าที่ ให้ความสะดวกในการติดต่อ เพื่อเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการ					
2.	โรงเรียนมีการจัดบอร์ด ป้าย ประชาสัมพันธ์ให้ความรู้ มีข้อมูลข่าวสาร แก่ผู้ที่เข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการอย่างชัดเจน					
3.	โรงเรียนมีกฎระเบียบและข้อบังคับ ในการดำเนินกิจกรรมนันทนาการอย่างชัดเจน					
4.	โรงเรียนมีอาจารย์ บุคลากร หรือวิทยากรให้ความรู้และแนะนำในการจัดกิจกรรมนันทนาการ					
5.	โรงเรียนมีนโยบายการแข่งขันกีฬา หรือจัดกิจกรรมนันทนาการในโรงเรียน					
6.	โรงเรียนมีการส่งเสริมกิจกรรมนันทนาการในโรงเรียน เช่น การส่งเสริมกิจกรรมชุมนุมต่างๆ เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ ความคิดเห็น					
7.	โรงเรียนมีหน่วยงานที่ทำหน้าที่ประชาสัมพันธ์ให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการโดยตรง					

ข้อที่	ความต้องการกิจกรรมนันทนาการ ด้านบุคลากรและเจ้าหน้าที่ให้บริการ	ระดับความต้องการ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1.	มีบุคลากร เจ้าหน้าที่ ให้คำแนะนำด้านกิจกรรมนันทนาการเป็นผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน					
2.	มีเจ้าหน้าที่ บุคลากร ทำหน้าที่ในการประชาสัมพันธ์ให้คำแนะนำ บริการข่าวสารเกี่ยวกับกิจกรรมนันทนาการในโรงเรียน					
3.	เจ้าหน้าที่บุคลากรเป็นผู้ที่มีบุคลิกภาพดี สุขภาพสมบูรณ์แข็งแรงทั้งร่างกายและจิตใจ					
4.	เจ้าหน้าที่ เป็นผู้ที่มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีในการให้บริการ					
5.	มีเจ้าหน้าที่บุคลากรดูแลรับฝากสิ่งของในบริเวณสถานที่ในการจัดกิจกรรมนันทนาการ					
6.	มีเจ้าหน้าที่ บุคลากรทางด้านพยาบาลประจำสถานที่ในการจัดกิจกรรมนันทนาการ					
7.	มีเจ้าหน้าที่ บุคลากร บริการเบิก-จ่ายอุปกรณ์ด้านนันทนาการและกีฬา					
8.	กิจกรรมนันทนาการประเภทต่างๆที่จัดบริการให้นักเรียนมีรูปแบบ และขั้นตอนเหมาะสมตามหลักการ และตามหลักปรัชญานันทนาการที่ว่าสมัครเข้าร่วมด้วยความสมัครใจและใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์					
9.	กิจกรรมนันทนาการประเภทต่างๆที่จัดบริการส่งเสริมความต้องการสำหรับทุกเพศ ทุกวัย					
10.	กิจกรรมนันทนาการประเภทต่างๆที่จัดบริการเป็นไปตามนโยบายและวัตถุประสงค์ของสถาบันเขตพื้นที่การศึกษา และกระทรวงศึกษาธิการ					
11.	มีบุคลากร เจ้าหน้าที่ ให้คำแนะนำในการจัดกิจกรรมนันทนาการ					

ข้อที่	ความต้องการกิจกรรมนันทนาการ ด้านสถานที่อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก	ระดับความต้องการ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1.	มีจำนวนสนามกีฬา และสถานที่จัดกิจกรรมนันทนาการเพียงพอ					
2.	มีสถานที่จัดกิจกรรมนันทนาการทั้งในร่มและกลางแจ้ง					
3.	มีสถานที่จัดกิจกรรมนันทนาการได้มาตรฐานและปลอดภัย					
4.	มีสถานที่จัดกิจกรรมนันทนาการ มีแสงสว่างเพียงพอ และเหมาะสมกับกิจกรรมนันทนาการ					
5.	มีที่เปลี่ยนเครื่องแต่งกาย ห้องสุขา ตู้เก็บอุปกรณ์ชาย-หญิงแยกจากกัน และถูกสุขลักษณะ					
6.	มีสถานที่นั่งชมแบ่งเป็นสัดส่วน					
7.	มีอุปกรณ์ในการจัด และประกอบกิจกรรมนันทนาการมีมาตรฐานและปลอดภัย					
8.	มีอุปกรณ์กีฬา และนันทนาการหลากหลายประเภทอย่างเพียงพอ ได้มาตรฐานพร้อมใช้งาน					
9.	มีจำนวน และประเภทอุปกรณ์ ให้เลือกใช้ตามต้องการและสะดวก					
10.	มีสถานที่จัดกิจกรรมนันทนาการ มีความสวยงาม และร่มรื่น					
11.	มีสถานที่จัดกิจกรรมนันทนาการโดยทั่วไปมีความสะอาด					
12.	มีสถานที่ให้บริการนันทนาการด้านกีฬา มีความเหมาะสมตามประเภทกีฬา					

ข้อที่	ความต้องการกิจกรรมนันทนาการ ด้านกิจกรรมนันทนาการ	ระดับความต้องการ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1.	กีฬาประเภททีมที่มีการปะทะ เช่น บาสเกตบอล ฟุตบอล ฟุตซอล					
2.	ชนิดกีฬาที่มีตาข่ายกั้นแดน เช่น แบดมินตัน เทเบิลเทนนิส วอลเลย์บอล					
3.	กิจกรรมนันทนาการด้านศิลปหัตถกรรม เช่น เครื่องจักสาน เย็บปักถักร้อย การวาดภาพ สิ่งประดิษฐ์จากวัสดุธรรมชาติ					
4.	กิจกรรมการท่องเที่ยว ทัศนศึกษา เช่น โบราณสถาน เส้นทางทางธรรมชาติด้าน สิ่งแวดล้อม					
5.	กิจกรรมการเล่นพื้นบ้าน และการละคร เช่น ละครร้อง ละครรำ โขน นาฏศิลป์					
6.	กิจกรรมนันทนาการงานอดิเรก เช่น สะสม แสตมป์ สิ่งประดิษฐ์ ต่อภาพ และวาดภาพ					
7.	กิจกรรมนันทนาการ การดนตรี และร้องเพลง เช่น การร้องเพลง การเล่นดนตรี การฟังเพลง					
8.	กิจกรรมนันทนาการกลางแจ้ง/นอกสถานที่ เช่น กิจกรรมอยู่ค่ายพักแรม การศึกษาธรรมชาติ					
9.	กิจกรรมด้านวรรณกรรมต่างๆ (อ่าน ฟัง เขียน)					
10.	กิจกรรมนันทนาการบริการอาสาสมัคร เช่น กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ พัฒนาชุมชน					
11.	กิจกรรมเพื่อสุขภาพ ด้านลีลาศ แอโรบิก กิจกรรมเข้าจังหวะ					
12.	กิจกรรมชมรมศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น เช่น การ ละเล่นต่างๆ					

ตอนที่ 3 ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการด้านต่าง ๆ

1. ความต้องการด้านบริหารจัดการ และดำเนินการ

ข้อคิดเห็น

.....

.....

.....

2. ความต้องการด้านบุคลากร และเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ

ข้อคิดเห็น

.....

.....

.....

3. ความต้องการด้านสถานที่ อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวก

ข้อคิดเห็น

.....

.....

.....

4. ความต้องการด้านกิจกรรมนันทนาการ

ข้อคิดเห็น

.....

.....

.....

5. ด้านอื่นๆ

ข้อคิดเห็น

.....

.....

.....

ภาคผนวก ข
รายนามผู้เชี่ยวชาญ

รายนามผู้เชี่ยวชาญ

1. ชื่อ-สกุล นายจุมพล ลัมพาภิวัฒน์
 ตำแหน่ง หัวหน้าภาควิชาสันตนาการ
 สถานที่ทำงาน ภาควิชาสันตนาการ คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

2. ชื่อ-สกุล นางกนกวลดี พึ่งโพธิ์ทอง
 ตำแหน่ง ผู้ช่วยศาสตราจารย์
 สถานที่ทำงาน ภาควิชาสันตนาการ คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

3. ชื่อ-สกุล ร.ท.ดร.ไพบุลย์ อ่อนมั่ง (ร.น.)
 ตำแหน่ง ผู้ช่วยศาสตราจารย์
 สถานที่ทำงาน ภาควิชาสุขศึกษา คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

4. ชื่อ-สกุล นายธงชัย มั่นคง
 ตำแหน่ง รักษาการผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1
 สถานที่ทำงาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1

5. ชื่อ-สกุล นางกาญจนา มณีแสง
 ตำแหน่ง รองศาสตราจารย์
 สถานที่ทำงาน สำนักงานวิจัยและมาตรฐานการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีปทุม วิทยาเขตชลบุรี

ประวัติย่อผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ ชื่อสกุล	นายต่อสกุล สกุลสิริชาติ
วันเดือนปีเกิด	6 ตุลาคม 2514
สถานที่เกิด	จังหวัดนครราชสีมา
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	79 ถนนบางนา-ตราด ตำบลคลองตำหรุ อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี 20000
ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน	อาจารย์
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	มหาวิทยาลัยศรีปทุม วิทยาเขตชลบุรี ถนนบางนา-ตราด ตำบลคลองตำหรุ อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี 20000
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2530	มัธยมศึกษา ปีที่ 3 จากโรงเรียนบึงพะไล ตำบลบึงพะไล อำเภอแก้งสนามนาง จังหวัดนครราชสีมา
พ.ศ. 2533	มัธยมศึกษา ปีที่ 6 จากโรงเรียนราชสีมาวิทยาลัย ถนนมิตรภาพ ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา
พ.ศ. 2537	วิทยาศาสตร์บัณฑิต (วท.บ.) สาขาวิชาการฝึกและการจัดการกีฬา (โครงการสมทบ วิทยาลัยครูฉะเชิงเทรา) จากวิทยาลัยพลศึกษาจังหวัดชลบุรี
พ.ศ. 2549	วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (วท.ม.) สาขาวิชาการจัดการนันทนาการ จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ